

CENTRALNI CIVILNI INICIJATIVA
CENTRAL CIVIC INITIATIVES

MONITORING RADA

SKUPŠTINE TUZLANSKOG KANTONA
ZA PERIOD 01.01.2012 – 31.12. 2012. godine

Tuzla, februar 2013.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
UVOD.....	3
PREKOMPOZICIJA PARLAMENTARNE VEĆINE I REKONSTRUKCIJA VLADE	4
OSNOVNE INFORMACIJE O DINAMICI I OBIMU RADA SKUPŠTINE TK	8
ZAKONODAVNA AKTIVNOST.....	16
REALIZACIJA PROGRAMA RADA.....	24
KOORDINACIJA RADA VLADE I SKUPŠTINE	28
AKTIVNOSTI POSLANIKA U RADU SKUPŠTINE	30
PRIMANJA POSLANIKA	50
STATISTIČKI POKAZATALJI O PLATAMA, STANDARDU, STRANIM ULAGANJIMA I NEZAPOSLNOSTI U TUZLANSKOM KANTONU	54
ZAKLJUČCI	65
PREPORUKE	71
DODATAK - OSNOVNI OPŠTI I PODACI I PODACI O AKTIVNOSTI POSLANIKA.....	75
DODATAK – PREPORUKE UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH.....	93
DODATAK- KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUSLOVA ZA EFIKASAN RAD.....	96
DODATAK- POSLANICI I ČLANOVI VLADE NA PLATNOM SPISKU SKUPŠTINE.....	106

UVOD

Izvještaj o monitoringu rada Skupštine Tuzlanskog kantona, daje pregled rezultata rada ove institucije, za **2012. godinu.**

Fokus izvještaja je na pojedinačnom učinku i odgovornosti zastupnika kao javnih zvaničnika u Skupštini Tuzlanskog kantona i procjeni angažovanosti Skupštine kao institucije na sistemskom bavljenju problemima koji su od životnog značaja za građane Tuzlanskog kantona.

Pri izradi izvještaja, kao ulazni parametri, korištene su informacije iz prethodnih analiza CCI-a, Program rada Skupštine Tuzlanskog kantona, zapisnici sa održanih sjednica Skupštine i skupštinskih komisija, Službeni list TK, te ostali materijali dostavljeni od strane ove institucije. Osim navedenog pri analizi rada Skupštine i kreiranju izvještaja korištene su informacije prikupljene neposrednim prisustvom naših konsultanata za monitoring na sjednicama Skupštine Tuzlanskog kantona.

Ovom se prilikom ističemo profesionalnost i kooperativnost sekratara Skupštine TK Ahmeta Smajevića i Dijane Delalić službenika za informisanje, koju su iskazli tokom komunikacije pri dostavi traženog materijala.

PREKOMPOZICIJE PARLAMENTARNE VEĆINE I REKONSTRUKCIJE VLADE

Prekompozicije parlamentarne većine

U Skupštini Tuzlanskog kantona, nakon poremećenih odnosa u vladajućoj koaliciji stranaka „platforme“ na višim nivoima vlasti, na vrlo prijek način došlo do promjene parlamentarne većine. Stara i vrlo komotna parlamentarna većina koje je imala 71% glasova u parlamentu, rekonstruisana je na način da je iz nje istisnuta stranka SDA. Nova prekopenovana parlamentarna većina, nakon ulaska SSB-a sa svoja 4 poslanika, je imala 19 mandata, odnosno svega 54% glasova poslanika.

Najava nastavka promjena u skupštinskoj parlamentarnoj većini i najava nove rekonstrukcije Vlade govori da će nakon burne 2012. godine i 2013. biti obilježena političkim previranjima, prekompozicijama, a prema najavama opozicije čak i pokretanjem postupka izglasavanja nepovjerenja Vladu.

Nastojanje da se ojača parlamentarna većina uključenjem većeg broja političkih partija, može biti pravljenje odstupnice za slučaj da parlamentarna većina izgubi neke poslanike koji su tokom 2012. g. pokazivali da baš i ne robuju partijskoj disciplini. Želju da u toku svog mandata samostalno djeluju, otvoreno su pokazivali neki poslanici, a u 2012. godini najizrazitije je to činio poslanik Salih Šabović. Ukoliko se njegovim primjerom povedu još neki poslanici ili pak klubovi partija, izvjesno je da će izostati prepostavljena „snažna podrška Vladu TK kroz široku parlamentarnu većinu“.

Nakon prve prekompozicije zakonodavne vlasti, parlamentarna većina je po kratkom postupku na 21. hitnoj sjednici održanoj 4.6.2012. godine u prvom koraku izvršila promjene u rukovodstvu Skupštine. Novi predsjednik Skupštine Tuzlanskog kantona je **Ilić Slađan** (SDP), dok će zamjenici Skupštine biti **Zlatko Šimić**(SDP) i **Bajazit Jašarević** (SDA). Iako je bilo nagovještaja da će doskorašnji predsjednik Skupštine Bajazit Jašarević biti smijenjen i sa pozicije zamjenika Skupštine, nova parlamentarna većina nije pokrenula to pitanje jer do tada nije obezbjedila dovoljan broj glasova u Klubu Bošnjaka. Pokušaji da se to uradi usiljeno i mimo pravilnika su propali, a ponovni incijatori takvog načina smjena su bili poslanici SBB-a. Tek 21.12. 2012. godine, nakon druge prekompozicije vlasti i ulaska BPS-a u parlamentarnu većinu stekli su se uslovi za smjenu Bjazita Jašarevića, ali ona nije realizovana do kraja monitorisanog perioda.

Prilikom promjene na čelu parlementa, stranke opozicije su najveće primjedbe davale na neobrazlaganje razloga sazivanja hitne sjednice, na nerad kolegija i na način na koji se pokušava izvršiti smjena predsjednika Skupštine.

Refleksija promjena u donošenju odluka u Domu naroda FBiH

Skupština Tuzlanskog kantona u Domu naroda FBiH ima 5 poslanika delegata koji su izabrani glasovima poslanika prošle parlamentarne većine, a nakon prekompozicije u vlasti, ta monolitnost u nastupanju o ovom domu je narušena, jer se sada među delegatima iz TK nalazi delegat opozicije Bašić Zahid (SDA). Hajrudin Bećiroviću (SDP), Ilić Slađan (SDP), Jovanović Zoran (SDP) i Divković Ivo (SDP) su poslanici- delegati i sadašnje i prošle parlamentarne većine, ali ukoliko se desi da još neki od delegata pređe u opoziciju to će dodatno usložiti odlučivanje u Domu naroda, jer postoji bojazan da pri zastupanju interesa Tuzlanskog kantona, delegati neće biti usaglašeni u djelovanju.

Rekonstrukcije Vlade

Svega desetak dana nakon prve prekompozicije zakonodavne vlasti uslijedila je i prekompozicija izvršne vlasti gdje je 13.6.2012. g. na 22. hitnoj sjednici Skupštine na prijedlog premijera Čauševića izvršena smjena 5 ministara stranke SDA. Riječ je o ministrima Begi Gutiću (unutrašnji poslovi), Imširu Škahiću (poljoprivreda, vodoprivreda i šumarstvo), Asimu Aljiću (boračka pitanja), Mlađanu Laziću (finansije) i Seniji Bubić (prostorno uređenje).

U obrazloženju premijera Čauševića dominirajući razlog za smjenu ministara je bio, da je ona uslijedila „nakon promjena u vlasti na višim nivoima“, dok je kao slijedeći razlog naveden „nezadovoljstvo brzinom provođenja nekih reformi i u TK“. Premijer je Vladu TK nazvao najboljom u Federaciji BiH, pa je ostao utisak

da se iza ove nepomirljive kontradiktornosti, nadzire da se u TK postupilo prema političkoj odluci vrha stranke SDP, a da razlozi za smjenu nikako nisu bili nizak učinak smijenjenih ministara.

Smijenjene ministre SDA zamijenilo je 5 novih ministara nakon čega su SDP i NSRZB ojačali svoje pozicije sa još po jednim ministarstvom, dok je 3 ministarska mjesta pripalo SBB-u. Novi ministri u Vladi TK su: Amir Husić, ministar Ministarstva unutrašnjih poslova Zijad Mahmutović, ministar Ministarstva za boračka pitanja Mirsad Hadžiselimović, ministar Ministarstva prostornog uređanja i zaštite okolice, svi predloženi od strane SBB-a BiH. Edin Ajanović je kao kandidat Narodne stranke Radom za boljšitak imenovan za ministra Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, dok je Alisa Bijedić, kadar SDP-a nova ministrica Ministarstva finansija u Vladi TK.

Poslanici opozicije su imali primijedbe na izlaganje premijera Čuševića jer su očekivali da će pored predstavljanja novih članova Vlade biti više riječi o platformi po kojoj će nova vlada raditi do kraja mandata i iz koje bi se vidjele namjere Vlade ali i uloga opozicije. Posebno su interesovanje poslanici pokazali za način na koji će Vlada rješavati pitanje nezaposlenosti, probleme mladih i kakav će imati odnos sa višim nivoim vlasti.

Također je od predstavnika opozicionih stranaka izražena nuda da neće biti novih kadrovskih smjena u kantonalnim ustanovama i javnim preduzećima. Iako je smjena ministara SDA od strane poslanika SDA, ocijenjena kao smjena boljeg dijela Vlade, sve političke partije opozicije su ipak čestitali novim ministrima i poželjeli im uspješan rad.

Nadanja opozicije su iznevjerena jer polovinom 2012. g. je neprihvatanjem 7 izvještaja o radu javnih kantonalih ustanova i preduzeća, nagovještena smjena čelnika kantonalnih institucija na čijem su čelu kadrovi SDA.

mandata. Svjesni da takve činjenice mogu biti golem politički rizik, u slučaju da se obećane reforme i ostala predizborna obećanja vezana za zapošljavanje, nove investicije i bolji život građana, ne počnu energičnije i odlučnije ispunjavati, natjerale su u trećem kvartalu ovu stranku da širenjem parlamentarne većine podijele odgovornost i sa strankom BPS. Ulaskom u parlamentarnu većinu, ovoj stranci je ustupljeno Ministarstvo saobraćaja turizma i trgovine na čije je čelo 21.12. 2013. g. imenovan Senaid Hadžić. I ovom prilikom za smijenjenog ministra Aziza Čačkovića je rečeno da je dobro radio , ali da je zamijenjen „zbog omogućavanja sudjelovanja u vlasti novog političkog partnera a time i stvaranja stabilnije skupštinske većine koja će aktuelnoj Vladi stvoriti povoljnije uslove za provođenje ciljeva“.

Iako je stranka SDA početkom septembra izrazila spremnost za pokretanje nicijative za smjenu Vlade i spremnost za formiranje nove parlamentarne većine, konkretni potezi do kraja 2012. godine nisu povučeni. Turbolentan razvoj političkih zbivanja na višim nivoima i velika ovisnost o donošenju odluka u središta stranaka u Sarajevu, govori da burna zbivanja i u Tuzlanskom kantonu tek predstoje.

OSNOVNE INFORMACIJE O DINAMICI I OBIMU RADA SKUPŠTINE TK

Dinamika rada Skupštine Tuzlanskog kantona u prvom polugodištu 2012 godine je bila takva da je u svakom mjesecu održavana po jedna radna sjednica. Zbog raspada ili preciznije prekompozicije unutar vladajuće koalicije, u junu su održane 2 sjednice hitnog karaktera. U trećem kvartalu je zbog sezone godišnjih odmora i ovaj parlament kao i drugi, pauzirao u svom radu i održao samo dvije radne sjednice . Karakteristika četvrtog kvartala je bila da su u svim mjesecima održane po jedna radna sjednica izuzev oktobra u kojem su održane dvije radne sjednice.

Skupština Tuzlanskog kantona je kao i u većini prethodnih godina kasnila sa usvajanjem Budžeta TK, usvojivši isti tek 30.03.2012. dok je u oblasti zakonodavne djelatnosti planirana dinamika donošenja zakona tek djelimično kvalitetno propraćena. Skupština je u toku 2012. godine usvojila ukupno 22 zakona. Nije razmatrano 5 planiranih zakona, a kao neprogramiranih razmatrano je 6 zakona.

Na 14 održanih sjednica Skupštine TK u 2012. g., na dnevnom redu je bilo 106 tačaka, u okviru kojih su razmatrane 110 mjera. Prosječ od 8 tačaka po sjednici iz prvog kvartala, je u drugom kvartalu, izuzmemliki sjednice hitnog karaktera, povećan na 11,7 tačaka po sjednici. Zadržani prosječ od 8 tačaka u trećem i IV kvartalu pokazuje da se dinamika rada Skupštine nije mijenjala, iako se realizacija programa rada nije odvijala u skladu sa planom. Poredeći dinamiku rada Skupštine u proteklim godinama, vidimo da je u 2012. godini bila neznatno slabija u odnosu na 2011., i bila je na nivou izborne 2010. godine

Datum	Redni broj sjednice	Tip	Planirano tačaka	Realizovano tačaka	Razmatrane mjere	Zakazani početak	Stvarni početak	Kraj sjednice	Trajanje	Broj pauza	Trajanje pauza
30-01-2012	16	Redovna	11	11	11	09:30	09:35	16:00	06:25	4	01:45
29-02-2012	17	Redovna	9	9	9	11:00	11:20	16:35	05:15	0	00:00
30-03-2012	18	Redovna	5	5	5	09:30	09:45	16:50	07:05	1	01:45
25-04-2012	19	Redovna	10	10	10	09:30	09:30	16:00	06:30	0	00:00
30-05-2012	20	Redovna	8	8	9	09:30	09:35	14:10	04:35	0	00:00
04-06-2012	21	Hitna	1	1	1	11:00	11:45	15:15	03:30	4	01:30
13-06-2012	22	Hitna	2	2	2	11:00	11:00	12:15	01:15	1	00:15
25-06-2012	23	Redovna	16	16	16	09:30	09:30	17:10	07:40	3	00:55
18-07-2012	24	Redovna	13	13	14	09:00	09:00	17:00	08:00	5	01:15
10-09-2012	25	Redovna	7	7	7	09:00	09:00	14:15	05:15	1	00:10
23-10-2012	26	Redovna	6	6	7	09:30	09:35	13:25	03:50	2	00:20
08-11-2012	27	Redovna	1	0	1	09:30	09:30	13:30	04:00	3	01:05
29-11-2012	28	Redovna	7	7	7	09:30	09:35	15:45	06:10	2	01:00
21-12-2012	29	Redovna	11	11	11	09:00	09:10	14:20	05:10	3	02:40
		Ukupno:	107	106	110				74:40	29	12:40
		Prosječno:	7!6	7!6	7!9				05:20	2!1	00:54

Tabela: Sjednice Skupštine Tuzlanskog kantona održane u 2012. g.

Godina	Broj sjednica	Razmatrano mјera	Prosječno Trajanje sjednice	Prosječno razmatrano mјera po sjednici
2009	17	124	10:10	7
2010.	9	68	9:40	8
2011	13	112	4:13	9
2012	14	110	5:20	8

Tabela:Sjednice Skupštine Tuzlanskog kantona – karakteristike

Ukupna dužina trajanja zasijedanja je bila 74 sata i 40 minuta ili prosječno 5 sati i 20 minuta po sjednici. Ako izuzmemo dvije sjednice hitnog karaktera vidimo da je prosječno trajanje radnih sjednica za preko 1 sat veće od prosječnog trajanja u prošloj godini, a razlozi za to nisu bili obimniji dnevni redovi nego aktivnije djelovanje poslanika iz opozicionih stranaka. Nakon prekompozicije vlasti opozicija često koristi činjenicu da se u parlamentu radi sa tankom parlamentarnom većinom, na način da pri glasanju učestalo koristi poslovničku intervenciju i sumnju u rezultate glasanja, a u posljednje vrijeme i konsultovanje sa poslanicima stranaka sve jedinstvenijeg opzionog bloka. Naročito visoka aktivnost poslanika opozicije je bila na najdužoj 24. sjednici Skupštine koja je trajala 8 sati, kada je Skupština odbila izvještaje o radu kantonalnih institucija i javnih preduzeća, na čijem su čelu bili kadrovi SDA.

Broj, dužina i lista razloga za traženje pauza je je u porastu, a udio pauza u ukupnoj dužini trajanja sjednica je i najveći u toku mandata i iznosi 16 %. Pauze su uglavnom korištene za usaglašavanje amandmana po većem broju zakona, konsultacije klubova poslanika prilikom rekonstrukcije vlasti radi tumačenja propisa i provedenih postupaka, obavljanje vjerskih potreba poslanika i održavanje sjednica klubova naroda.

Ako je period rada Skupštine u I kvartalu karakterisala je visoka, racionalna i konzistentna tehnika vođenja sjednica bazirana na maksimalnom poštovanju Poslovnika o radu Skupštine, drugi kvartal je već prilikom sazivanja sjednice na kojoj je izvršena prekompozicija u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, protekao u sporenju razloga i načina sazivanja hitnih sjednica. Sretna okolnost za Skupštinu TK je da smijenjeni predsjednik Bajazit Jašarević i dalje sa pozicije zamjenika predsjednika insistirao na striktnom poštivanju poslovnika što je bilo najvidljivije na 24. sjednici prilikom rasprave o Izvještaju o radu nezavisnog odbora. Tada se vrlo principijelno suprostavio pokušaju poslanika Turbića da se mimo zakona i dnevnog reda na sjednici raspravlja o smijeni članova Nadzornog odbora. Sugestija zamjenika predsjedavajućeg Bajazita Jašarevića i upozorenje „da kada se jednom odstupi od poslovnika kasnije to više nije moguće kontrolisati“, je uvažena od strane svih poslanika i novog predsjedavajućeg Slađana Ilića, te se o toj smjeni nije donosio nikakav zaključak. Slična situacija se desila i na 28. sjednici kada su poslanici SBB-a pokušali „užurbano“ smijeniti zamjenika predsjedavajućeg Bajazita Jašarevića sazivajući sjednicu Bošnjaka mimo važeće procedure .

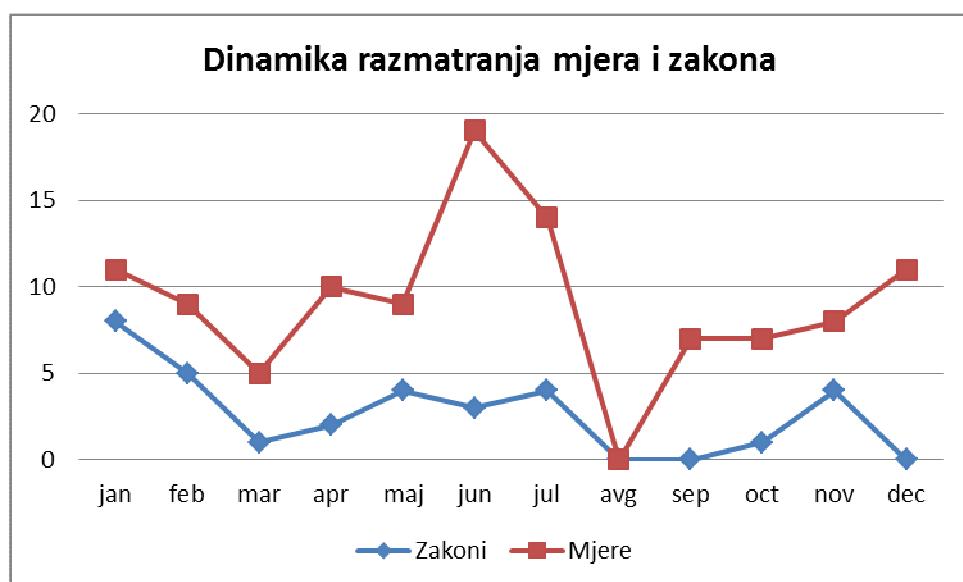
Daljnji razvoj događaja i održavanje sjednice kluba Bošnjaka u pauzi 29. sjednice Skupštine, kada je kao kandidat predložen Mahir Nurkanović (SBB), pokazao je da smjene ne bi trebale biti sporne ukoliko se odvijaju u okviru zakona i važećih procedura. Ne može se oteti utisku da su su pokušaji smjene zamjenika predsjednika Skupštine Bjazita Jašarevića isuviše ličili na ultra brze pokušaje smjene rukovodstva parlamenta na nivou Federacije BiH i Kada se javno govorilo da će se procedure uskladiti sa donešenim odlukama“

Nakon okončanja procesa dvostrukе prekompozicije parlamentarne većine, rad Skupštine i sa tankom novom parlamentarnom većinom je ostao relativno stabilan, a njezina efikasnost je uglavnom vezana za

dinamiku dostavljanja prijedloga akata od strane Vlade. I u ovoj godini isključiva odgovornost za ispunjenje planiranog Skupštine u 2012. godini je bila u rukama Vlade.

Do konca 2012. godine u Skupštinskoj proceduri se nisu našli Budžet TK za 2013. g., 5 zakona i 3 strategije Finansijski plan ZZO i nacrt programa rada Vlade za 2013. godinu. Umjesto Budžeta i Finansijskih planova donešene su odluke o privremenom finansiranju, a donošenje navedenih dokumenata je prenešeno kao obaveza u narednoj godini. Na prisutnu praksu odgađanja donošenja mjera je posebno trebala biti osjetljiva Skupština koja svoje obaveze već duži niz godina planira u vrlo skromnom obimu tako da svako odgađanje predstavlja znatno umanjenje ukupnog učinka.

Zbog toga pod odgovornošću Skupštine Tuzlanskog kantona se može podvesti njezina **pasivnost** i izostanak energičnijeg insistiranja na donošenju potrebnih akata, kako prema Vladi TK, tako i prema institucijama koje su bile zadužene za donošenje okvirnih zakona i strategija.

U monitorisanom periodu, Skupština je razmatrala Budžet TK za 2012. g., Odluku o privremenom finansiranju, 32 zakonskih dokumenata¹, 4 Finansijska plana vanbudžetskih fondova, 23 Izvještaja kantonalnih institucija, 18 Odluka, 14 Informacija, 4 Programa, 3 Elaborat, 4 Analize, 1 strategija, 2 zaključka, i 1 Prostorni plan.

Tip	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	Ukupno
Analiza	1						1		1		1		4
Budžet		1	1								1		3
Elaborat	1						1			1			3
Finansijski plan			2								1	1	4
Informacija		1			1	7	1		2		1	1	14
Izvještaj				7	3	6	5		1	1			23
Odluka	1	1			1	3	2		1	2		7	18
Program			1						1	1		1	4
Prostorni plan												1	1
Stav - Mišljenje										1			1
Strategija								1					1
Zaključak		1		1									2
Zakon	8	5	1	2	4	3	4	0	0	1	4	0	32
Ukupno	11	9	5	10	9	19	14	0	7	7	8	11	110

Tabela –Dinamika razmatranih mjeru na sjednicama Skupštine

¹Dio zakona koji je razmatran kroz redovan postupak je razmatran u formi nacrtu i formi prijedloga

Među razmatrаниm mjerama Skupštine Tuzlanskog kantona **se nije našao dokument „Popis ključnih mjera za 2013. godinu“** upućen od strane Štefana Filea člana Evropske komisije, prema Vijeću ministara i Direkcije za evropske integracije², u kojem je sugerisana neophodnost **„uspostave djelotvornog mehanizma koordinacije između različitih razinama vlasti radi preuzimanja, provedbe i primjene zakonodavstva EU“**. Sa dokumentom su trebala biti upoznati svi nivoi izvršne i **zakonodavne** vlasti u BiH, kako bi se putem zajedničkih napora ostvario daljnji napredak u procesu evroatlanskih integracija. U pismu obraćanja je između ostalog navodi da **„u nedostatku takvog mehanizma ne unaprjeđuje proces preuzimanja pravne stečevine EU“**.

Pismom obraćanja i zaključcima Vijeća ministara se eksplicitno **„zadužuju nadležne institucije i druga tijela uprave da navedene mjere uvrste u svoje planove rada za 2013.godinu“, a kantonalnoj vlasti po prvi put sugerise učešće u procesu EU integracija.**

Odlučivanje na Vladi i tretman mjera u Skupštini

Odlučivanje na Vladi

Mada je, na nekim nivoima vlasti, kriza u odnosima između koalicionih partnera SDP i SDA bila vidljiva mnogo ranije, ta kriza se sve do početka juna nije prenijela na Vladu i Skupštinu Tuzlanskog kantona, niti je blo ikakvih pokazatelja da je prisutna.

Sve mjere koje je Vlada donosila dotada bile su donešene **jednoglasno**, tj. nije bilo odluka u kojima je bilo prisutno preglasavanje, niti je bilo vidljivo da među koalicionim partnerima ima razmimoilaženja po bilo kom pitanju. Jedina mjeru koja nije usvojena je Prigovor na Odluku Vlade Tuzlanskog kantona o godišnjoj ocjeni Policijskog komesara.

Stanje u kome su koalicioni partneri prema svim pokazateljima sarađivali je potrajalo sve do pred kraj II kvartala kada je SDP-a slijedeći instrukcije vrha stranke, 4. 6.2012 . godine u Skupštini formirao novu parlamentarnu većinu i pokrenuo postupak smjene, te smjenio 5 ministara SDA. Vlada je nakon toga radila sa manjim stepenom jedinstva u odlučivanju, a zabilježeni su i slučajevi izdvajanja mišljenja, medijskog oglašavanja i reagovanja i obrazlaganja načina glasanja o pojedinim odlukama Vlade (primjer ministra MUP-a Amira Husića) .

Usvojeno - Razmatrano	Vraćeno na doradu	Skinuto sa dnevnog reda	Nije usvojeno	Odgadja se rasprava	Izjašnjavanje odgođeno	Povučeno	Ukupno
845	4	4	5	0	3	5	866

Sveukupno gledajući od 866 mjeru razmatranih u 2012.g. na Vladi je svega 21 mjeru imala „probleme“ pri usvajanju. Dio mjeri naročito onih koje su odbijene (izvještaji o radu kantonalnih institucija) u sebi sadržavao vrlo jasne političke poruke, dok je dio mjeri skidan li vraćan na doradu i može se smatrati nastojanjem Vlade da dođe do što boljih i konzistentnijih dokumenata.

² Pismo Stefana Filea je upućeno Vijeću ministara 14.10.2'12., a Direkcija Evropskih integracija je 14.12. uputila obavijest 02/b-06-IT-1674-7/12 prema Skupštinama svih nivoa vlasti

Odbijene mjere

- Prijedlog za imenovanje policijskog komesara
- Izvještaj o radu JP „Šume TK“ d.d. Kladanj za 2011. godinu
- Izvještaj o radu JP za vodoprivrednu djelatnost „Spreča“ d.d. Tuzla za 2011. godinu
- Izvještaj o radu JZU Univerzitski klinički centar Tuzla za 2011. godinu

Vraćene na doradu

- Informacija o realizaciji obaveza „Livnica čelika“ d.o.o. Tuzla – „Bosnia Valves“ d.o.o. Tuzla po Odluci o odobravanju sredstava
- Izvještaj o radu Kantonalnog pravobranilaštva za 2011. godinu
- Odluka o ostvarivanju prava iz primarne zdravstvene zaštite povratnika u Republiku srpsku u JZU Dom zdravlja na području TK;
- Odluka o određivanju stalnih radnih tijela Vlade Tuzlanskog kantona, organa uprave i upravnih organizacija za čiji će se rad isplaćivati novčana naknada

Povučene

- Odluka o utvrđivanju visine naknade predsjedniku i članovima Komisije za polaganje stručnog ispita za stručna zvanja logoped – surdoaudiolog, defektolog – logoped, defektolog - surdoaudiolog, edukator – rehabilitator, defektolog – oligofrenolog, socijalni pedagog i socijalni radnik
- Odluka o utvrđivanju Pozitivne liste lijekova Tuzlanskog kantona
- Inicijativa za dopunu Zakona o stečajnom postupku
- Program revitalizacije kapaciteta i finansijske konsolidacije Livnice čelika d.o.o. Tuzla (Knjiga A i B)
- Odluka o raspisivanju Javnog oglasa za nominiranje i izbor kandidata za članove Školskog odbora iz reda osnivača u osnovnim i srednjim školama Tuzlanskog kantona

Odgođeno izjašnjavanje

- Elaborat o opravdanosti statusne promjene izdvajanja Građevinskog odsjeka iz sastava Rudarsko – geološko - građevinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli radi osnivanja Građevinskog fakulteta kao organizacione jedinice Univerziteta u Tuzli
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima Tuzlanskog kantona
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Tuzlanskog Kantona

Tretman mjera u Skupštini

Da će nakon smjene ministara uslijediti smjena direktora kantonalnih institucija vidjelo se već prilikom razmatranja Izvještaja o radu nekih kantonalnih institucija. U vrlo kratkom vremenu nova parlamentarna većina nije podržala 4 izvještaja o radu čime je podrška Vladinim dokumentima sa stpostotne, pala na 94%. U trećem kvartalu nisu podržana još tri izvješaja o radu, te se po prvi put desilo da u Skupštini Tuzlanskog kantona čak 8,3% dokumenata ne bude podržano.

	Usvojeno - Utvrđeno	Vraćeno na doradu	Nije usvojeno	Povučeno	Izjašnjavanje odgođeno	Ukupno
Sve mjere	102	0	7	0	1	110

Za neprihvaćene izvještaje vezano je nekoliko interesantnih detalja. U drugom kvartalu svi izvještaji, prije dolaska u Skupštinu, su od strane ministara iz sve tri stranke (SDP, SDA i NSRZB) u Vladi jednoglasno prihvaćeni. Nakon promjene parlamentarne većine, poslanici SDP i NSRZB nisu podržali izvještaje koji su prethodno podržali njihovi ministri. Takođe Informacija o radu JU Univerzitet u Tuzli za 2011. godinu je mjera koja je pod tim nazivom planirana, u međuvremenu je „prevorena“ u izvještaj o radu. Transformacija karaktera mjere i njeno neprihvatanje ima svoju težinu, jer skupštinska odluka u nastupajućem periodu, može biti iskorištena kao razlog za smjenu rektora.

Još interesantnija situacija je vezana i za odbijanje Izvještaja o izvršenju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona za 2011. godinu, jer je odbijen izvještaj institucije na čije je čelo pred kraj II kvartala imenovan kadar stranke SDA koji svojim radom ničim nije zaslužan za zatečeno stanje u toj instituciji i oblasti zdravstva.

Za razliku od drugog kvartala, u trećem kvartalu nije bilo „razrokog“ glasanja Vlade i Skupštine o 3 izvještaja o radu javnih preduzeća. Tada su i Vlada i Skupština postupile na isti način jer izvještaje **nisu prihvatile**.

Mjera	Obrađivač	Period razmatranja
Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona za 2011. godinu	Ministarstvo zdravstva Zavod zdravstvenog osiguranja	II kvartal
Informacija o radu JU Univerzitet u Tuzli za 2011. godinu	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta JU Univerzitet u Tuzli	II kvartal
Izvještaj o radu JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ d.o.o za 2011. godinu	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“	II kvartal
Izvještaja o radu Nezavisnog odbora za period januar-decembar 2011. godine	Nezavisni odbor	II kvartal
Izvještaj o radu JP „Šume TK“ d.d. Kladanj za 2011. godinu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	III kvartal
Izvještaj o radu JP za vodoprivrednu djelatnost „Spreča“ d.d. Tuzla za 2011. godinu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	III kvartal
Izvještaj o radu JZU Univerzitetski klinički centar Tuzla za 2011. godinu	Ministarstvo zdravstva Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	III kvartal

Istina u Skupštini se kako se i očekivalo razvila burna i polemična rasprava među poslanicima oko Izvještaja o radu i poslovanju 3 javna institucije: JP "Šume TK" , JP "Spreča" i JZU "Univerzitetsko klinički centar" Tuzla za 2011. g. Sva tri izvještaja su **odbijena** iako su prva dva sadržavali podatke da su preduzeća poslovala sa dobitkom. Ako je odbijanje izvještaja o radu javnih preduzeća koja su poslovala sa gubitkom argument za smjenu nesposobnih menadžera, stječe se utisak da je Skupština odbijanjem izvještaja o radu ustanova koje su uspješno poslovale, neprincipijelno pristala da učestvuje u političkim egzekucijama i smjenama svih pa i uspješnih menadžera, a sve da bi se obezbjedila partijska kadrovska i menadžerska čistoća u javnom sektoru.

U četvrtom kvartalu rada u Skupštini nije bilo neprihvaćenim mjerama, ali je zato nakon obimne parlamentarne diskusije na 27. sjednici, odgađeno izjašnjavanje o Zakonu o izmjeni i dopuni zakona o visokom obrazovanju , za narednu sjednicu. Tada se po prvi put pokazalo da će sa tankom parlamentarnom većinom, biti teško donositi željene odluke. (na ovoj sjednici su opravdano odsustvovali poslanici Samir Kamenjašević-NSRZB i Semir Turbić -SBB).

Zakon je usvojen tek nakon usaglašavanja amandmana sa Unijom studenata, a stranke parlamentarne većine poučene ovim iskustvom, su neposredno nakon ove sjednice Skupštine proširile koaliciju sa strankom BPS i njezina 2 poslanika.

Iz potpuno drugih razloga na 29. Sjednici Skupštine Tuzlanskog kantona su sa dnevnog reda povučena 2 zakona u formi prijedloga : Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Tuzlanskog kantona. Zakoni su od strane Vlade utvrđeni na 24. Vanrednoj sjednici održanoj 14.12.2012.g. a od strane predлагаča **povučeni su** prije usvajanja dnevnog reda, zbog primjedbi OHR-a u vezi namjera da se izmjenama zakona smanji nezavisnosti u radu Nezavisnog odbora.

Rebalans Budžeta

Ministarstvo finansija zaduženo za praćenje i realizaciju Budžeta je nakon izrade periodičnih finansijskih izvještaja konstatovalo da je zbog smanjenih prihoda i primitaka, i mogućnosti stvaranja potencijalnog kumulativnog godišnjeg deficita u iznosu od 23 mil KM, prinuđeno obustaviti izvršenje rashoda i izdataka iz Budžeta Tuzlanskog kantona za 2012. godinu u iznosu 4,2 mil KM. Kako ni nakon obustave izvršenja rashoda u trajanju od 45 dana Budžet nije uravnotežen, Vlada je 1.11.2012. g. pokrenula postupak izrade rebalansa Budžeta. Pored neuravnoteženosti prihoda nad rashodima, Vlada je Budžet rebalansirala i zbog sprovođenja odluke Skupštine TK o spajanju JU Srednja ekonomска škola i JU Srednja Trgovačka škola iz Tuzle.

Rebalans Budžeta je nakon utvrđivanja na Vladi 19.11.2012.g u istom iznosu od **355.664.005,13 KM** i bez izmjena usvojen u Skupštini 29.11.2012. godine. **Ukupni rashodi su povećani** za 503.858,32 u odnosu na planirane, a ovakva realizacija je bila moguća smo zahvaljujući naplati duga od JP Elektroprivrede u iznosu od 6.7 mil KM i povećanim primicima od domaćeg zaduživanja za 8 mil KM

Rebalansom Budžeta su obezbjeđena sredstva i omogućene isplate plata u obrazovanju i ostalih budžetskih korisnika, regres (150 KM), naknade za sudije i tužioce, ugovorene usluge za pripravnike i volontere.

Jedina kantonalna institucija koja je kroz rebalans imala povećanje rashoda je Kantonalna uprava civilne zaštite (povećanje za 12%). Najveće umanjenje prilikom rebalansiranja su imali Ministarstvo industrije energetike i rudarstva (12%), Ministarstvo zdravstva (6,94%), Vlada Tuzlanskog kantona (6,69%). Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak nije imalo umanjenje svog budžeta , ali su unutar ministarstva primjetna znatna odstupanja od plana , a najveća kod kod stavke namijenjene za obavezno zdravstveno osiguranje raseljenih socijalno ugroženih lica, Podrška povratka prognanih lica (umanjenje 27%), Materijalno zbrinjavanje lica u stanju socijane potrebe (17%) i Povremene, jednokratne i druge novčane pomoći (11%).

Ako je razumljivo da je nakon 17 godina od okončanja rata povratak sve manje podržava u Budžetu TK, potpuno je nejasno da se u situaciji porasta broja socijalnih slučajeva i broja nezaposlenih, sredstva namijenjena za ublažavanje stanja ovih kategorija stanovništva umanjuju.

U izmjenama i dopunama Budžeta Tuzlanskog kantona broj zaposlenih je za 65 manje u odnosu na početni plan.

Sredstva za finansiranje rada Skupštine Tuzlanskog kantona se nisu rebalansirala u iznačajnom iznosu i u odnosu na planirana 2.700.500 KM umanjena su za 1,11%.

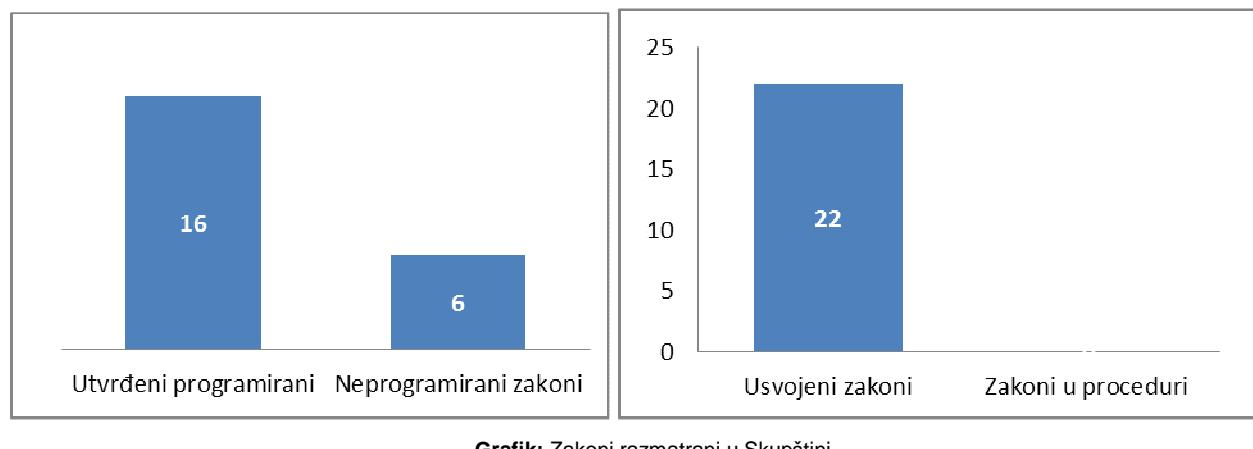
Odluka o privremenom finansiranju

Kako Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu, zbog nepoznavanja pojedinih parametara za njegovu izradu, nije utvrđen do kraja 2012. godine, Vlada i Skupština Kantona su donijele Odluku o privremenom finansiranju Tuzlanskog kantona za prva tri mjeseca 2013. godine.

Privremeno finansiranje Tuzlanskog kantona za pomenuti period utvrđeno je u iznosu od **70.561.886,00 KM**, u visini sredstava tromjesečnog prosjeka na bazi izvršenja za period januar-septembar 2012. godine, s uvećanjem, procijenjenih rashoda za novoformirane opštinske sudove u Banovićima i Lukavcu.

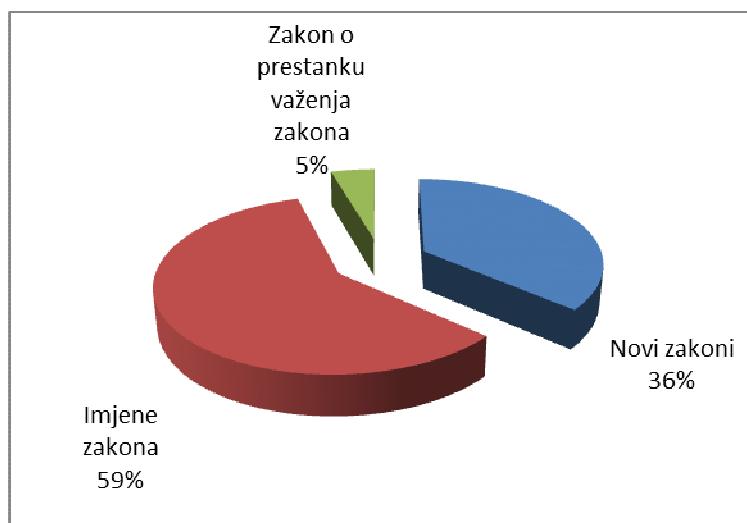
ZAKONODAVNA AKTIVNOST

Skupština Tuzlanskog kantona je u 2012. godini razmatrala ukupno **22** zakona predložena od strane Vlade. Od 22 razmatrana zakona 16 ih je bilo iz Programa rada, dok su 6 razmatrana kao neprogramirani.

Od 22 zakona koji su upućeni u parlamentarnu proceduru svi zakoni su i usvojeni, tako da se nije ponovila praksa iz prethodnih godina kada su zbog nepreračenja planirane dinamike, zakoni prenošeni u narednu godinu i ponovo navođeni kao programska obaveza. Dobar primjer su dva „neplanirana“ zakona kod kojih je zakonodavni postupak započet u 2011., a okončan u 2012. godini. (Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti Tuzlanskog kantona, Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu u Tuzlanskom kantonu).

Među razmatranim zakonima je 8 novih zakona, 1 zakon je o prestanku važenja zakona, dok je 13 zakona predstavljalo izmjenu i dopunu postojećih zakona.

Zakonodavni postupak za većinu zakona je zbog malog broja izmjena vođen po **skraćenom** postupku. Za većinu zakone opozicioni poslanici su uputili primjedbe da su mijenjani samo da bi se što lakše i brže izvršile smjene u upravnim tijelima kantonalnih ustanova i preduzeća.

Zakon o šumama je zakon čije je usvajanje rezultat popunjavanja pravnog vakuma nastalog proglašenjem federalnog zakona neustavnim. Donošenjem kantonalnog zakona omogućeno je upravljenje šumom

značajnim resursom Kantona, ali je i ovaj put među poslanicima otvoreno pitanje spornog preuzimanja ustavne nadležnost entitetskog nivoa vlasti.

Najveće teškoće pri usvajanju imao je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o visokom obrazovanju, koji iako je vođen kroz redovan postupak, nije zadovoljio dvije najvažnije grupacije javne rasprave- Uniju studenata i sindikat i zaposlenike Univerziteta. Prvi su imali primjedbe na suštinu rješenja u nacrtu zakona koja je dovodila u pitanje nastavak studiranja oko 1000 studenata, a predstavnici sindikata su imali primjedbu na nedovoljno uključivanje u javnu raspravu i neuvažavanje sugestija iznešenih sa njihove strane. Primjedbu na ovaj zakon imala je i skupštinska komisija za obrazovanje nauku sport i mlade koja je bila pri stizu da se ovim zakonom uvlači politika u visoko obrazovanje i izmenom zakona želi smijeniti sadašnji rektor Enver Halilović. Takođe prilikom rasprave na kolegiju Skupštine, od strane zamjenika predsjednika Skupštine Bajazita Jašarevića su iznešene ozbiljne primjedbe na odstupanje od normi poslovnika koji se odnosi na zakonodavni postupak.³ Vlada je prilikom skupštinske rasprave o prijedlogu zakona uložila amandmane kojim je zadovoljila potrebe studenata i sprječila najavljenе proteste⁴, dok primjedbe sindikata visokog obrazovanja nisu uvažene.

Pored navedenog ovaj zakon je propratila još jedna zanimljivost vezana za njegovo usvajanje, kada je na 27. sjednici Skupštine, izjašnjenje o zakonu formalno odgođeno zbog potrebe usaglašavanja, a u stvarnosti je odgođeno zbog nedovoljnog broja prisutnih poslanika parlamentarne većine.

Razmatrani su slijedeći zakoni:

Naziv mjere	Predлагаči	Vlada Rok nac.	Vlada Rok prij.	Skupšt. Rok nac.	Skupšt. Rok prij.	Hronologija razmatranja
Zakon o javnom okupljanju Tuzlanskog kantona	Ministarstvo unutrašnjih poslova		1		1	08-09-2011 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - 28-09-2011 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - Zakon je upućen u Javnu raspravu 50 dana; 20-01-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu u Tuzlanskom kantonu	Kantonalna uprava civilne zaštite					08-07-2010 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 28-07-2010 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 01-12-2011 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;

³ Zamjenik predsjednika Skupštine, Bajazit Jašarević je istakao na Kolegiju Skupštine, da na 27.i Skupštine TK na kojoj je razmatran Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju nije postupano u skladu sa Poslovnikom Skupštine TK (Zakon razmatran u bitno drugačijem tekstu od teksta Zakona koji je bio u nacrtu i u javnoj raspravi, veliki broj amandmana koje nisu razmatrala radna tijela Skupštine...), te predložio da se navedeno pitanje raspravi kako postupanje suprotno Poslovniku Skupštine ne postane praksa ubuduće i da se o navedenom Zakonu na narednoj sjednici Skupštine raspravlja u okviru dnevnog reda.

Isti poslanik je predložio da se poslanicima Skupštine Tuzlanskog kantona u okviru izjašnjavanja o amandmanima i prijedlogu Zakona o visokom obrazovanju dostavi tekst amandmana o kojima se raspravljalo i koji su usaglašavani odnosno tekst kako će konačno glasiti članovi (104, 125....) Zakona , obzirom da su složeni i da se istim uvodi treća kategorija studenata, kako bi poslanici imali uvid u ono o čemu glasaju.

⁴ Prestavnik unije studenata je u medijima prijetio studentskim buntom i izjavio "Igraju se sa nama, ali ćemo se i mi igrati sa njima",

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti Tuzlanskog kantona.	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja						04-11-2011 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-11-2011 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - Rok javne rasprave 30 dana; 20-01-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih porodica (2011)	Ministarstvo za boračka pitanja				1		20-12-2011 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o dopuni Zakona o preuzimanju Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine	Ministarstvo provođenja i uprave						20-01-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača prema Zavodu za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzla	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta		1		1		20-01-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju prava i obaveza osnivača prema Muzeju Istočne Bosne u Tuzli	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta		1		1		20-01-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijama - 2012	Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	1	3	1	3		20-01-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ; 30-01-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - Javna rasprava 60 dana; 18-05-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 25-06-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima Tuzlanskog kantona-2012.	Ministarstvo unutrašnjih poslova		4		4		03-02-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 29-02-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Javne ustanove Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju u Tuzli- (2012)	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta		4		4		09-02-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 29-02-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o prestanku važenja Zakona o radu Tuzlanskog kantona	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak		2		2		20-02-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 29-02-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;

Zakon o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2012. godinu	Ministarstvo finansija	1	3	1	3	20-02-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;29-02-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - Upućen u javnu raspravu od 10 dana;19-03-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;30-03-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim djelatnostima	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštitu okolice	2	4	2	4	20-02-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;29-02-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - Upućen u javnu raspravu od 45 dana;18-05-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;25-06-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama-2012.g.	Ministarstvo provođa i uprave	3	6	3	6	29-03-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;25-04-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;06-07-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;18-07-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radio-televiziji Tuzlanskog kantona. 2012.	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta		3		2	29-03-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;25-04-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;12-06-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;25-06-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o javno - privatnom partnerstvu	Ministarstvo razvoja i poduzetništva	4	6	4	6	9-04-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;30-05-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - Javna rasprava 60 dana;19-11-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;29-11-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o šumama	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede					18-05-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;30-05-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;6-07-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;18-07-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o preuzimanju dijela osnivačkih prava i obaveza nad Centrom za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama Smoluća	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak	5	7	5	7	09-05-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;30-05-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;06-07-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;18-07-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta		5		5	19-04-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - ;30-05-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Nacrt - Usvojeno - Utvrđeno - Javna rasprava 15 dana;18-10-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;08-11-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Izjašnjenje o zakonu odgođeno a zakon vraćen na doradu;29-11-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama Zakona o osnivanju Javnog preduzeća "Međunarodni aerodrom Tuzla"-2012	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja					06-07-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;18-07-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju sankcija-2012.g.	Ministarstvo provosuđa i uprave		9		9	01-10-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 23-10-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2012. godinu	Ministarstvo finansija					19-11-2012 - Vlada Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ; 29-11-2012 - Skupština Tuzlanskog kantona - Prijedlog - Usvojeno - Utvrđeno - ;

Na 29. Sjednici Skupštine Tuzlanskog kantona su sa dnevnog reda povučena 2 zakona u formi prijedloga Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Tuzlanskog kantona. Zakoni su od strane Vlade utvrđeni na 24. Vanrednoj sjednici održanoj 14.12.2012.g. i upućeni u Skupštinsku proceduru. Iako je Kolegij Skupštine TK zakone predložio za razmatranje, zakoni su od strane predлагаča **povučeni** prije usvajanja dnevnog reda, zbog primjedbi OHR-a u vezi namjera da se izmjenama zakona smanji nezavisnosti u radu Nezavisnog odbora.

Pet zakona koji su bili planirani Programom rada Skupštine za realizaciju u 2012. godini **nisu uopšte razmatrana**. Razlog nerealizovanja planiranih zakona u Skupštini Tuzlanskog kantona je nedostavljenje Zakona od strane Vlade kao predлагаča. Na ovaj način i na kraju 2012. g. vraćamo se na već u prethodnim izvještajima izrečenu konstataciju, da dinamika usvajanja zakona u Skupštini u najvećoj mjeri ovisi o sposobnosti Vlade da produkuje zakonska rješenja.

Nerealizovani zakoni iz Programa rada Skupštine

Naziv mjere	Predlagači	Vlada Rok nac.	Vlada Rok prij.	Skupšt. Rok nac.	Skupšt. Rok prij.	Obrazloženje kašnjenja
Zakon o državnim službenicima i namještenicima u Tuzlanskom kantonu	Ministarstvo provosuđa i uprave	6	9	6	9	Ima
Zakon o sanaciji posljedica slijeganja zemljišta u gradu Tuzli uslijed nekontrolisane eksploatacije slane vode	Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva	6	9	6	9	Ima
Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede			1	4	Ima
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju javne ustanove Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta		3		2	Nema ⁵
Zakon o turističkoj djelatnosti	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja	10	12	10	12	Ima

Za 5 zakona čije je usvajanje bilo planirano u 2012. g., obrađivači su bili 5 različita ministarstva- Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo provosuđa i uprave, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja.

Od strane Vlade su prema Skupštini TK dostavljene slijedeće informacije od strane pojedinih ministarstava u kojima su navedeni razlozi neizvršavanja programskih aktivnosti:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je navelo da Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, iako je planiran za donošenje u januaru, povlače iz Skupštinske procedure jer

⁵ Nakon povlačenja zakona sa dnevnog reda 20 sjednice Skupštine zakon u dalnjem toku zakonodavnog postupka zakon nije tretiran ni u Vladi ni u Skupštini, niti su u vezi njega davana dodatna obrazloženja

se **nisu stekli uslovi za njegovo donošenje**. Kao razlog navedeno je neprimjenjivanje u cijelosti entitetskog Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju (Sl. Novine FBiH br:42/10) koji je donešen 2010. g. Entitetski zakon je ostao neprimjenjen jer je od modela poticaja proizvodnji, modela kapitalnih ulaganja, modela ruralnog razvoja, modela podrške dohotku, realizovan i to samo djelimično model poticaja proizvodnji. Do primjene navedenog Zakona u cijelosti nije došlo zbog više razloga, ali prvenstveno što nije uspostavljen registar poljoprivrednih gazdinstava i registar klijenata. Ništa manje bitno za (ne)primjenu zakona je to što od strane Federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nije donešeno više potrebnih podzakonskih propisa.

Ovaj primjer pokazuje kako se „nefunkcionisanje vlasti po vertikali“ negativno odražava na uređenje neke oblasti u ovom slučaju poljoprivrede.

Kada je u pitanju novi Zakon o sanaciji posljedica slijeganja zemljišta u gradu Tuzla, uslijed nekontrolisane eksploatacije slane vode, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva je predložilo prema Vladi i Skupštini **prolongiranje donošenja zakona za „naredni period“**. U informaciji Ministarstvo navodi da je od strane radne grupe Vlade izrađen prednacrt Zakona koji se nije mogao usaglasiti verzijom prednacrta zakona koji je urađen od strane predstavnika opštine Tuzla. Pošto dvije radne grupe nisu mogle doći do usaglašenog teksta, obje verzije prednacrta Zakona su upućene prema Ministarstvu koje je predložilo da se usaglašavanje provede kroz direktne pregovore između Vlade i Načelnika opštine Tuzla. Glavni razlog za neusaglašavanje leži u tome što varijanta prednacrta Zakona predloženog od strane Opštine podrazumijeva preuzimanje značajnih finansijskih obaveza za Kanton. Pošto Kanton iz godine u godinu stvara finansijski deficit, novu finansijsku obavezu sa novim zakonom nije htio prihvati, a gledajući sadržaj Programa rada Skupštine od donošenja zakona u 2013.g. je i odustao.

Za dva nerealizovana zakona od obrađivača nisu prema Skupštini upućena obrazloženja kašnjenja, ali su od strane Vlade na zahtjev CCI-a data slijedeća obrazloženja: Zakon o državnim službenicima i namještenicima u Tuzlanskom kantonu, Ministarstvo pravosuđa i uprave je ponudilo Vladi u nacrtu početkom jula, ali je radi potrebe dodatnog usaglašavanja **povučen sa sjednice Vlade**.

Od strane Vlade je prema CCI-u dato i obrazloženje Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta koje je Zakon o izmjeni i dopuni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju javne ustanove Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona Vladi dostavilo blagovremeno još u februaru 2012. godine, ali je zbog potrebe dodatnih usaglašavanja povučen sa sjednice i isti je razmotren i utvrđen kao prijedlog na sjednici Vlade od 19.04.2012. godine. Zakon je u formi prijedloga trebao biti razmatran na 20. sjednici Skupštine ali je povučen prije usvajanja dnevnog reda pri čemu je od strane ministricе dato obrazloženje da su razlozi **neusklađene norme zakona**. U dalnjem toku zakonodavnog postupka, zakon nije tretiran ni u Vladi, ni u Skupštini

Pet neusvojenih zakona iz Programa rada Skupštine i navedeni razlozi u vezi nedonošenja zakona definitivno upućuju na činjenicu da se u oblasti zakonodavstva javljaju različiti problemi i da su oni uglavnom ponovo locirani u Vladi kao predlagajući i resornim ministarstvima kao obrađivačima. I u ovoj godini su ponovljeni problemi iz ranijih godina kada dio planiranih zakona na kantonalm nivou nije donešen zbog nedostavljanja okvinskih propisa koji su trebali biti osnova za izradu kantonalnih.

Kada je u pitanju kompletan zakonski okvir na kantonu, potreba za njegovom analizom i izmjenom isticana je kako od strane poslanika tako i od kantonalnih institucija. Vlada je na najozbiljniji način tretirala preporuke Kantonalne uprave za inspekcijske poslove te zadužila **radnu grupu** (koju čine ministar trgovine, turizma i saobraćaja, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, ministar industrije, energetike i rudarstva,

ministar zdravstva, ministar razvoja i poduzetništva i ministar pravosuđa i uprave), da u saradnji sa direktorom sačini analizu i prijedlog promjena.

Od strane vlade Tuzlanskog kantona je u 2011. g. oformljena i radna grupa čiji je zadatak da interesorno analiziraju i dostave prijedlog prioritetnih mjera i aktivnosti na iniciranju izmjena i dopuna federalnih i kantonalnih propisa i obezbjeđenju drugih uslova za efikasnije vršenje inspekcijskog nadzora u pojedinim upravnim oblastima.

Zahvaljujući Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i povratak i Ministarstvu prostornog uređenja i zaštitu okolice pojavile 3 veoma interesantne **inicijative za izmjenu zakona** (Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH, Inicijativa Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona za izmjene i dopune Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) i Inicijativa za izmjene i dopune propisa donesenih od strane Federacije Bosne i Hercegovine- predložen od strane Ministarstvu prostornog uređenja i zaštitu okolice)

Vlada je formirala i radnu grupu koja dobila zadatak da izvrši „giljotinu“ kantonalnih propisa koji su prepreka snažnijem razvoju preduzetništva. Tek koncem godine Vlada Tuzlanskog kantona prihvatile tri izještaja o radu Interesornog tima za reformu regulatornog okvira i to Grupe za registraciju imovine, Grupe za registraciju malih i srednjih preduzeća i obrta, te Grupe za naplatu potraživanja. Iz usvojenih izještaja proizašle su i određene inicijative za imjenu propisa koje je Vlada djelimično i ugradila u plan rada za 2013. godinu. Prava je šteta što se sa ovim poslom odgovrlačilo i što analiza zakonskog okvira za ovu oblast još nije objavljena jer je ona od izuzetne važnosti za planiranje rada Skupštine i pokretanja postupka izrade prečišćenih tekstova zakona

Skupština kao zakonodavac bi trebala insistirati na okončanju rada svih radnih grupa, čiji se rezultati rada mogu potencijalno reflektovati na plodotvorniji rad Skupštine..

Dok su radne grupe sa svojim radom stojale u mjestu, Svjetska banka je sa svojim ekspertima kroz **Projekat poboljšanja poslovnog okruženja** pristupila skoro svim nivoima vlasti i na vrlo efikasan, jasan način trasirala neophodne korake. Na ovaj način Svjetska banka će učiniti uslugu vlastima Bosne i Hercegovine jer su iste ciljeve sebi postavile većina političkih partija u predizborno vrijeme i iste ciljeve postavilla većina premijera svih nivoa vlasti, u svojim ekspozeima.

Komplikovan sistem vlasti u BiH i nekoordiniran rad na izradi zakona, izudio je potrebu da se na nivou BiH pa i Federacije potpiše **Sporazum o saradnji na poslovima evropskih integracija**, radi uspostavljanja funkcionalnog mehanizma koordinacije evropskih integracija u Bosni i Hercegovini. Sporazumom je u narednom periodu predviđeno značajnije uključivanje kantonalnih vlasti u proces integracija i to posebno na aktivnostima **usklađivanju zakonskih propisa**, u aktivnostima vezanim uz pred – pristupne pomoći evropske unije, praćenja izvršenja preuzetih obaveza i dr.

Na koncu ove godine možemo sa zadovoljstvom konstatovati da se napokon **započelo** sa izradom **prečišćenih tekstova** zakona. Od strane Skupštine su izrađena 3 prečišćena zakona i to tamo gdje su korisnici nabrojnije populaciju poreskih obveznika, boraca i socijalno ugroženih.

Ovim je bar djelimično udovoljeno građanima i ponajprije inicijatoru Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove koja je zbog teškoća u korištenju i primjeni zakona koji su višekratno mijenjani i dopunjavani, zahtjevala izradu prečišćenih tekstova.

Sličan odnos Skupštine se očekuje i prema propisima kojima će se unaprijediti poslovni ambijent i olakšati investiranje, a na čemu rade Vladine interne komisije i radna tijela.

REALIZACIJA PROGRAMA RADA

Programi rada Skupštine i Vlade Tuzlanskog kantona su donešeni po novoj metodologiji koju je Vlada usvojila koncem 2011. g. Takav pristup je kao rezultat imao blagovremeno donošenje Programa rada Skupštine Tuzlansko kantona za 2012. g.

Skupština je Program rada donijela na vrijeme i u skladu sa poslovnikom 22.12.2011. g. i time sa svoje strane stvorila pretpostavku za programiran rad definisan i po sadržaju i dinamici.

Programom rada Skupštine TK u 2012. godini je predviđeno za razmatranje ukupno 70 mjera, što je na nivou plana iz 2011. g. i što predstavlja svega 6 mjera po mjesecu. Skupština je pored programiranih 70 mjera, predviđela razmatranje još 4 zakona koji su trebali biti razmatrani samo pod uslovom da se isti usvoje na nivou entiteta ili države. Kako se moglo i pretpostaviti, već duže vremena prisutni problemi i funkcionalisanju države i entiteta kao i kohabitacije na nivou Federacije, su bili razlog što do realizacije ovih obaveza nije došlo i gdje se još jednom pokazalo da je vlast u zakonodavnoj oblasti ne funkcioniše po vertikali.

Skupština je u 2012. g. od planiranih 70 mjera, razmotrla ukupno **56** mjera, čime je ispunila **79 %** planiranog. Relaizacija Programa rada u 2012 godini je za 4% manja od realizacije Programa rada u 2011. godini.

Kao što se pretpostavilo Skupština do kraja godine nije uspjela napraviti značajniji pomak u ispunjenju ukupnog Programa rada, a zbog problema u ubiranju i planiranju prihoda, među nerealizovanim mjerama su se našli Budžet TK za 2013. g. , Finansijski plan zdravstvenog osiguranja, 5 zakona i 3 strategije Posebnu zabrinutost stvara kašnjenje u izradi strategija razvoja u oblasti turizma, saobraćaja i sporta Tuzlanskog kantona, jer je stanje u ovim oblastima, već dugi period i više nego loše.

Ohrabruje činjenica da je stepen realizacije zakonodavne djelatnosti i dalje relativno relativno visoka (73%), i da nije bilo zakona iz Programa rada koji su zadržani ili blokirani u parlamentu.

Tipovi	Ukupno u programu za 2012 god	Planirane i razmatrane u periodu	Planirane mјere a nisu razmatrane	U proceduri	Ralizacija godišnjeg plana %
Analiza	3	3			100
Budžet - Proračun	2	1	1		50
Finansijski plan	4	3	1		75
Informacija	11	10	1		91
Izvještaj	18	18			100
Odluka	2	2			100
Plan	1	0	1		0
Plan rada	1	0	1		0
Program	2	1	1		50
Prostorni plan	1	1		1	100
Strategija	3	0	3		0
Zakon	22	16	6		73
Ukupno	70	55	15		79

Tabela – Relaizacija programa rada Skupštine TK za 2012. g.

Nažalost i na kraju 2012. g. moramo konstatovati da je relativni rast procenata realizacije u odnosu na prethodne godine, došao je dobrom dijelom, ne kao rezultat povećanja efikasnosti, nego kao posljedica malog broja planiranih mjera u ovoj godini. Naime, broj ukupnih mjera je bio isti, a broj zakona planiranih u prošloj godini bio je za 50% veći nego u ovoj.

Ako se još uzme u obzir da su u kantonu odranije na snazi 3 usvojene strategije koje su minimalno realizovane i na mizeran način podržane budžetom, jasno je da kanton pati od hronične nekoordinacije u planiranju prioritetnih aktivnosti i u finansijskog okvira sa kojim bi iste bile realizovane.

I pored primjedbi da je Program rada Skupštine za 2013. g. usvojen bez budžetske projekcije promjećujemo da je po obimu i broju zakonskih i strateških dokumenata, veći od sadašnjeg.

Grafički prikaz: Stepen realizacija Programa rada za 2012. g.

Lista planiranih, a nerealizovanih mjera

Naziv mjere	Predlagači	Tip mjere	God pokret.	Vlada Rok nac.	Vlada Rok prij.	Skupšt. Rok nac.	Skupšt. Rok prij.	Obrazloženje kašnjenja
Budžet Tuzlanskog kantona za 2013. godinu	Ministarstvo finansija	Budžet - Proračun	2012	10	12	10	12	Zbog kašnjenja u dostavljanju budžetskih zahtjeva i dodatne analize prihoda za 2013.godinu a u skladu sa članom 21. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, Vlada kantona donijela odluku da se finansiranje Tuzlanskog kantona za period 01.01.-31.03.2013.godine vrši na osnovu Odluke o privremenom finansiranju TK („Sl.novine TK“,broj:15/12)
Zakon o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2013. godinu	Ministarstvo finansija	Zakon	2012	10	12	10	12	Isti razlog kao i za Budžet
Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona za	Ministarstvo zdravstva Zavod	Finansijski plan	2012		12		12	Nema

2013. godinu	zdravstvenog osiguranja							
Zakon o državnim službenicima i namještencima u Tuzlanskom kantonu	Ministarstvo provosuda i uprave	Zakon	2011	6	9	6	9	Obrazloženo o odjeliku o zakonima
Zakon o sanaciji posljedica slijeganja zemljишta u gradu Tuzli uslijed nekontrolisane eksploatacije slane vode	Ministarstvo industrije, energetike i rудarstva	Zakon	2012	6	9	6	9	Prolongirano donošenje zbog različitih pristupa u izradi prednacrta zakona
Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Zakon	2012			1	4	Nije donešena zbog toga što nije donešena Strategija razvoja saobraćaja na području Federacije BiH, odnosno kompletne BiH,
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju javne ustanove Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Zakon	2012		3		2	Utvrđen na Vladi u formi prijedloga a na Skupštini se nije pojavio ;
Strategija razvoja sporta u Tuzlanskom kantonu	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	Strategija	2012		10		10	
Zakon o turističkoj djelatnosti	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja	Zakon	2009	10	12	10	12	Zakon nije urađen jer nije donešen entitetski koji je osnova za izradu kantonalnog zakona
Strategija razvoja saobraćaja u Tuzlanskom kantonu	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja	Strategija	2012		7		7	Prolongirana izrada zbog nepostojanja entitetskog dokumenta koji bi trebao biti osnova za izradu
Strategija razvoja turizma u Tuzlanskom kantonu	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja	Strategija	2012		9		9	Kasne okvirni entitetski dokumenti koji su osnova za izradu kantonalnih
Kantonalni plan zaštite okoliša Tuzlanskog kantona 2012. – 2018.	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštitu okoline	Plan rada	2012		11		11	Kantonalni plan nije donesen zbog složenog procesa izrade kao i zbog poništenja, od strane Ureda za razmatranje žalbi BiH, tenderske dokumentacije.Donošenje odloženo za narednu godinu
Informaciju o realizaciji Programa rada Skupštine Tuzlanskog kantona za 2012. g.	Kolegij Skupštine	Informacija	2012				12	Informacija redovno razmatrana na Koelgiju, ali ne i na Skupštini
Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Tuzlanskom kantonu	Kantonalna uprava civilne zaštite	Program	2012	10	12	10	12	Zbog nedostatka kadrova , kao i prirodne nesreće na početku i sredinom godine dokument nije urađen. Kako izrada traži koordinaciju i sredstva , novi termin izrade se usaglašava sa vladom
Plan zaštite od požara Tuzlanskog kantona	Kantonalna uprava civilne zaštite	Plan	2012		11		11	Oformljena radna grupa za izradu koordinacije aktivnosti izrade koja je izvršila izbor izvođača radova na izradi dokumenata Kasni ali se očekuje da će biti urađen do kraja 2012. g., ali pošto podliježu reviziji biće prenešenu u sljedeće godinu

Program rada Vlade i Skupštine TK za 2013. g.

Iako su u prošloj godini Vlade i Skupština donijele i odmah primjenile propis kojim je izmjenjena procedura usvajanja Programa rada, već u programiranju rada za 2013. g. obje institucije su bez ikakvog obrazloženja odstupile od njega. Program rada Skupštine je **usvojen 21.12.2012.** godine bez usvojenog, nacrta Programa rada Vlade, i Budžeta tako da poslanici prilikom usvajanja **nisu poznavali** ni finansijske kapacitete ni strateške ciljeve vlasti u 2013. godini.

Nacrt Programa rada Vlade je usvojen 6 dana kasnije, a prilikom usvajanja nacrta Programa rada Vlade je i sama konstatovala da je njegova „realizacija u određenoj mjeri uslovljena Budžetom Tuzlanskog kantona za 2013.g.“ Prilikom usvajanja nacrta Programa rada za 2013. godinu Vlada je istakla da će i u 2013.godini raditi na realizaciji 4 osnovna strateška cilja, a to su **poboljšanje ekonomskog položaja Tuzlanskog kantona, razvoj ljudskih resursa i unapređenje kvaliteta života, smanjenje i pravednija potrošnja, kao i učinkovitija organizacija organa uprave**, promjena sistema društvenih vrijednosti.

Inače Program rada Skupštine za 2013. g. ima 84 mjere što je za 27% više nego u prethodnim godinama. U programu rada je planirano donošenje 25 zakona, 3 strategije i 7 Planova od strateškog značaja

Interesantno je da se među mjerama ponovo nalaze 3 strategije koje nisu usvojene u 2012. godini i kao novi dokumenti Plan za borbu protiv korupcije i Akcioni Plan za mlade za 2013-2014..

Dokument Program za bolja i nova radna mjesta koji je u 2012. godini nakon usvajanja u formi nacrta upućen u javnu raspravu, nije planiran za razmatranje i usvajanje u 2013.godini, pa je ostala nedoumica da li je to slučajan propust ili to na direktni način potvrđuje odustajanje od ranije postavljenog cilja u oblasti zapošljavanja.

Detaljniju analizu Programa rada sa komparativnim pokazateljima ćemo objaviti u narednom izvještaju nakon usvajanja Programa rada Vlade za 2013. g.

KOORDINACIJA RADA VLADE I SKUPŠTINE

Koordinacija rada Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona tokom 2012. godine obilježena je slijedećim karakteristikama:

- Prilikom razmatranja mjera na sjednicama Skupštine stranke parlamentarne većine sve do prekompozicije vlasti su u potpunosti podržavale sve što je dolazilo iz Vlade
- Vlada TK je socijalni dijalog sa predstavnicima sindikata vodila bez učešća ESV-a i sa djelimičnim uspjehom, ali je ipak uspjela u namjeri da predupriredi prenošenje nerješenih problema u Skupštinu
- Ključni dokument Budžet TK za 2012. g. predložen od Vlade, iako restiktivan donešen u Skupštini komotnom većinom glasova
- Vlada i Skupština su usvojili programe rada koji su metodološki različito dizajnirani, ali su vrlo visoko usaglašeni i po obimu i po rokovima
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti TK nije uopšte donešen iako je Administrativna skupštinska komisija sugerisali njegovo donošenje po hitnom postupku. Vlada i Skupština su ostale javnosti dužne iznijeti razloge nedonošenja
- Stavovi i zaključci skupštinskih komisija su uvažavani od strane Skupštine i Vlade pri donošenju odluka
- Vlada je donošenjem Odluke o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i Izvještaja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija, uspostavila jedinstven standard u izradi planskih i izvještajnih dokumenata koje rade kantonalne institucija i periodično upućuju Vladi i Skupštini na razmatranje
- Izradom Uputstva o metodologiji izrade izvještaja o radu i poslovanju javnih preduzeća stvorene su prepostavke za meritorniju procjenu kvaliteta rada i olakšan postupak razmatranja i usvajanja od njih dostavljenih akata. Ovaj potencijal nije u dovoljnoj mjeri iskorišten, jer je nakon prekompozicije vlasti zanemarena procjena učinka čelnika javnih ustanova Kantona po osnovu kvaliteta rada, a prenaglašeno se insistiralo na odbijanju izvještaja o radu i namjeri za njihovim smjenama
- Zakoni upućeni od Vlade u Skupštinu nisu zadržavali dugo u skupštinskoj proceduri čime je obezbjeđena veća prohodnost i učinak. Izuzetak predstavlja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju javne ustanove Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona
- Kroz periodične sastanke sa predstavnicima Predsjedništva, Vlade i Parlamenta FBiH, kroz neposredne kontakte prezentovani regionalni problemi i viđenje očekivanih rješavanja. Sastanci su održavani do prekompozicije vlasti

- Vlada Tuzlanskog kantona je preuzeila, ali nije ispunila obavezu da u najkraćem mogućem roku izvrši cjelovitu analizu kantonalnih propisa i predloži Skupštini skraćenja procedura u postupcima dobijanja potrebnih odobrenja u oblasti građenja i prostornog planiranja. Do kraja 2012. g. ova obaveza je ispunjena samo djelimično
- Skupština je na prijedlog Vlade pokrenula inicijative za izmjene propisa na nivou FBiH koji koče rad kantonalnih institucija (Zakon o radu, Zakon o krivičnom postupku, Zakon o zdravstvenom osiguranju, set zakona iz oblasti socijalne zaštite,), ali do izmjene propisa još nije došlo niti se ovo pitanje dalje tretira
- Nakon prekompozicije vlasti, 4 mjere koje su koncenzusom donešene od strane Vlade u starom sazivu, Skupština je odbila. Poslanici stranaka SDP i NSRZB nisu podržali dokumente koje su prethodno na Vladi usvojeni od ministara iz istih stranaka
- Dvije sjednice Skupštine hitnog karaktera, na kojima je na inicijativu Vlade prekomponovana parlamentarna većina i izvršena smjena 5 ministara, organizovane bez učešća Kolegija
- Između Vlade i Skupštine izostala koordinacija oko izrade prečišćenih tekstova zakona koji su višekratno mijenjani i dopunjavani, a koja bi olakšala njihovu primjenu. Do kraja 2012. godine izrađeni su prečišćeni tekstovi samo 3 zakona
- Vlada i Skupština odbile 7 informacija i izvještaja o radu kantonalnih institucija među kojima se nalaze i 2 javna preduzeća koja su poslovala bez gubitaka
- Prilikom iznošenja stavova skupštinskih tijela nakon prekompozicije vlasti nestala je bezrezervna podrška vladinim mjerama i sve je češće disharmonično iznošenje stavova i nepodržavanje odluka Vlade i Skupštine.
- Prilikom programiranja rada Skupštine za 2013. g., planiranje urađeno bez poznavanja strateških ciljeva budžetskih kapaciteta sa kojim će biti realizovane planirane aktivnosti
- Nakon izražavanja nezadovoljstva članova Kolegija da materijale koji se predlažu za sjednicu ne prate adekvatna obrazloženja Predsjednik Skupštine zatražio od Vlade da na svaku sjednicu Kolegija Skupštine ubuduće uputi predstavnika Vlade.
- Vlada je nakon utvrđivanja, povukla sa dnevnog reda Skupštine 2 zakona o iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, zbog primjedbi OHR-a na smanjenje nezavisnosti u radu Nezavisnog odbora

AKTIVNOSTI POSLANIKA U RADU SKUPŠTINE

Radno-pravni status poslanika

Radno-pravni status poslanika se u 2012.g. nije značajno mijenjao tako da je ostao isti kao i koncem 2011. godine. U stalnom radu u Skupštini TK trenutno angažovano **14** poslanika (40%). Pored poslanika koji su svoj profesionalni angažman rješili u Skupštini TK, 4 poslanika Skupštine Hajrudin Bećirović, Zoran Jovanović, Slađan Ilić, i Senahid Šaković su se profesionalno angažovani kao delegati u Domu Naroda Parlamenta FBiH, nakon čega je ukupni broj profesionalaca **18** (51%). Polovinom godine poslanik Zahid Bašić je prekinuo svoj profesionalni status u Domu naroda, nakon čega je u Skupštini Tuzlanskog kantona svoj poslanički mandat u statusu „honorarca“ zadržalo **17** poslanika.

U statističkim pregledima o učinku pojedinih poslanika vidljivo je da profesionalizacija poslaničkog statusa ne znači i pojačani učinak i posvećenost obavljanju zastupanja u rješavanju problema od interesa građana, građanskih grupa i lokalnih zajednica. Čak je vidljivo da kod dijela poslanika profesionalaca, i nakon isticanja polovine mandata i nakon toga što su bili i u poziciji i opoziciji, nije porasla volja i želja da pojačaju svoju aktivnost i svoj doprinos u radu parlamenta.

Prisustvo na sjednicama Skupštine

Donošenje velikog broja zakona na početku godine, donošenje Budžeta TK za 2012.g., prekompozicija vlasti i nastavak rada sa novom tijesnom parlamentarnom većinom, bili su evidentni razlozi zbog kojih je većina poslanika Skupštine, sjednicama prisustvovala redovno. Poslanik Mijo Krešić (HDZ BiH) koji je četvrtinu svog poslaničkog mandata odsustvovao, nakon „povratka“ u Skupštinu bio je redovan na svim zasjedanjima.

Koliko je bitno redovno prisustvo poslanika na sjednicama skupštine sa „tankom parlamentarnom većinom“ bilo je vidljivo na 27. Sjednici kada zbog odsustva 2 poslanika i nedovoljnog broja ruku nije donešen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju.

Ipak generalno gledajući redovnost prisustovanju sjednicama Skupštine u 2012. g. je bila visoka i bila je znatno veća nego u prethodnom mandatu.

Sličan su odnos poslanici svih stranaka su imali i u slučaju prisustovanja radnim tijelima.

Kašnjenja poslanika na sjednice skoro da je kao pojarni oblik nestao, ali su zato **raniji izlasci sa sjednica**, pogotovo sa posljednjih „neatraktivnih“ tačaka sve češći. Tokom neposrednog monitoringa sjednica zapaženo je da poslanici kao i u prethodnom mandatu, sve **češće napuštaju sjednicu prije kraja, ulaze i izlaze sa sjednica i duže odsustvuju**, tako da **ne učestvuju u odlučivanju** o pojedinim tačkama dnevnog reda. Skupštinska služba iako je zadužena, ne vodi evidenciju o tome koji poslanici napuštaju sjednicu prije kraja i evidentiraju u zvaničnim zapisnicima.

Takvo ponašanje poslanika pogotovo poslanika „profesionalaca“ je nedopustivo i svakako bi za djelimično prisustovanje na sjednicama, rukovodstvo Skupštine trebalo da vrši i djelimičnu isplatu paušala. Slučajeva umanjenja isplaćenih sredstava paušala nije bilo, iako je skupština za sve poslanike uvela obavezu popune i dostave obrasca za prisustovanje sjednici po dolasku i po okončanju sjednice. „Curenje“ poslanika pred kraj sjednice se može i treba sprječiti, jer se na takav način urušava ugled institucije i stvara utisak da se neki

poslanici jedva čekaju kraj sjednice i da ih čekaju mnogo važniji poslovi od poslaničkog⁶. Rukovodstvo Skupštine trebalo hitno izmjeniti propise i uvesti finansijske sankcije za prekršioce Poslovnika o radu.

Poslanik	Stranka	Status	Ukupno	Prišutan	odsutan	Kasnio	Kasnio	Izašao prije kraja
Abdulahović Mustafa	SDA	Profesionalni poslanik	14	14	0	1	5	1
Alić Senad	SDA	Profesionalni poslanik.	14	14	0	0	0	1
Azabagić Alija	SBB		14	13	1	0	60	0
Baraković Elvis	SDP		14	13	1	0	0	0
Bašić Zahid	SDA		14	14	0	1	25	3
Bećirović Hajrudin	SDP	Profes Dom Nar FBiH	14	14	0	2	75	0
Divković Ivo	SDP		14	14	0	0	0	0
Dostović Rasim	SDA		14	14	0	0	0	1
Hadžić Dževad	SDP	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	0
Hasić Asmir	SBiH	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	1
Hrvić Dženita	SDA	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	1
Ilić Slađan	SDP	Profes Dom Nar FBiH .	14	14	0	0	0	0
Imamović Besim	SBiH		14	14	0	0	0	0
Jašarević Bajazit	SDA	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	0
Jovanović Zoran	SDP	Profes Dom Nar FBiH	14	14	0	1	5	0
Jukan Džemal	BPS	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	0
Kamenjaković Samir	NSRB		14	13	1	2	70	0
Krešić Mijo	HDZ BiH		14	13	1	0	0	1
Kupusović Omer	SDP		14	14	0	0	0	0
Mujčinović Suada	SDP	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	0
Murselović Muhamed	SDA		14	12	2	1	25	2
Mustafić Ferhat	SDP	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	0
Nurkanović Mahir	SBB	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	0
Okić Azra	SDP	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	0
Šabović Salih	SBB		14	14	0	0	0	0
Šadić Muhamed	SBiH		14	14	0	0	0	0
Šaković Senahid	SDP	Profes Dom Nar FBiH	14	14	0	0	0	0
Selimović Mirsad	BPS	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	1
Šerifović Mersed	NSRB		14	14	0	0	0	0
Šiljić-Segati Redžiba	SDA		14	14	0	0	0	1
Šimić Zlatko	SDP		14	14	0	0	0	0
Skopljak Fahrudin	SDA	Profesionalni poslanik	14	13	1	0	0	0
Smajlović Maida	SDA	Profesionalni poslanik	14	14	0	0	0	1
Turbić Semir	SBB		14	13	1	0	0	0
Ustavdić Murisa	SDP		14	14	0	0	0	0

Tabela: Prikaz prisustva poslanika sjednicama Skupštine

Kolegij Skupštine

Kolegij Skupštine Tuzlanskog kantona je u 2012. godini održao 24 sjednice čime je uspostavio optimalnu dinamiku rada neophodnu za pripremu rada sjednica Skupštine. Međutim, iz pregleda održanih sjednica je vidljivo da prije održavanja hitnih sjednica Skupštine TK (21. i 22.). , nisu održane sjednice Kolegija na

⁶ Potpuno je neregistrovano i bez ikakvih reakcija i sankcija protekao slučaj napuštanja sjednice Skupštine TK od strane 4 poslanika SDA, da bi prisustvovali svečanoj sjednici OV Banovići.

kojim bi se bez obzira na nove političke okolnosti, u skladu sa Poslovnikom Skupštine organizovale i pripremila te sjednice.⁷

Analiza raspoloživih 19 zapisnika pokazala je da je Kolegij u 2012. godini, radio u ukupnom trajanju 15 sati i 25 minuta i sa sa uobičajenih 3 tačke dnevnog reda. Sjednice su trajale prosječno 50 minuta, s tim da je u posljednjem kvartalu trajanje sjednica bilo znatno kraće, a bilo je sjednica koje su trajale svega 10 minuta.

Obzirom da se Kolegij se bavio redovnim aktivnostima: utvrđivanjem dnevnog reda za sjednice Skupštine, kao i razmatranjem akata dostavljenih u skupštinsku proceduru i vodio računa o efikasnosti rada Skupštine, navedeni pokazatelji o trajanju sjednice ukazuju na potrebu da se Kolegij u narednom periodu treba pozabaviti i vlastitom efikasnošću. Razlog što iznosimo ovu sugestiju leži u činjenici da članovi Kolegija moraju više voditi računa o trošenju novca poreskih obveznika, te bi svoje sjednice trebali racionalnije pripremati⁸

Polovinom godine Administrativna komisija se obraćala Kolegiju Skupštine sa inicijativom za hitno preduzimanje aktivnosti neophodnih za izradu i donošenje Zakona o platama i naknadama u organima vlasti TK. Po pitanju inicijative za donošenje Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti TK, **Kolegij Skupštine je konstatovao da se još nisu stekli potrebni uslovi za realizaciju iste.** Ova tema nakon što je aktuelizirana u Skupštinskim komisijama, nije više razmatrana na sjednicama Kolegija, ali zato je i dalje aktuelna u Skupštinskim komisijama.

Datum	Broj tačaka	Prisutni	Odsutni	Trajanje
23.01.2012.	3	10		0:30
17.2.2012.	3	10		0:50
20.2.2012	2	10		1:00
20.3.2012	2	10		0:50
10.4.2012	3	10		1:40
16.4.2012	2	9		0:20
14.5.2012	3	10		1:00
21.5.2012	3	9	Šabović	0:40
15.6.2012.	2	9	Alić	0:30
21.6.2012.	3	10		1:00
2.7.2012	3	10		0:30
27.8.2012	2	10		0:30
31.8.2012.	3	10		1:30
25.9.2012.	4	10		1:00
10.10.2012	3	10		0:45
15.10.2012	2	10		0:30
2.11.2012	2	10		0:20
14.11.2012	2	9	Alić	0:10
19.11.2012	2	9	Šerifović	0:20

⁷Član 53. Poslovnika „Izuzetno, u okolnostima opasnosti po javnu sigurnost i sigurnost građana širih razmjera, elementarnih nepogoda, velikih šteta za imovinu, epidemija i slično, predsjednik može da sazove sjednicu u kraćim rokovima od onih predviđenih ovim poslovnikom, a dnevni red za ovu sjednicu predlaže se na samoj sjednici koja je hitnog karaktera.

Član 16 Poslovnika „U okviru svojih prava i dužnosti Kolegij:- koordinira aktivnostima u pripremi sjednica Skupštine,- utvrđuje prijedlog dnevnog reda za sjednice Skupštine,...

⁸ zbog isplate naknada za svakog člana Kolegija od 262 KM po sjednici i troškova prevoza cijena jedne sjednice Kolegija prelazi 3000 KM

Ukupno	60		15:25

Tabela - Pregled rada Kolegija Skupštine

Pored navedenih aktivnosti Kolegij se bavio i slijedećim temama:

- Inicijativa Udruženja za građevinarstvo i industriju građevinskih materijala za osnivanje Građevinskog fakulteta u sklopu Univerziteta u Tuzli.
- Inicijativa Administrativne komisije za donošenje Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti TK, za koju je konstatovano da se još nisu stekli potrebni uslovi za realizaciju iste, te da će Kolegij Skupštine o tome obavijestiti Administrativnu komisiju
- Inicijative koju je usmeno u ime Administrativne komisije iznio predsjednik Administrativne komisije, zaključeno je da Kolegij Skupštine podržava donošenje izmjena i dopuna Odluke o utvrđivanju osnovice za obračun plaća predsjednika Skupštine, zamjenika predsjednika Skupštine i izabralih zvaničnika i Odluke o utvrđivanju poslaničkog paušala i naknada na način, da se precizira da je osnovica za obračun plaće prosječna plaća ostvarena u FBiH za decembar mjesec 2011. godine, sa procentom umanjenja koji će navedenu osnovicu svesti na postojeću osnovicu (koja je utvrđena na bazi decembra mjeseca 2008. godine i umanjena za 15%, te za mjesec novembar i decembar 2011. godine i januar mjesec 2012. godine za 2%, te da Komisija aktivnosti po ovom pitanju pokrene nakon usvajanja Budžeta TK za 2012. godinu);
- Prigovor MZ Gornja Tuzla na elaborat o umrežavanju osnovnih i srednjih škola u TK
- Akt Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH u vezi zahtjeva direktora Zavoda za odgoj i obrazovanje osoba sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju
- Zahtjev Udruženja veterana rata 1992-1995 liječenih od PTSP-a "Stećak" za uvrštanje u budžetsko finansiranje u okviru Ministarstva za boračka pitanja
- Zahtjev Kluba poslanika Stranke za BiH za sazivanje sjednice Kolegija Skupštine radi zakazivanja tematske sjednice – stanje u privredi na području TK sa posebnim akcentom na stanje u firmi Konjuh Živinice.
- Primjedbe i prijedloge OV Lukavac, stavove i mišljenja Sindikalne organizacije OŠ Turija, Lukavac i peticiju Vijeća roditelja OŠ Humci, koji se odnose na Elaborat o organizacionom umrežavanju ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja
- Zaključci OV Tuzla koje sadrži inicijativu za donošenje novog ili izmjene i dopune važećeg Zakona o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
- Zahtjev Besima Imamovića za uvrštanje u dnevni red Skupštine Informacija o stanju u obrazovanju s akcentom na štrajk prosvjetnih radnika,
- Zahtjev Saliha Šabovića za uvrštanje u dnevni red Skupštine Izvještaj o realizaciji Programa rada Skupštine TK za 2011. godinu.

- Informacija o radu tima Vlade TK za pregovore sa predstavnicima sindikata budžetskih korisnika i zaključak Vlade u vezi sa navedenom informacijom
- Izvještaj o realizaciji Programa rada Skupštine TK za 2011. godinu.
- Nalaz i mišljenje sudskog vještaka u vezi pitanja vlasništva nad zgradom Vlade
- Obavijest dostavljena od dekana Rudarsko-geološko-građevinskog fakulteta u Tuzli o obrazovanju Komisije za usaglašavanje teksta Elaborata o osnivanju Građevinskog fakulteta
- Zahtjev Kolegija da Vlada sagleda stanje sa aspekta zdravstvene zaštite povratnika i pokušaju iznaći način za rješavanje pitanja zdravstvene zaštite lica koja su ostvarila povratak u mesta prijeratnog prebivališta u okviru već pokrenutih aktivnosti izmjena i dopuna Odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načina obračunavanja i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje na području Tuzlanskog kantona.
- Zahtjev člana kolegija Saliha Šabovićada se uvede praksa izrade godišnjeg Izvještaja o radu radnih tijela Skupštine Tuzlanskog kantona.
- Obrazloženje sekretara Vlade o vraćanju na doradu izvještaje o radu UKC u Tuzli i Univerziteta u Tuzli, obzirom da nisu sačinjen po utvrđenoj metodologiji
- Zaključci Kolegija kojim se traži od Vlade TK i resornog ministarstva da pokrenu aktivnosti izmjene pravilnika i drugih akata, kako bi se otklonili problemi i eliminisale pojave koje se dešavaju prilikom zapošljavanja u oblasti obrazovanja,
- Zaključci Kolegija kojim se traži od Vlade TK te pokrenu aktivnosti na realizaciji zaključka Skupštine TK od 31.8.2010. godine koji se odnosi na donošenje Strategije i Akcionog plana borbe protiv korupcije
- Zahtjev od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Komisije za poljoprivredu, šumarstvo, vodoprivredu i zaštitu okolice Informacija o stanju u oblasti poljoprivrede i nastaloj šteti uzrokovanoj prirodnim nepogodama na području TK sa prijedlogom mjera za sanaciju istih.
- Rasprava članova Kolegija gdje su podrtctani ključni problemi (koji bi se mogli tretirati kao ciljevi) na koje je potrebno usmjeriti aktivnosti Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona na iznalaženju rješenja, kao što su stabilizacija budžeta, zapošljavanje, problemi u oblasti obrazovanja (uskladištanje plata i drugih segmenata u obrazovanju sa pedagoškim standardima), oblast poljoprivrede (racionalnije trošenje sredstava za poticaje u poljoprivredi) itd
- Razmatranje Informacije o stanju u oblasti poljoprivrede i nastaloj šteti uzrokovanoj prirodnim nepogodama na području TK sa prijedlogom mjera
- Informacija Ministarstva industrije, energetike i rudarstva o stanju sigurnosti u rudnicima uglja na području TK,
- Zahtjev DOO "Geotehna" za vraćanje na dnevni red tačke dnevnog reda sa 22. sjednice Skupštine u vezi Prostornog plana TK (Kamenolom "Ravni bor" opština Živinice)
- Obavijest Vlade Kantona o nemogućnosti realizacije programske aktivnosti izrade Strategije razvoja saobraćaja u Tuzlanskom kantonu
- Informacija o realizaciji Programa rada Skupštine TK za period januar-juli 2012. godine.
- Zahtjev Vladi TK, Komisiji za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i zaštitu okolice i Kantonalnoj upravi civilne zaštite da u saradnji sa općinama na području TK sagleda stanje izazvano prirodnom nepogodom i realno stanje u okviru zakonskih i finansijskih mogućnosti, te sačini program za prevazilaženje ovakvog stanja u cilju pomoći poljoprivrednim proizvođačima na području TK.

- Zahtjevi Kluba Stranke za BiH za sazivanje sjednice Kolegija Skupštine TK i za proglašenje stanja prirodne nepogode kao i prijedlog BOSS-a za održavanje vanredene sjednice Skupštine TK u vezi proglašenja vanrednog stanja na području TK,
- inicijativa poslanika Mije Krešića za izmjene člana 15. Poslovnika Skupštine kojim je utvrđen sastav članova Kolegija Skupštine,
- Razmatranje potrebe hitnosti donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju,
- Bajazit Jašarević je potakao pitanja inicijative o izmjenama Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona i pitanje omogućavanja djelovanja i rada Vijeća nacionalnih manjina,
- Primjedba zamjenika predsjednika Skupštine da se rasprava o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju nije postupano u skladu sa Poslovnikom Skuštine TK⁹
- Prijedlog Bajazita Jašarevića da se poslanicima Skupštine Tuzlanskog kantona u okviru izjašnjavanja o amandmanima i prijedlogu Zakona o visokom obrazovanju dostavi tekst amandmana o kojima se raspravljalo i koji su usaglašavani odnosno tekst kako će konačno glasiti članovi (104, 125....,) Zakona , obzirom da su složeni i da se istim uvodi treća kategorija studenata, kako bi poslanici imali uvid u ono o čemu glasaju.
- Zahtjev predsjednika Skupštine Vladi Tuzlanskog kantona da na svaku sjednicu Kolegija Skupštine uputi predstavnika Vlade.

Kolegij je prilikom razmatranja Informacije o realizaciji Programa rada Skupštine TK za period januar-juni 2012. godine kritički se osvrnuo na **efikasnost** u radu ove institucije. Tom prilikom je iznešeno nekoliko pogleda po ovom pitanju: Besim Imamović, je istakao da, iako je visok procenat realizacije Programa rada Skupštine, stanje na terenu (budžetski deficit, stanje u zdravstvu...) je jako loše, odnosno da pravac djelovanja Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona treba hitno mijenjati, **da se posmatra samo kvantitet a ne kvalitet donesenih propisa**, te da u ime stranke za BiH izuzima svoje mišljenje odnosno ističe da poslanici Stranke za BiH nisu kreatori donesenih propisa, obzirom da od početka mandata do sada ni jedan njihov prijedlog nije bio prihvaćen; Zlatko Šimić je istakao da da i nevladine organizacije koje prate rad Skupštine daju pozitivne ocjene; Bajazit Jašarević je istakao da podržava informaciju o realizaciji Programa rada obzirom da u skupštinskoj proceduri već dugo **nema akata koji čekaju da budu razmatrani od strane Skupštine Tuzlanskog kantona**, da je stanje u Tuzlanskog kantona jako složeno, a da je Vlada predлагаč akata, te da je **neophodna tješnja saradnja između Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona**; Mirsad Selimović, je istakao da u normativnom dijelu Skupština Tuzlanskog kantona dobro funkcioniše ali da je stanje na terenu loše odnosno da se **zakoni ne provode**, te da je u tom pravcu potrebno uticati na Vladu Tuzlanskog kantona; Slađan Ilić, koji je između ostalog istakao da **ne postoje prepreke da Skupština Tuzlanskog kantona i sama insistira i traži od Vlade Tuzlanskog kantona poduzimanje aktivnosti i predlaganje propisa za koje smatra da su potrebni**. Inače Informacija je prihvaćena uz zaključak je

• ⁹ Zamjenik predsjednika Skupštine, Bajazit Jašarević je istakao da na 27.i Skupštine TK na kojoj je razmatran Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju nije postupano u skladu sa Poslovnikom Skupštine TK (Zakon razmatran u bitno drugačijem tekstu od teksta Zakona koji je bio u nacrtu i u javnoj raspravi, veliki broj amandmana koje nisu razmatrala radna tijela Skupštine...), te predložio da se navedeno pitanje raspravi kako postupanje suprotno Poslovniku Skupštine ne postane praksa ubuduće i da se o navedenom Zakonu na narednoj sjednici Skupštine raspravlja u okviru dnevnog reda.

neophodno uspostaviti tješnju saradnju sa Vladom Kantona i drugim ovlaštenim predlagačima propisa koje donosi Skupština Tuzlanskog kantona.

Deklarativno iznesena potreba za uspostavom tješnje saradnje između Skupštine i Vlade TK ipak nije polučila značajne rezultate jer Program rada Skupštine nije u potpunosti realizovan. Među obrazloženjima u vezi nerealizovanih mjera dostavljenim od strane ministarstava i Vlade još su uvijek prisutne subjektivne slabosti vlasti.

Na kraju 2012. godine je Skupština Tuzlanskog kantona na pres konferenciji predstavila svoje viđenje rada i vlastiti učinak u protekloj godini. Tom prilikom je uzraženo zadovoljstvo urađenim, „istaknuta dobra saradnja kako koalicionih partnera koji sačinjavaju poziciju u Skupštini TK, tako i konstruktivne opozicije, čije se mišljenje amandmanskim djelovanjem uveliko uzimalo u obzir“. Ovakva izjava predstavnika Skupštine čudi jer je zaobiđeno da se javnosti ukratko ponove razlozi dvostrukе prekompozicije vlasti i praksa da se amandmani opozicije (naročito na Budžet) najčešće odbijaju.

Kao i u slučaju Vlade i na ovoj pres konferenciji nije bilo dovoljno osvrta na uzroke nerealizovanja svih planiranih mjera

Radna tijela

U Skupštini Tuzlanskog kantona djeluje 12 radnih tijela. U 2012. godini radna tijela Skupštine su održala ukupno 111 sjednica, a aktivno je bilo 11 od 12 radnih tijela. Komisija za međuparlamentarnu saradnju još nije počela sa aktivnim radom, pošto imenovanja članova ove komisije još uvijek nisu izvršena. Imajući u vidu da ima dosta pokazatelja da u BiH vlast ne funkcioniše po vertikali, da je konstituisana, komisija je mogla kroz međuparlamentarnu saradnju već pokrenuti neke konkretne korake da na rješavanju pitanja naročito u oblasti zakonodavstva i izrade zakona koji su uslov za izradu propisa na kantonalmom nivou.

Naziv Komisije	Broj sjednica
Komisija za borbu protiv korupcije	12
Komisija za ustavna pitanja	1
Zakonodavno-pravna komisija	12
Komisija za pravdu, ljudska prava i građanska slobode	9
Komisija za privrednu, ekonomsku i finansijsku politiku	11
Komisija za obrazovanje, kulturu, sport i mlade	10
Komisija za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša	15
Komisija za rad, zdravstvo i socijalnu politiku	11
Administrativna komisija	13
Komisija za jednakopravnost polova	11
Komisija za izbor i imenovanja	6
Komisija za međuparlamentarnu saradnju	0
Ukupno	111

Tabela : Pregled sjednica radnih tijela

Iz gornjeg pregleda rada komisija je vidljivo da su najaktivnije bile Komisija za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša sa 11 sjednica i Administrativna komisija sa 9 sjednicama, dok su ostale komisije imale ujednačenu dinamiku odnosno održavale su po jednu sjednicu po mjesecu. Na komisijama su uglavnom razmatrane i donošeni stavovi o aktima koje će biti razmatrani na sjednicama Skupštine. Do

prekompozicije u vlasti **svi akti razmatrani na Skupštini su imali podršku komisija**, a većina zaključaka i inicijativa koje su komisije predlagale su redovno prihvatanu u Skupštini. Izuzetak predstavlja odbijanje prijedloga zaključka Komisije za privrednu ekonomsku i finansijsku politiku, da Program mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru TK za period 2012.-2015., razmatra prije usvajanja i na opštinskim vijećima. Prilikom obrazlaganja zaključka predsjednik komisije Ivo Divković je istakao da nije dobra praksa da Skupština ne uvažava prijedloge komisija, pri čemu je istakao da je komisija ocijenila da je materijal dobar, ali da bi se javnom raspravom povećala šansa za provodivost.

Nakon prekompozicije vlasti odnos skupštinskih tijela prema mjerama Vlade se donekle promijenio. Nestala je bezrezervna podrška komisija kod nekoliko komisija gdje su opozicioni poslanici bili brojniji, komisije su bile uzdržane ili su prihvatile mјere koje je vlada prije toga odbila. Ovakva **disharmonija u podršci** je bila primjetna naročito prilikom donošenja stavova o Izvještajima o radu javnih preduzeća. (Npr Komisija za poljoprivredu nije donijela stav o prihvatanju ili neprihvatanju Izvještaja o radu JP Spreče i JP Šume TK, Izvještaj o radu UKC je prihvatila *Komisija za rad, zdravstvo i socijalnu politiku i zaključkom je tražila* da se u rebalansu obezbjedi 1,88 mil KM za pokrivanje zdravstvene zaštite, dok je Komisija za privredu većinski odbila iste i podržala vladu u vezi izvještaja o radu UKC-a. Još drastičniji primjer nepodržavanja mјera donešenih na Vladi zapažen je kod *Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade* koja nije podržala izmjene zakona o visokom obrazovanju. Najveće iznenađenje svakako predstavlja podjela unutar *Komisije za privredu ekonomsku i finansijsku politiku* koja nije imala jedinstven stav oko naizgled logične inicijative „da se Skupštini TK predloži da od Vlade FBiH zatraži intenziviranje aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH. Na sličan način tj **odbijanjem** komisija se kroz podjele odredila i prema zakonu o izmjenama Zakona o izvršenju Budžeta TK za 2013.g.

Kao i prethodnih godina svi prijedlozi i zaključci *Zakonodavno-pravne komisije* koji su se odnosili na poboljšanja zakonski prijedloga su redovno uvažavani i prihvatani.

Inicijative komisija koje su do bile podršku Skupštine su se uglavnom odnosile na izmjene i dopune propisa na entitetskom nivou (Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o radu, Zakona o zaštiti na radu). Primjerice od strane *Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade* je prihvaćena inicijativa da Skupština Tuzlanskog kantona obavezuje Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona i Vladu Tuzlanskog kantona da donosu izmjene i dopune Pravilnika o uslovima, kriterijima i postupku zapošljavanja u ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja Tuzlanskog kantona s ciljem uvrštavanja bodovanja instruktivne nastave u navedenom Pravilniku. Inicijativa je pokrenuta nakon zaprimanja niza žalbi na proces provođenja konkursa zapošljavanja u školskim ustanovama TK.

Komisije su u okviru svoje nadležnosti razmatrale i ostale akte i vezi njih donosila stavove koji se nisu pojavljivali na Skupštinskim sjednicima, ali su upućivani prema drugim institucijama. Navodimo samo neke od njih:

Komisija za borbu protiv korupcije je imajući u vidu navode predstavki koje konstantno pristižu u rad Komisije a u kojima se ukazuje na nepravilnosti u oblasti obrazovanja detektovala sistemsku korupciju omogućenu zakonskim aktima, te je zaključila da zatraži od Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, da prilikom izrade podzakonskih akata u vezi prijema zaposlenika, pokuša eliminisati odredbe koje omogućavaju pojave na koje se ukazuje u predstavkama.

Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade je nakon rasprave o brojnim sudskim procesima koji se vode u obrazovanju i zaključila da Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta ponovo dostavi zaključak Komisije koji je donijela 29.03.11. godine, a kojim se traži od Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, da u slučaju kada sud pravosnažnim odlukama utvrdi da je došlo do povreda propisa u radu menadžmenta škole, mora pokrenuti inspekcijski nadzor nad menadžmentom škole.

Od strane *Komisije za poljoprivredu, vodoprivredu, šumarstvo i zaštitu okoliša* donešen je stav da treba da se pokrene procedura za dopunu Zakona o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i izmjenu Programa utroška sredstava „poticaj za poljoprivredu“ utvrđenih Budžetom FBiH za 2012. godinu. Takođe Komisija je takođe prilikom razmatranja Izvještaja o efektima poticaja u poljoprivredi predložila da se Pravilnik o ostvarivanju novčane podrške uprimarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu, unesu odredbe kojima će se pojačati inspekcijski nadzor i pojača obim inspekcijskog nadzora. Ova komisija je nakon elementarnih nepogoda koje su pogodile poljoprivredu TK, dala i značajan doprinos da se usvoje izmjene Pravilnika o ostvarivanju novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu, a sugerisala da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede urgentno obavijesti nadležne opštinske službe o izmjenama Programa utroška sredstava za novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u 2012. godini i Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o ostvarivanju novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2012. godinu, kako bi se do kraja 2012. godine korisnici poticajnih sredstava mogli upoznati sa istim.

Komisija za rad, zdravstvo i socijalnu politiku je nakon što je kroz razne materijale sagledala teško stanje u zdravstvu predložila i tražila od Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH i Federalnog ministarstva zdravstva da riješi naplatu potraživanja po osnovu inostranog osiguranja, obzirom da Zavod zdravstvenog osiguranja TK redovno izmiruje svoje obaveze. Realizacija inicijative je rezultirala značajnim pozitivnim finansijskim efektima, jer izvršena naplata do tada nenaplaćenih milionskih potraživanja.

+

Iako je na Skupštinskoj sjednici prilikom smjene ministara bilo različitih razmišljanja poslanika o načinu sazivanja sjednica hitnog karaktera *Komisija za izbor i imenovanja Skupštine Tuzlanskog kantona* je, u okviru svojih nadležnosti, razmatrala prijedlog za imenovanje ministara u Vladi Tuzlanskog kantona, koje je dostavio premjer Kantona i konstatovala da premjer Kantona, u skladu sa svojim ustavnim ovlastima, dostavio prijedloge za imenovanje ministara u Vladi Tuzlanskog kantona, a predloženi kandidati ispunjavaju uslove propisane Zakonom o Vladi Tuzlanskog kantona.

Administrativna komisija je donijela Odluke o utvrđivanju osnovice za obračun plaće predsjedniku Skupštine, zamjeniku predsjednika Skupštine i izabranih zvaničnika i Odluke o utvrđivanju poslaničkog paušala i naknada kojima su korigovani iznosi osnovica i iznosi paušala i naknada za rad u radnim tijelima¹⁰.

Komisija je nakon rekonstrukcije Vlade, razmatrala prispjele zahtjeve i donijela rješenja bivšim ministrima Mlađanu Laziću i Imširu Škahiću, o ostvarivanju prava iz radnog odnosa u trajanju od najduže 12 mjeseci u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Nakon druge rekonstrukcije Vlade i donošenja odluke o razrješenju ministra Aziza Čačkovića i ovaj bivši ministar se našao na platnom spisku Skupštine TK. Odluka komisije nije lako donešena jer se od strane članova komisije tražilo autentično

¹⁰Nakon korekcije iznos poslaničkog paušala je 655,2 KM a naknada za rad po jednoj sjednici u radnim tijelima je 262 KM (detaljnije obrazloženje u odjeljku o primanjima poslanika)

tumačenje člana 2. stav 4. Odluke o utvrđivanju plaća i naknada funkcionera koje bira ili imenuje Skupština Tuzlanskog kantona i naknada za vršenje funkcije poslanicima u Skupštini TK.

Komisija je takođe upoznata sa vrlo detaljnom informacijom o primjeni Odluke o utvrđivanju osnovice za obračun plaće predsjedniku Skupštine, zamjeniku predsjednika Skupštine i izabranim zvaničnikima i Odluke o utvrđivanju poslaničkog paušala i naknada. Informacija je na vrlo jasan način pokazala da je rekonstrukcija, vlasti pored ostalih imala i materijalne reprekusije koje su se ogledale u probijanja budžetskih stavki namijenjenih za rad Skupštine. Glavni nepredviđeni troškovi su nastali zbog organizovanja dvije hitne sjednice Skupštine (42.900 KM), povećanog broja sjednica radnih tijela i godišnjih plata smijenjenih ministara. Ovo pravo iskoristila su 3 ministra koji su podnijeli zahtjev i procjenjuje su troškovi rekonstrukcije vlasti, koštali poreske obveznike preko 150.000 KM.

Analizom zapisnika sa sjednica komisija u 2012. g. zapazili smo da postoje komisije koje su održavale sjednice samo sa jednom tačkom dnevnog reda pri tome razmatrajući mjeru koja nije hitne prirode. Ovakav neracionalan vid rada komisija, u vremenu kada se ima problema u punjenju budžeta je nedopustiv, jer polusatno zasijedanje npr Komisije za jednakopravnost polova¹¹ je poreske obveznike koštalo preko 2000 KM.

Pored toga zapaženo je kod iste komisije da se mentorski¹² odnosi prema komisijama opštinskih nivoa što predstavlja svojevrsno miješanje u rad lokalne samouprave.

Svu kompleksnost sistemskog rješavanja problema plaćanja javnih zvaničnika vidimo kroz rad *Administrativne komisije* koja je nakon neuspjelih pojedinačnih incijativa članova komisije za smanjenjem plaća, ukidanjem plaćanja rada u radnim tijelima, pokrenula prema Kolegiju inicijativu za hitno preduzimanje aktivnosti neophodnih za izradu i donošenje Zakona o platama i naknadama u organima vlasti TK.

Apsurdnost postojećeg stanja najbolje pokazuje izjava Stručne službe Skupštine da **ne posjeduje informaciju o sveukupnim primanjima poslanika Skupštine!**

Kao osnovni razlozi za pokretanje navedene inicijative navedeno je :

- što je članom 63. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH ("Sl. novine FBiH" br. 45/10) propisano da su kantoni, opštine i gradovi u FBiH dužni donijeti svoje usaglašene propise iz oblasti plaća i naknada sa ovim Zakonom, u roku od 90 dana od dana primjene ovog Zakona,
- što su navedenim Zakonom stavljene van snage odredbe niza Federalnih zakona o pravima izabranih dužnosnika, nosioca javnih funkcija, državnih službenika i namještenika itd., koji se odnose na plaće i naknade,

¹¹ Na 13 sjednici komisije koja je trajala 30 minuta, vođena je rasprava o Izvještaju o radu Komisije za jednakopravnost spolova Skupštine Tuzlanskog kantona sa akcenotm na realizaciju zaključka Komisije u vezi donošenja programa aktivnosti i mjera radi postizanja, odnosno unapređenja ravnopravnosti spolova (izrade lokalnog GAP)

¹² Citat iz zapisnika: Komisija traži od predsjednika općinskih komisija za jednakopravnost spolova (općina: Tuzla, Lukavac, Gradačac, Srebrenik, Čelić, Teočak, Kladanj, Sapna i Gračanica) da obavijeste Komisiju o razlozima neodazivanja pozivu na sjednicu Komisije za jednakopravnost spolova Skupštine TK;

Komisija za jednakopravnost spolova Skupštine TK traži od načelnika općina i predsjedavajućih općinskih vijeća (općina: Tuzla, Lukavac, Gradačac, Srebrenik, Čelić, Živinice, Teočak i Dobojski-Istok), da dostave obavijesti o poduzetim aktivnostima ili razlozima nepoduzimanja aktivnosti na izradi lokalnih GAP-ova, obzirom da navedena obaveza proizilazi iz člana 24. Zakona o ravnopravnosti spolova BiH;

- što je u vezi sa članom 11. navedenog Zakona donesena Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju plaća i naknada funkcionera koje bira ili imenuje Skupština Tuzlanskog kantona i naknada za vršenje funkcije poslanicima u Skupštini Tuzlanskog kantona, koja je inače donesena 2002. godine i pretrpjela je više izmjena i dopuna kao i odluke koje iz nje proizilaze.

Komisija je takođe navela i potrebu regulisanja navedene materije jednim propisom, čime bi se između ostalog pojednostavilo praćenje samog ostvarivanja prava, obima prava iz ove oblasti i slično.

Nakon što su dobili stav Kolegija Skupštine da se još nisu stekli potrebni uslovi za realizaciju incijative, **unutar komisije je došlo do podjele** na one koji žele da istraju na donošenju zakona i na one koji su podržali odgodu. Članovi komisije su od Kolegija tražili odgovor na pitanje koji su to potrebni uslovi koje je neophodno steći za donošenje navedenog Zakona kad je federalnim zakonom utvrđena obaveza donošenja.

Do kraja 2012. g. Kolegij se više tim pitanjem nije bavio, ali je zato komisija nakon razmatranja detaljne informacije o troškovima koje su napravili parlamentarci, na pravom tragu da definisanjem metodologije izrade informacije redovno dobija kvalitetne podatke koji će omogućiti kontrolisano i racionalno trošenje dijela Budžeta namijenjenog za finansiranje rada Skupštine Tuzlanskog kantona.

Sporost u rješavanju ovog pitanja pokazuje da javni zvaničnici nemaju osjećaj da javnost prati u kojoj mjeri teret ekonomске krize podnose i javni zvaničnici, naročito poslanici. Tokom martovskih pregovora sa Vladom Sindikalni predstavnici budžetskih korisnika TK su javno zahtijevali nelinearno smanjenje plata, ističući pri tome da bi teret krize trebali podnijeti najviše oni koji imaju najveća primanja, a to su po njihovom mišljenju političari.

Učešće poslanika u radu Skupštine

Nakon prekompozicije vlasti u Tuzlanskom kantonu sa aspekta aktiviteta poslanika primjetne su znakovite promjene. Te promjene su najvjerojatnije uzrokovane promjenama pozicija političkih stranaka. Sa jedne strane na kraju II kvartala nakon prelaska u opoziciju pojačao se aktivitet poslanika iz stranke SDA, dok je aktivitet poslanika stranke SBB prelaskom u parlamentarnu većinu smanjio. Rečeno najbolje ilustruje odnos poslanika prema tezi da se u obrazovanju vrši politizacija, jer ta tema je po izlasku SDA iz vlasti postala za njih aktuelna, dok je ova omiljena tema SBB-a, nakon ulaska u koaliciju naprasno prestala biti aktuelna. Pošto je ulazak poslanika BPS-a bio posljednji prelazak opozicionih poslanika u vladajuću koaliciju tek naredna godina će pokazati da li će ostati dosljedni svojim prepoznatljivim zalaganjima na rješavanje pitanja nezaposlnosti mladih u TK. Konstantu u političkom djelovanju su imali jedino poslanici SBiH koji su cijelo vrijeme pa i 2012.g. djelovali kao opozicija i koji su nastojali sa svoja 3 poslanika otvarati i voditi raspravu o skoro svim temama od zanačaja.

Monitorisani period je karakterističan po tome što svi poslanici političkih partija nemaju isti učinak i odnos prema poslaničkim obavezama u Skupštini Tuzlanskog kantona. Za skupštinsku govornicu još uvijek u 2012. ali ni od početa mandata nije izašla jedino poslanik Dženita Hrvić.

Predstavnik	Stranka	Inicijative	Poslanička pitanja	Amandman	Diskusija	Ostalo	Ukupno
Mustafa Abdulahović	SDA		4	1		1	6
Senad Alić	SDA	3	5	39	23	5	75
Alija Azabagić	SZ				4	0	4

Elvis Baraković	SDP	3	2	3	1	0	9
Zahid Bašić	SDA	2	3		11	2	18
Hajrudin Bećirović	SDP				12	2	14
Ivo Divković	SDP		2	2	11	9	24
Rasim Dostović	SDA		5		1	0	6
Dževad Hadžić	SDP	3		2	6	4	15
Asmir Hasić	SBiH	4	12		3	0	19
Dženita Hrvić	SDA					0	0
Slađan Ilić	SDP			19	13	73	105
Besim Imamović	SBiH	1	32	13	39	12	97
Bajazit Jašarević	SDA			10	23	46	79
Zoran Jovanović	SDP		3		7	7	17
Džemal Jukan	BPS	3			4	0	7
Samir Kamenjaković	NSRB	6	6		2	0	14
Mijo Krešić	HDZ BiH	3	14	11	22	0	50
Omer Kupusović	SDP	1		14		2	17
Suada Mujčinović	SDP	2	1		2	0	5
Muhamed Murselović	SDA			6	8	1	15
Ferhat Mustafić	SDP				6	0	6
Mahir Nurkanović	SBB	2	26	3	13	3	47
Azra Okić	SDP	2	1		4	0	7
Salih Šabović	SZ	16	7	16	35	3	77
Muhamed Šadić	SBiH	6	8		11	0	25
Senahid Šaković	SDP				9	0	9
Mirsad Selimović	BPS	11	9	9	10	1	40
Mersed Šerifović	NSRB	7	4	1	6	8	26
Redžiba Šiljić-Sagdati	SDA	3				1	4
Zlatko Šimić	SDP				7	4	11
Fahrudin Skopljak	SDA	5	5		15	5	30
Maida Smajlović	SDA			1		0	1
Semir Turbić	SBB	2	7		5	0	14
Murisa Ustavdić	SDP				2	0	2
Ukupno:		85	156	150	315	189	895

Tabela: Pregled aktivnosti poslanika na sjednicama Skupštine za 2012. g.

Napomena: Aktivnosti predsjednika Skupštine sadrže i uobičajena protokolarna uvodna izlaganja i zaključke po tačkama

Ranije izrečen podatak, da je dužina trajanja sjednica nakon prekompozicije vlasti znatno povećana, govori da su mnogi poslanici promijenili način diskutovanja i izlaganja stavova. U III kvartalu odlučujući faktor je bila blizina lokalnih izbora kada su poslanici obraćajući se TV auditorijumu, udaljavali od teme dnevnog reda i davali eksplisitne političke poruke za biračko tijelo. Najplastičniji primjer je svakako Poslanički sat sa 25. Sjednice Skupštine TK kada je od strane poslanika postavljeno čak 29 poslaničkih pitanja i kada su se poslanici nastojali kroz poslanički sat skrenuti pažnju na stranku iz koje dolaze.

Tokom sjednica bilo je i primjera svjesnih kršenja poslovnika na način da se diskutuje duže nego što je propisano poslovnikom, da zloupotrebljava dobijanje riječi za ispravku krivih navoda, da se isistira na dobijanju riječi mimo procedure, da se postavlja više pitanja nego što poslovnik dozvoljava i sl.

Često podsjećanje predsjednika Skupštine na pravila i procedure propisane Poslovnikom, navelo je poslanike opozicionih stranaka da se često za govornicom žale da im se od strane predsjedavajućeg uskraćuje da govore. Bivši predsjednik Skupštine Bajazit Jašarević je od samog početka rada Skupštine u ovom sazivu više puta izjavljivao da u Skupštini TK „možemo imati beskrajnu demokratiju u okviru normi poslovnika“. Opozicione poslanike je uputio da ukoliko im Poslovnik nije dobar, pokrenu njegovu izmjenu.

Slične probleme u vođenju sjednica je imao i novi predsjedavajući Slađan Ilić koji je sjednicama bio izložen testovima kako od strane opozicije tako i od strane pozicije. Najkarakterističniji primjer je svakako pokušaj poslanika Samira Turbića da se prilikom rasprave o Izvještaju nezavisnog odbora, suprotno procedurama pokrene i smjena njegovih članova. Zahvaljujući prije svega nastupu bivšeg predsjedavajućeg Jašarevića i njegovog apela „da kada se poslovnik jednom prekrši povratka više nema“, odustalo se od tog pokušaja, a sjednica vratila u okvire procedura definisanih poslovnikom. Sličan nastup je poslanika Jašarević imao i prilikom pokušaja njegove smjene kada je upozorio da se ona može desiti samo prema važećim procedurama, odnosno tek kada sjednica kluba Bošnjaka bude sazivana u skladu s poslovnikom o radu kluba.

Iz tabelarnog prikaza učinka poslanika za 2012.g. vidljivo je da su poslanici sa **najviše aktivnosti**¹³ bili izposlanici Besim Imamović – SBiH (97), Slađan Ilić (104)¹⁴, Bajazit Jašarević- SDA (79) i Salih Šabović-SBB (77 aktivnosti)

Najčešći **diskutanti** u skupštini su bili poslanici i Besim Imamović (39) , Salih Šabović (35) te Senad Alić i Bajazit Jašarević sa po 23 diskusije. Interesantno je da se među najčešćim diskutantima, nakon „reaktiviranja“ poslaničkog mandata, našao Mijo Krešić sa 22 diskusije.

Poslanik Alić Senad – SDA je poslanik sa najvećim brojem **amandmanskih djelovanja** (39 -većina amandmana je pokrenuta u ime kluba), a zatim slijedi Slađan Ilić sa 19 i Salih Šabović 16 amandmana.

Kako se i ičekivalo najviše **poslovničkih intervencija** su imali poslanici opozicije Besim Imamović (5) Bajazit Jašarević i Senad Alić sa po 4 intervencije, dok je najčešće replicirao poslanik Ivo Divković (4).

Inače većina diskusija koje poslanici iznose za skupštinskom govornicom skoro redovno su bliska poslaničkim pitanjima ili inicijativama koje poslanici postavljaju u „poslaničkom satu“ ili koje poslanici aktualiziraju unutar radnih tijela ili na sjednicama Kolegija.

Sadržaj ostalih diskusija poslanika je tematski šarolik, a poslanici opozicije redovno koriste svoje poslaničke mogućnosti da se predstave konstruktivnom opozicijom. Iako poslanici opozicionih stranaka s pravom kritikuju aktuelnu vlast, tvrdeći da ona ne donosi odluke koje bi mogle da doprinisu smanjenju nezaposlenosti, od strane Vlade se ta tema uporno opravdava ekonomskom krizom , minimizira pa skoro i zataškava. Imajući u vidu veličinu problema, sasvim je logično bilo da se po ovom pitanju na polovini mandata realizuje raniji poslanički rijeđlog i **problematika zapošljavanje pretrese kroz tematsku sjednicu Skupštine**.

Interesantno je napomenuti da su neki poslanici SDA, tek nakon izlaska iz vlasti javno saopštili da im do sada uopšte nije dostavljen, niti su upoznati sa dokumentom i ciljevima platforme na kojima je radila doskorašnja koalicija.

¹³ Pod poslaničkim aktivnostima se podrazumijevaju sva usmena i pismena djelovanja poslanika: diskusije, amandmani, pitanja, inicijative, replike ,poslovničke intervencije, ispravka netačnih navoda, uvodna izlaganja zaključci

¹⁴ U aktivnosti predsjednika Skupštine ubrojane su i obaveze iznošenja uvodnih izlaganja i zaključivanja po tačkama dnevnog reda. Stvarni broj diskusija, amandmana poslanika Iliće je je 32

Rasprava o Budžetu

Pri razmatranju amandmana na Budžet TK Vlada je **odbacila sve amandmane** poslanika jer podnosioci nisu ukazali iz kojih izvora će biti obezbjeđena sredstva za njihovu realizaciju. Time se ponovila parlamentarna debata iz prethodnih godina. O ovoj temi detaljnije je govoren u posebnom poglavljvu ovog izvještaja posvećenog Budžetu. Kako je zbog lošeg punjenja budžeta već izvjesno njegovo rebalansiranje, pred poslanicima će se uskoro ponovo naći ova neugodina tema.

Izvještaj o radu Vlade TK za 2011. godinu

Prilikom razmatranja Izvještaja o Vladi za 2011. g. izvještaj je od poslanika prve postizborne koalicije, ocijenjen kao dobar i podržan bez i jednog glasova protiv i sa 5 suzdržanih..

Poslanici „stare“ pozicije su konstatovali da je „Vlada TK pokazala da je odgovorna poštena i efikasna. Ušla je u kadrovska osvježenja. Hrabro je ušla u program ušteda. Transparentna je i otvorena za saradnju. Poštena je i među njima nema sumnjivih“ (Ivo Divković).

Poslanici opozicije su izrazili neslaganje sa ocjenam iz izvještaja „Šokirani smo izvještajem. Po njemu isпадa kao da je narod kriv za ovakvo stanje. Svi trendovi i pokazatelji za TK su veoma loši. Vi biste trebali zamijeniti ljudi koji ne prate reforme u oblasti obrazovanja i zdravstva. Formiranje radnih grupa nije dalo rezultate“. (Besim Imamović)

Poslanik Salih Šabović je naveo da u izvještaju nema rečenica "Kriza je šansa", da vlada strah od viših nivoa vlasti i to se najbolje vidi po raspodjeli javnih prihoda po kantonima. Ovaj izvještaj nema poruku tj strategiju kako dalje. Formirana je komisija za analizu organizacionog i kadrovskog stanja u TK, a ona ništa nije uradila.

„Zapošljavanje nemamo, investicije nemamo, a ambijent i ne postoji. Mala i srednja preduzeća imamo samo na papiru, nemamo Plan za borbu protiv korupcije, a tamo je novac. Obrazovanje - Škole su jednostavno podijeljene između SDA i SDP-a. Nećemo predlagati kako se stvaraju novci, nego ćemo to uraditi kada preuzmeme vlast“ (Mahir Nurkanović). Prilikom razmatranja Izvještaja o radu Vlade od strane poslanika Semira Tursića korištene vrlo teške kvalifikacije kao što su „nerad, nesposobnost članova Vlade da se nosi sa gorućim problemima građana TK.“

Prilikom ocjene rada Vlade premijer Čaušević je rekao da je Vlada i njezini ministri dobro radili.

Nakon promjene parlamentarne većine i smjene ministara SDA, od strane premijera je navedeno da nije imao posebnih primjedbi na rad smijenjenih ministara, ali su postojali problemi u provođenju reformi. Ni ovom prilikom ni prilikom smjene ministara od strane članova Vlade, niti od strane poslanika, nije se detaljnije govorilo koji su ministri i na koji način kočili reforme. Po svemu sudeći konkretizovanje je izostalo jer su zastoji najuočljiviji u oblasti obrazovanja, zdravstva, resora koje vodi SDP.

Izazov će u preostalom dijelu mandata biti pratiti aktivitet poslanika SBB-a i BPS-a, tj. na koji način će se odraziti njihovo ulaženje u poziciju. Naročito interesantno će biti pratiti da li će i dalje insistirati na promptnom rješavanju nezaposlenosti, depolitizaciji obrazovanja, održavanju tematskih sjednica (privreda, sport, pitanja boraca), izmjenama poslovnika, načinu trošenja budžeta i brojnim pitanjima na kojima su doskora ultimativno insistirali. Ova situacija je interesantnai zbog indicija da bi se parlamentarna većina nakon dvostrukе prekompozicije, mogla proširiti sa još jednom strankom.

Kakva god bude parlamentarna većina, logično je da se za Skupštinskom govornicom javno obznani eventualno revidiranje ciljeva iz ekspozea, javnost upozna sa kakvim planovima ide dalje i u kojoj mjeri su uključene ideje novih partnera. Ovaj pristup je bitan zbog toga da bi se u javnosti izbjegla logika podjele vlasti kao raspodjele fotelja, a ne najoptimalnije podjele stranačkih kapaciteta i kadrova radi ostvarivanja zajednički postavljenih ciljeva koalicije.

Kada je u pitanju komparacija učinka i primanja poslanika u Skupštini Tuzlanskog kantona možemo reći da su za sve poslaničke aktivnosti i neaktivnosti, poslanici su obilato plaćeni i novčano prestimulisani. Svi poslanici pored poslaničkog paušala od 655 KM, su još uvijek za prisustvovanje sjednicama Skupštine dodatno „stimulisani“ sa 262 KM naknade. Uz naknadu za rad u kolegiju, što nije u skladu sa niskim učinkom poslanika koji je prikazan u tabelarnom pregledu, a oni su još uvijek najplaćeniji kantonalni poslanici u Federaciji BiH. Ovakav odnos poslanika i način plaćanja naknada posebno aktuelizirana u javnosti u posljednje vrijeme i za očekivati je da u konačnici rezultuje izmjenom propisa koji uređuju ovu oblast.

Za primjer mogu poslužiti drugi parlamenti u BiH i okruženju, koji, također, poslanicimane isplaćuju dodatne naknade za rad u komisijama. (Primjer 1: Narodna Skupština Republike Srpske - ne postoji naknada za dolazak i prisustvovanje na sjednicama, a također, ne postoji naknada za rad u komisijama i odborima članovima ovih tijela, izuzev naknade koju primaju predsjednici odbora i komisija; Primjer 2: Kanton Sarajevo - zposlanici učešće u radu komisija dodatno ne naplaćuju, bez obzira da li je riječ o „profesionalcima“ ili ne, a samo vakskupštinski članovi primaju nadoknadu za rad u komisijama.)

Poslanička pitanja i inicijative

Poslanički sat je dio sjednice koji je u prethodnom sazivu neopravdano trajao znatno duže nego je bilo predviđeno poslovnikom. Ta praksa se sve češće prenosi i ovaj mandat nakon brojnih primjera gdje prilikom izražavanja nezadovoljstava dobijenim odgovorima, poslanici duže i šire komentarišu, zbog čega se trajanje poslaničkog sata skoro redovno produžava na skoro 2 sata.

Povod za ovakvo ponašanje poslanika u velikoj mjeri doprinose sami ministri koji su nakon početnog uključivanja u poslanički sat potpuno **odustali** od nuđenja usmenih odgovora u vrijeme poslaničkog sata¹⁵ time propustili priliku da se na istoj sjednici građani informišu iz prve ruke. Pored toga sami poslanici sve češće zatijevaju pismene odgovore jer time dobijaju priliku da kritikuju nedobijanje odgovora ili kvalitet odgovora ili kašnjenje. **Nakon rekonstrukcije vlasti, situacija se u ovom pogledu nije promijenila ni nakon dolaska novih ministara.**

Sve navedene činjenice ukazuju da **ministri** trebaju na većinu poslaničkih pitanja u skladu sa poslovnikom **odgovarati usmeno**, a pismene odgovore ponuditi samo u slučaju da je poslanik nezadovoljan odgovorom ili na njegov zahtjev.

Pored toga Vlada bi trebala redovno neposredno **pred svaku sjednicu Skupštine na svojim sjednicama kroz posebnu tačku dnevnog reda razmotriti**, da li su ispunjene obaveze i da li su pripremljeni preostali odgovori na poslanička pitanja postavljeni na prethodnim sjednicama. Ovakve tačke dnevnog reda Vlade u nekim kantonima redovne.

¹⁵Čl 22 poslovnika o radu Skupštine Tuzlanskog kantona

Kada je u pitanju odnos poslanika prema načinu postavljanja pitanja ili pokretanja inicijative, za većinu poslanika se može reći da se drže procedure, ali dio poslanika među kojima ima i profesionalaca, još uvijek za govorničcu izlaze „nespremni“ i bez pitanja u pisanoj formi.

U okviru poslaničkog sata na **14** sjednica Skupštine postavljeno ukupno **241** poslaničko pitanje i inicijativa koje su pokrenute prema 30 institucija. Sa povećanjem broja opozicionih poslanika, broj postavljenih pitanja iz sjednice u sjednicu se povećavao tako da je na koncu godine broj postavljenih pitanja bio veći za 90 nego u 2011. godini. Dostignuti prosjek od **22** pitanja po sjednici približno je jednak prosjeku iz proteklog mandata.

Sva pitanja su postavljena od strane 25 poslanika i prosto je neshvatljivo da čak 10 poslanika uopšte nije postavilo ni jedno poslaničko pitanje i nije iskoristilo ovaj vrlo popularni poslanički mehanizam. Da li to znači da ovi poslanici imaju loš kontakt sa izbornom bazom ili im se birači ne obraćaju sa zahtjevima za rješenje nekih građanskih problema, najbolje znaju sami poslanici. U svakom slučaju bez ove aktivnosti parlamentarno djelovanje svakog poslanika je osiromašeno i lišeno autentičnosti zagovaranja građanskih interesa.

Predstavnik	Stranka	Inicijative	Postavljeno pitanja	Ukupno
Mustafa Abdulahović	SDA		4	4
Senad Alić	SDA	3	5	8
Alija Azabagić	SZ			
Elvis Baraković	SDP	3	2	5
Zahid Bašić	SDA	2	3	5
Hajrudin Bećirović	SDP			
Ivo Divković	SDP		2	2
Rasim Dostović	SDA		5	5
Dževad Hadžić	SDP	3		3
Asmir Hasić	SBiH	4	12	16
Dženita Hrvić	SDA			
Slađan Ilić	SDP			
Besim Imamović	SBiH	1	32	33
Bajazit Jašarević	SDA			
Zoran Jovanović	SDP		3	3
Džemal Jukan	BPS	3		3
Samir Kamenjaković	NSRB	6	6	12
Mijo Krešić	HDZ BiH	3	14	17
Omer Kupusović	SDP	1		1
Suada Mujčinović	SDP	2	1	3
Muhamed Murselović	SDA			
Ferhat Mustafić	SDP			
Mahir Nurkanović	SBB	2	26	28
Azra Okić	SDP	2	1	3
Salih Šabović	SZ	16	7	23
Muhamed Šadić	SBiH	6	8	14
Senahid Šaković	SDP			
Mirsad Selimović	BPS	11	9	20
Mersed Šerifović	NSRB	7	4	11
Redžiba Šiljić-Sagdati	SDA	3		3
Zlatko Šimić	SDP			
Fahrudin Skopljak	SDA	5	5	10
Maida Smajlović	SDA			

Semir Turbić	SBB	2	7	9
Murisa Ustavdić	SDP			
	Ukupno	85	156	241

Tabela: Pregled pitanja i inicijativa na sjednicama Skupštine za 2012. g.

Najveći problem u poslaničkom satu predstavljaju praćenje stanja kašnjenja ili izostajanje odgovora na poslanička pitanja od strane pojedinih institucija. Da bi uspostavio bolju koordinaciju oko realizacije Poslaničkog sata, Kolegij Skupštine TK je zadržao praksu da stručne službe periodično prave presjek stanja pristiglih odgovora na poslanička pitanja. Evidencija se dostavlja poslanicima na uvid, a od ministarstava traži ažurnije odgovaranje. Ova praksa je već dala pozitivne rezultate jer je broj pitanja na koja nije dostavljen odgovor smanjen i stoga je treba nastaviti.

Dosadašnji tok realizacije Poslaničkog sata pokazuje da su, zbog relativno visokog procenata odgovora na postavljena poslanička pitanja, ministri iz ovog mandata Vlade su ažurniji u odnosu na one iz proteklog mandata. Da li će biti promjena odnosa ministara prekomponovane vlade prema dosadašnjem nivou ažurnosti u odgovaranju na poslanička pitanja, tek treba vidjeti, ali je očito da je za ministre najbolji „lijek“ za izbjegavanje poslaničkih kritika- odgovoriti na pitanja u što kraćem roku.

Kao i u ranijem periodu, najveći broj poslaničkih pitanja i inicijativa je upućen prema Vladi (71), a zatim Ministarstvu obrazovanja nauke kulture i sporta (27) i Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja (18).

Upućeno na instituciju	Pokrenute Inicijative	Postavljena pitanja	Ukupno
Centri civilnih inicijativa	0	1	1
Direkcije cesta Tuzla	1	3	4
Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	0	1	1
JU Služba za zapošljavanje	1	3	4
JU Univerzitet u Tuzli	1	0	1
Kantonalna uprava civilne zaštite	1	2	3
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	0	1	1
Kolegij Skupštine	0	1	1
Komisija za koncesije	0	1	1
Komisija za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu	1	2	3
Ministarstvo finansija	3	8	11
Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva	0	7	7
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	8	19	27
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	3	6	9
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštitu okolice	3	4	7
Ministarstvo provođenja i uprave	1	1	2
Ministarstvo razvoja i poduzetništva	0	1	1
Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja	3	15	18
Ministarstvo unutrašnjih poslova	2	9	11
Ministarstvo za boračka pitanja	3	1	4
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak	1	7	8
Ministarstvo zdravstva	4	13	17
Ostali	1	1	2
Premijer Kantona	0	2	2

Skupština TK	27	1	28
Služba Skupštine	0	1	1
Ured za zajedničke poslove kantonalnih organa	0	2	2
Vlada TK	27	44	71
Zavod za javno zdravstvo	0	1	1
Zavod zdravstvenog osiguranja	0	1	1
Ukupno:	92	160	252

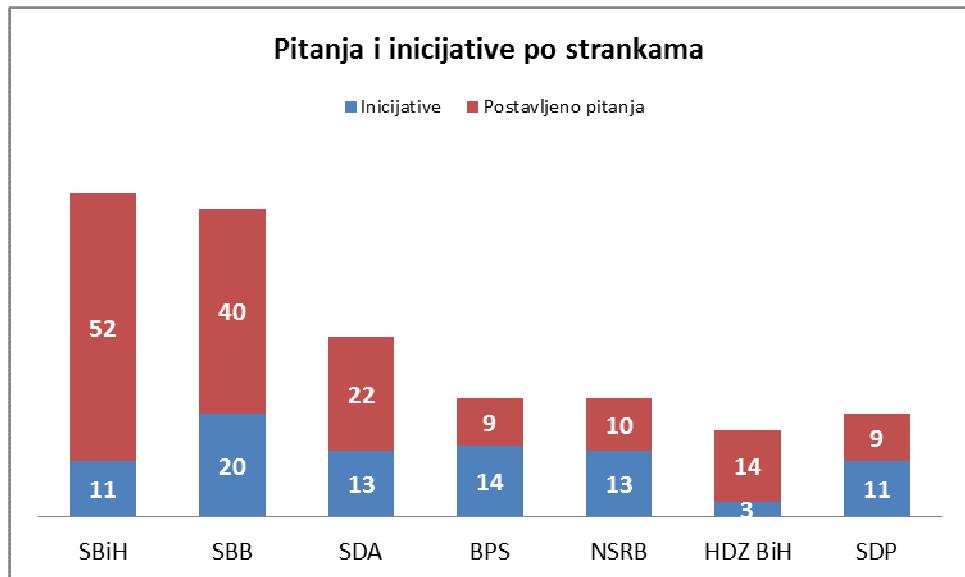
Tabela: Pregled pitanja i inicijativa na sjednicama Skupštine za 2012. g. po upitanicima

Velika većina poslaničkih inicijativa (62%) su upućene prema Vladi i Skupštini, a manji dio prema 7 ministarstava.

Preko polovine od sve 92 **poslaničke inicijative** je upućeno prema Vladi (27) i Skupštini (27), a ostatak svim ostalim institucijama kantona. Za skoro 1/3 inicijativa poslanici su tražili Skupštinsku podršku i samo mali broj inicijativa je usvajanjem Skupštinskog zaključka podržan. Navećemo samo nekoliko primjera **podržanih inicijativa** kao što su inicijativa o zaštiti domaćih proizvođača lijekova (Semir Turbić), postavljanju na dnevni red Skupštine Elaborata o oravdanosti otvaranja građevinskog fakulteta na Univerzitetu u Tuzli (Komisija za obrazovanje), Traženje podataka od stečajnih upravnika o stanju postupka, pokretanje izmjene i dopune federalnog zakona o poljoprivrednom zemljištu u cilju otklanjanja evidentnih nedorečenosti i problema na terenu vezano za dodjelu poljoprivrednog zemljišta pod zakup (Mersed Šerifović);izmjena i dopuna Zakona o inspekcijama u FBiH radi regulisanja položaja i disciplinske odgovornosti u radu inspektora (Zakonodavno-pravna komisija) Izmjena poslovnika Skupštine (Mijo Krešić) Inicijativa prema Vladi FBiH i Vijeću ministara za izmjenu Zakona o akcizama kako bi se uveo u prodaju „plavi dizel“ tza potrebe poljoprivrednih proizvođača (Komisija za poljoprivrodu, vodoprivredu i zaštitu okolice)

Dio inicijativa za koju je traženo izjašnjenje **nije dobio podršku** kao naprimjer proglašenje FK Sloboda brendom Tuzle (Šabović), Inicijativa za donošenja Plana za smanjenje nezaposlenosti zajedno sa Budžetom za 2012. g. (Mahir Nurkanović), Pokretanje projekta održivog povratka „Hiljadu štala hiljadu krava“ (Mirsad Selimović); inicijativa za održavanje vanredne sjednice Skupštine u junu 2012. g. na kojoj bi opozicija predložila dnevni red i na kojoj bi sve opozicione stranke predložile po 3 tačke dnevnog reda usaglašene sa Kolegijem. (npr privreda, sport i borci) (Salih šabović); Inicijativa Klubova poslanika SDP, SDA i NSRZB da se izmjenom propisa u Tuzlanskom kantonu zadrže prava povratnika u oblasti zdravstvene zaštite, socijalne zaštite i boračko invalidske zaštite, koje su stekli boraveći na području Tuzlanskog kantona ; donijeti zakon o javnim ustanovama na kantonalnom ili na nivou FBiH, jer se zapošljavanje u javnim ustanovama vrši prema staroj uredbi (Hadžić Dževad). Zbog čestog preglasavanja i odbijanja pokrenutih inicijativa od strane poslanika Skupštine, većinu poslanika je obeshrabrla jer je ličilo na uzaludnu borbu što je vjerovatni razlog za da u IV kvartalu nije bilo ni jedne inicijative poslanika za koju je traženo glasanje.

Od inicijativa upućenih ministarstvima istakli bismo veoma korisnu inicijativu Samira Kamenjakovića koji je predložio promjenu doktrine izdavanja uputnica za CT i magnet u ZZO, inicijativu Mersedu Šerifovića za

izmenu i dopuna Pravilnika o raspodjeli prihoda iz naučno-istraživačkog rada,inicijativu za dogradnju područne škole Solana (Azra Okić), inicijativu poslanika Mirsada Selimovića za preuzimanje mjera radi olakšanja pokretanja biznisa i novozapošljavanja;inicijativu da se promijeni Pravilnik o poticajima na način da se forsira krajnji proizvod na ne zasađene površine (Besim Imamović), Izradu izmjene zakona o Vladi i ministarstvima kojima će se precizno odrediti koje će ministarstvo imati nadležnost za mlade (Mahir Nurkanović);inicijativu za davanjem većih ovlaštenja policiji (M.Selimović i Šerifović) ; Hitno sagledati mogućnosti isplate poticaja u poljoprivredi za 2011. g. (M. Šerifović), izrada novog zakona o obligacionim odnosima izmjena zakona o porezu na dohodak, preuzimanje aktivnosti na okončanju postupaka oko fabrike voća u Ćeliću (M.Šadić), socijalno zbrinjavanje boraca bez posla i Izmjena zakona o sudskim taksama (M. Selimović) uvrštavanje oblasti građevinarstva u Ministarstvo industrije,ener. i rud. ili u1 Td2(é)1.44

Stranka	Inicijative	Postavljeno pitanja	Ukupno	%
SBiH	11	52	63	26
SBB	20	40	60	25
SDA	13	22	35	15
BPS	14	9	23	10
NSRB	13	10	23	10
HDZ BiH	3	14	17	7
SDP	11	9	20	8
Ukupno	85	156	241	100

PRIMANJA POSLANIKA

Primanja javnih zvaničnika u Tuzlanskom kantonu još uvijek **nisu zakonski regulisana** nego su regulisana skupštinskim akatima¹⁶, koja su mijenjana u nekoliko navrata i u konačnici usklađena sa Zakonom o platama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH (sl. Novine FBiH 45/10). Potrebu da se primanja javnih znaničnika regulišu zakonom prepoznala je i Administrativna komisija Skupštine, koja je prema kolegiju uputila inicijativu za hitno donošenje odgovarajućeg zakona.

Rast primanja javnih zvaničnika Bosne i Hercegovine, a naročito poslanika, zabilježen je na svim nivoima vlasti, i obzirom da su desio pred samu ekonomsku krizu, u fokusu je javnosti više godina. Primanja poslanika Skupštine i članova Vlade Tuzlanskog kantona takođe zaokupljaju pažnju javnosti Tuzlanskog kantona.

Višekratnim odlukama Administrativne komisije i primanja poslanika i članova Vlade su zaustavljena u stalnom rastu još 2009 godine. **Vlada i Skupština su u 2011. godini zadržale nivo plata sa konca 2010. godine, a nakon pada prihoda, na kraju 2011. godine plate su dodatno umanjene za 2%, kao i ostalim budžetskim korisnicima.**

Kako smanjenje plata od 2% nije u dovoljnoj mjeri izbalansiralo prihode sa budžetskim rashodima, Vlada je prilikom izrade nacrta Budžeta za 2012. g. pokušala izdejstvovati dodatno smanjenje plata svih budžetskih korisnika pa i svoja primanja. Nakon dugotrajnih pregovora i štrajkova plate su konačno smanjene za svega 2,5 %. Kroz štrajk uposlenika obrazovanja, koji je uslijedio početkom marta, štrajkači su pored ostalih zahtjeva, tražili da se primanja javnih zvaničnika smanje i regulišu zakonom.

Administrativna komisija Skupštine Tuzlanskog kantona je izmjenom odluka utvrdila nove iznose osnovica za obračun plata poslanika i ostalih funkcionera. Nakon nove korekcije poslaniku za vršenje funkcije, pripada mjeseca naknada (**poslanički paušal**) u visini **655,2 KM** u iznosu je prosječne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine iz decembra mjeseca 2011. godine, umanjena za 21,44%, kao i **naknade poslanika**, za članove radnih tijela i članova Kolegija Skupštine za prisustvo sjednicama u visini od 40% poslaničkog paušala (**262 KM**).

Statistički pokazatelji o primanjima pa i standardu uposlenika u TK su u blagom padu¹⁷, tako da nakon njihove uporedbe sa primanjima poslanika, vidimo da su primanja poslanika i dalje veća od 4,5 puta.

Stanje u kojem su plate javnih zvaničnika višestruko veće od prosječne plate poreskih obveznika je neodrživo, te su očekivanja da će poslanici napokon u ovom mandatu prepoznati potrebu revidiranja vlastitih privilegija **zakonski ih regulisati** i time ličnim primjerom pokazati da razumijevanje za teško ekonomsko stanje u kome se nalazi većina građana.

¹⁶ Akti koji su regulisali ovu problematiku su: Odluka o utvrđivanju plaća i naknada funkcionera koje bira ili imenuje Skupština Tuzlanskog kantona i naknada za vršenje funkcije poslanicima u Skupštini Tuzlanskog kantona (usvojene u Skupštini i objavljene u službenim listovima 2/02; 8/04; 12/04 i 8/07) i Odluka o utvrđivanju poslaničkog paušala i naknada (donosi Administrativna komisija)

¹⁷ Prosječna primanja uposlenika u Tuzlanskom kantonu su 727 KM – podatak za april 2012. g.. preuzet iz biltena Federalnog zavoda za statistiku

Visoka primanja i privilegija da se profesionalni poslanik može naći na platnom spisku Skupštine i u petoj godini tj. nakon prestanka javne funkcije, kao činjenica da su neki od njih plaćeni i za obavljanje funkcije delgata u Domovima naroda FBiH i dalje ovo zanimanje čine jednim od najpoželjnijih u TK.

U tabelarnom pregledu koji slijedi su prikazana primanja i naknade poslanika Skupštine Tuzlanskog kantona za period 2011. g.¹⁸ jer podatke o primanjima za 2012. g. **sмо uporno tražili, ali nismo dobili.**

Visoka primanja, naknade po raznim osnovama i komplikovan obračun su najverovatniji razlozi, da se od strane vlasti sve češće iznalaze formalne prepreke kako bi izostala ili otežala dostava traženih podataka. U obrazloženju odbijanja dostave informacija koje smo dobili iz Službe Skupštine je navedeno da „**ukupna mješevična primanja poslanika nismo u mogućnosti dati, jer Služba Skupštine ne raspolaže takvim jedinstvenim dokumentom**“?! Prema važeć

Ukupna primanja poslanika Skupštine Tuzlanskog kantona u 2011.godini (po vrstama primanja i naknada)

R/B	Skupština Tuzlanskog kantona	Napomena	Neto isplate	Topli obroki regres	Dnevnice oporezive	Prevoz	Paušal	Prisustvo sjednici Skupštine	Prisustvo radnom tijelu	Ukupna primanja	Prosječna mjesecna primanja
Profesionalni poslanici u Skupštini TK											
1	Abdulahović Mustafa		18.201,24	2.017,00		948,00	8.050,00	3.222,00	2.146,00	34.584,24	2.882,02
2	Alić Senad		18.370,36	2.017,00		1.980,00	8.050,00	3.491,00	11.812,00	45.720,36	3.810,03
3	Hadžić Dževad		18.201,24	2.017,00		1.000,00	8.050,00	3.491,00	9.666,00	42.425,24	3.535,44
4	Hasić Asmir		17.616,38	2.017,00		842,00	8.050,00	3.491,00	4.830,00	36.846,38	3.070,53
5	Hrvić Dženita		17.010,35	2.017,00		845,00	8.050,00	3.222,00	2.678,00	33.822,35	2.818,53
6	Jašarević Bajazit		46.372,47	2.003,00			8.050,00	3.491,00	6.444,00	66.360,47	5.530,04
7	Jukan Džemal		19.370,95	2.017,00		1.430,00	8.050,00	3.491,00	3.491,00	37.849,95	3.154,16
8	Mujčinović Suada		19.857,38	2.017,00		806,00	8.050,00	3.491,00	3.222,00	37.443,38	3.120,28
9	Mustafić Ferhat		19.800,84	2.017,00		2.496,00	8.050,00	3.491,00	3.222,00	39.076,84	3.256,40
10	Nurkanović Mahir		17.271,11	2.017,00		933,00	8.050,00	3.222,00	2.953,00	34.446,11	2.870,51
11	Okić Azra		18.433,98	2.017,00		505,00	8.050,00	3.491,00	3.222,00	35.718,98	2.976,58
12	Selimović Mirsad		15.821,83	1.877,00		698,00	7.378,00	3.222,00	11.005,00	41.662,83	3.471,90
	Honorari u TK za Januar 2011.					182,00	672,00	269,00	538,00		
13	Skopljak Fahrudin		13.774,95	1.583,00		590,00	6.034,00	2.415,00	5.099,00	33.053,95	2.754,50
	Honorari do 31.03.2011.					197,00	2.016,00	807,00	538,00		
14	Smajlović Maida		17.010,35	2.017,00		1.980,00	8.050,00	3.491,00	2.684,00	35.232,35	2.936,03
Prof. poslanici ang. kao delegati u DN											
15	Ilić Sladjan	do 30.04.2011	10.791,64	581,00						32.160,64	2.680,05
	Honorari u TK od 30.04.2011.				932		5.362,00	2.415,00	6.163,00		
16	Jovanović Zoran	do 30.04.2011	4.835,95	441,00						20.829,95	1.735,83
	Honorari u TK od 30.04.2011.				252		6.034,00	2.953,00	2.684,00		
17	Bećirović Hajrudin	do 31.03.2011.				249,00	2.016,00	807,00	1.614,00	16.314,00	1.359,50
	Honorari u TK od 31.03.2011.				501,00		6.034,00	2.684,00	2.409,00		
18	Bašić Zahid									16.427,00	1.368,92
	Honorari u TK od ...					1.126,00	8.050,00	3.491,00	3.760,00		
19	Honorarno poslanik angažovan u DN; honorari u TK										
	Divković Ivo						8.050,00	3.491,00	3.760,00	15.301,00	1.275,08
Honorarni poslanici u Skupštini TK											
20	Šiljić-Sagdati Redžiba					1.233,00	8.050,00	3.491,00	4.830,00	17.604,00	1.467,00

21	Dostović Rasim					857,00	8.050,00	3.491,00	2.146,00	14.544,00	1.212,00
22	Baraković Elvis					753,00	6.034,00	2.684,00	801,00	10.272,00	856,00
23	Ustavdić Murisa					1.285,00	8.050,00	3.491,00	2.146,00	14.972,00	1.247,67

STATISTIČKI POKAZATALJI O PLATAMA, STANDARDU I, STRANIM ULAGANJIMA I NEZAPOSLНОСТИ U TUZLANSKOM KANTONU

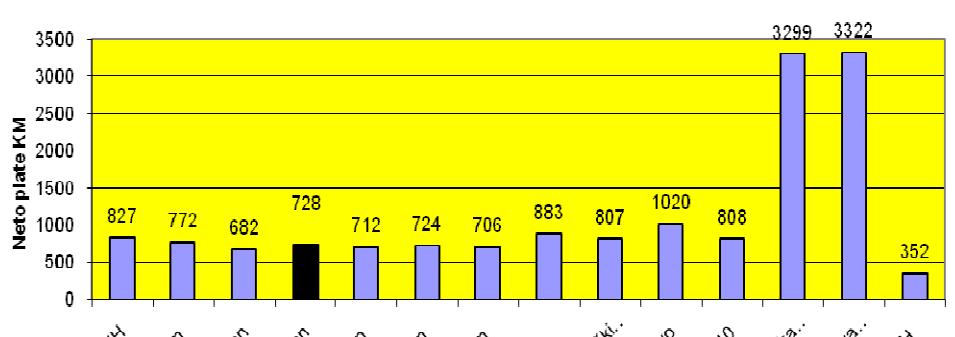
Prosječne plate i standard građana Tuzlanskog kantona

Tabelarni pregled sa neto platama uposlenih u FBiH i okvirnim podacima plata javnih zvaničnika u Tuzlanskom kantonu je

sačinjen na osnovu podaka
Federalnog saveza za
statistiku – Bilten br 6 a
odnosi se na april 2012. g. Iz
pregleda su vidljivi
međusobni odnosi u
primanjima po regijama i
pozicija Tuzlanskog kantona.

Komparativna uporedba podataka govori da samo 4 kantona imaju manja prosječna primanja od

Tuzlanskog kantona, a da su prosječna primanja za 25% manja nego u HNK, i čak 37 % manja od primanja u Sarajevskom kantonu. Zbog slabe ekonomske situacije i prisutne recesije, i neefikasnih ekonomske mjera oporavka, plate na svim nivoima vlasti su u stagnaciji te navedeni podaci se neznatno mijenjaju.

Podaci za prosječnu neto platu u Tuzlanskom kantonu koja iznosi **723,68 KM**¹⁹ to potvrđuju, jer je u odnosu na kantonalni prosjek iz 2011. godine, zabilježen čak i **pad neto plata za 1,3%**.

Kako je u sto vrijeme indeks potrošačkih cijena za prvih 9 mjeseci 2012. godine veći za 2,1% u donosu na isti period 2011. godine, vrlo jasno se mogu prepoznati pokazatelji pada standarda građana Tuzlanskog kantona.

Ubjedljivo najniže plate su u sektoru građevinastva gdje prosječna plata od 472

KM (65% prosječne plate u TK) može da pokrije tek oko trećinu troškove potrošačke korpe četvoročlane porodice. Stoga se uvođenje odjela za građevinarstvo pri ministarstvu industrije, energetike i rудarstva može smatrati, dobrim dobitkom potezom Vlade i preduslovom za poboljšanje uslova posovanja u ovom sektoru.

¹⁹ Korišteni podaci iz biltena broj. 8 u izdanju Poivredne komore TK „Privredna kretanja u Tuzlanskom kantonu“

Stanje u privredi i strana ulaganja

Iz istih izvora je primjetno da pokazatelji o stanju u privredi Tuzlanskog kantona ne uljevaju nadu da će do brzih promjena doći, a pogotovo što je za mnoge od njih neophodna hitna intervencija vlasti, koja u kontinuitetu muku muči sa likvidnoću Budžeta.

Privreda Tuzlanskog kantona je u deset mjeseci 2012. godine u odnosu na isti period 2011. ostvarila **industrijski rast proizvodnje od 1,1%**. U 16 privrednih grana Tuzlanskog kantona je došlo do pada proizvodnje, dok je za isti period ostvaren rast u svega 7 privrednih grana. Iako je generalno gledajući zabilježen rast industrijske proizvodnje, u 2012.g. je zabilježena loša statistika vezana za izvoz jer je u donosu na isti period iz 2011. zabilježen **pad izvoza za 14,73 %**.

Tuzlanski kanton se svrstava u one kantone koji imaju vanjskotrgovinski deficit i gledajući parametar pokrivenosti uvoza izvozom za jedanaest mjeseci 2012. g. on iznosi 80, 52% i u odnosu na isti period 2011. godine zabilježen je rast deficita od 3,82%.

Nakon objave podataka Poreske uprave FBiH, zapaženo je da se među 194 dužnika čija su dugovanja po osnovu direktnih poreza i doprinosa iznosila preko 1 milion KM nalazilo se nekoliko desetina preduzeća sa Tuzlanskog kantona. Kako su najveći poreski dužnici preduzeća koja su u državnom vlasništvu, postalo je očigljeno da je pored vlasništva, razlog za loše poslovanje **menadžment i upravljačka tijela**, koji su imenovani od strane Vlade TK. Da i u privatnom sektoru stanje nije tako sjajno pokazuje podatak da su i neki od poslanika poreski dužnici TK, pa se čak i među članovima konsultativno-upravljačkih tijela Vlade nalaze oni koji duguju poreze državi.²⁰ Vlada i Skupština Tuzlanskog kantona bi stoga trebali da priliko17(i)5(l)-76172(r)442

preporuka“ brojnim mladim ljudima koji u izboru zanimanja vrše veliki pritisak na škole sa neproduktivnim zanimanjima. Pored niskih plata mlade od privrede dodatno odvraćaju loš status uposlenika u privredi, rad na crno, nizak nivo sindikalnih prava, isplate na crno i sl. Isključiva odgovornost za ovakvo stanje upravili je na vladinim institucijama obzirom da je ona nadležna da uređuje na najbolji način odnose između uposlenika i poduzetnika, te da se birori protiv crnog tržišta i da stimuliše onu upisnu politiku u obrazovanju, koja predstavlja potrebu privrede.

Naredni pregled prosječnih primanja po opština je pun nelogičnosti koje na najbolji način pokazuju nemoć i nesposobnost države da maksimalno iskoristi sve mehanizme za suzbijanje sive ekonomije. Ako je logičan visok prosjek primanja u Tuzli i Banovićima, svakako nije logično da viša primanja imaju uposlenici u ekonomski slabim i od kantona subvencioniranim opština Ćeliću (661KM), Teočaku (737 KM) i Sapni (762 KM), nego u Gračanici (511KM). Statistički gledano **najsiromašniji su stanovnici Gračanice** jer imaju ubjedljivo najniža prosječna primanja uposlenika u kantonu, što se kosi sa opštepoznatom stereotipnom slikom ove opštine kao one koja ima najrazvijeniji obrt i malu privredu na kantonu.

Općina	Neto plata	Bruto plata
Banovići	823,62	1.235,55
Ćelić	661,57	1.001,24
Dobojski-Istok	516,01	772,84
Gračanica	511,95	754,56
Gradačac	576,21	856,13
Kalesija	627,58	941,46
Kladanj	641,38	957,18
Lukavac	746,12	1.130,23
Sapna	762,16	1.146,01
Srebrenik	615,95	924,75
Teočak	737,04	1.108,86
Tuzla	821,68	1.254,90
Živinice	718,83	1.081,93
Tuzlanski kanton	723,68	1.093,76

U Tuzlanskem kantonu su najnepovoljniji pokazatelji koji se odnose na **strane investicije**. Njih u Tuzlanskem kantonu gotovo da i nema i izuzetak predstavljaju jedino značajna višemilionska ulaganja kroz proces privatizacije u rudniku krečnjaka Vijenac. Tek koncem trećeg kvatrila, Vlada je u 2012.g. učinila prvi ozbiljan kontakt sa potencijalnim stranim investitorima iz Kine kojima su predstavljeni infrastrukturni projekati na području Tuzlanskog kantona koji se planiraju realizovati, („Termoelektrana Blok 7“, „Termoelektrana Banovići“, „Međunarodni aerodrom Tuzla – regionalni kargo centar sa Air parkom“, i drugi.) Predstavnici jedne od 20 najvećih kompanija u Kini dali su podršku planiranim aktivnostima, te izrazili spremnost da finansijski potpomognu projekte iz oblasti energetike i rудarstva.

Iako su pokazatelji o investicijama u BiH katastrofalni, ni Bosna i Hercegovina , a ni Tuzlanski kanton nisu ništa preduzeli da uspostave vezu sa brojnom **BH dijasporom** i iskoriste njezin ogroman investicioni potencijal. Procjenjuje se da je BH dijaspora u BiH poslala cca 30 milijardi KM od kojih je većina završila kao pomoć, a ne kao investicija. Da su ova sredstva investirana, procjena je da bi se moglo otvoriti 100.000 novih radnih mjesta. Iz svih aktivnosti vlasti TK nije vidljivo da je ostvaren bilo kakav kontakt sa Svjetskim savezom dijaspore BH, koji je ranije najavljivao da bi u slučaju davanja pogodnosti, uvijek bio spreman za **zavičajna investiciona ulaganja**.²²

Iskustva zemalja koja su u okruženju govore da se mala, ali ne i zanemariva strana ulaganja odvijaju i kroz podršku projektima nevladinog sektora. Većina tih sredstava su grant sredstva međunarodnih fondacija koja zahtjevaju minimalnu participaciju aplikanata (10-20%). Vlada TK u protekloj godini nije imala predviđena sredstva za participatornu podršku projekata civilnog društva, tako da neophodno hitno izgraditi sistem podrške, obezbjediti akekvatna sredstva i stvoriti prepostavke za zahvatanje desetostruko većih iznosa iz IPA i ostalih međunarodnih fondova,

²²Korišteni podaci iz izjave Omera Mijičevića člana GO Svjetskog saveza dijaspore BH

Da bi bolje koordinirala projekte razvoja TK od strane Vlade je formirana jedna u nizu interesornih komisija ovaj put za izradu Programa javnih investicija Tuzlanskog kantona koji bi trebali biti rađeni u skladu sa ciljevima Strategije razvoja TK. Komisija je izradila Prijedlog rang liste kandidovanih projekata sa područja Tuzlanskog kantona za izradu Programa javnih investicija u Federaciji BiH za period 2013- 2015. godina. Mada je po ovom pitanju napravljen određeni pomak i započela uspostava prakse predlaganja izbora i koordiniranja realizacije projekata kroz Ministarstvo razvoja i preduzetništva, primjetno je da proces ima manjkavosti je u njemu nisu učestvovale sve lokalne zajednice.

Krajem godine, usvajanjem Strategije zaštite akumulacije "Modrac" Vlada je stvorila pretpostavke za zahvatanje kreditnih i sredstava međunarodnih fondova i očuvanje po svima kriterijima jednog od najvrjednijih resursa Tuzlanskog kantona. Sa njegovom zaštitom i revitalizacijom se krenulo, ali je prosto neshvatljivo da se u isto vrijeme Vlada nije pokrenula revitalizacija i vraćanje u upotrebljiv privredni oblik ogromnih poljoprivrednih površina koje su uništene kroz postupak površinske eksploatacije uglja. Krajnje je vrijeme da Kantonalne institucije, dosljednom primjenom propisa i usmjerenjem dijela dobiti, te poštenijim pristupom javnih preduzeća „mjesečeve površine“ u reonu Dubrava, Višće, Banovića, Šikulja, pretvori u nov i iskoristiv resurs.

Zbog loše, neodgovorne i nesložne politike koju vode političari na državnom nivou, strani investitori se u posljednje dvije godine ne osjećaju sigurnim tako da većina investitora nakon početnih pregovora odustaje od ulaganja.²³ Prema izjavama međunarodnih zvaničnika Bosna i Hercegovina je zemlja koja "gladuje" za stranim investicijama, ali strani investitori neće doći sve dok u njoj postoje prepreke koje ograničavaju poslovanje, kao što su korupcija, neusklađeni zakoni i neodgovorni političari.

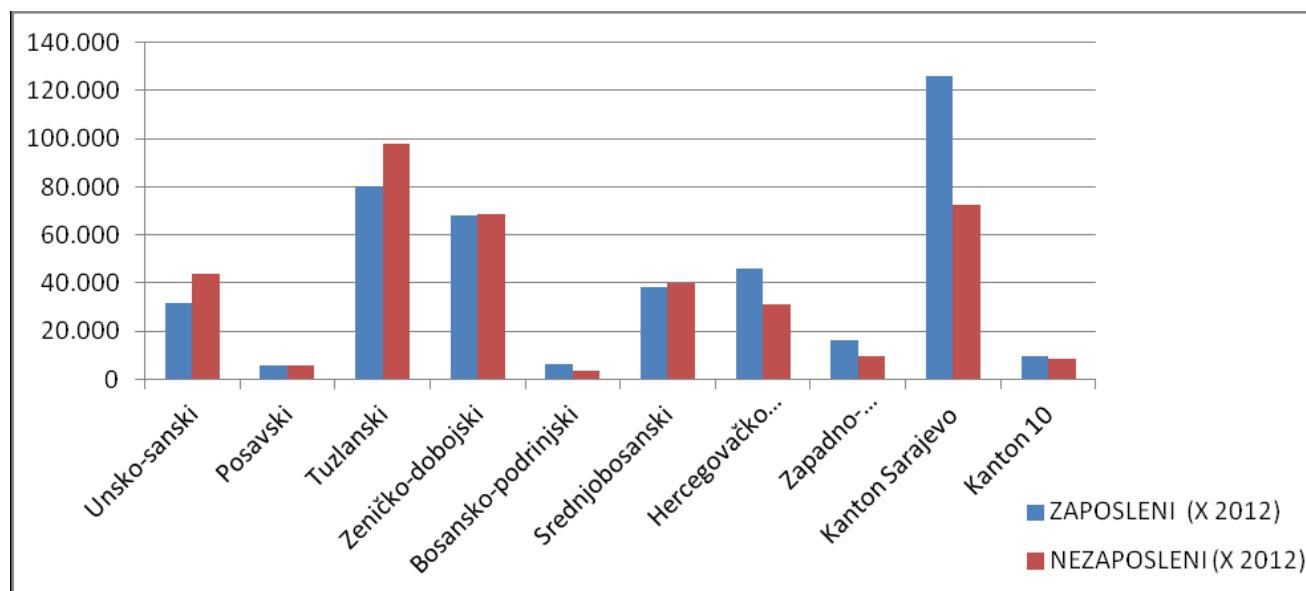
Pokazatelji o stanju nezaposlenosti

Nijedan dio Bosne i Hercegovine nema izražen problem nezaposlenosti kao što ga ima Tuzlanski kanton. Poslijeratne teškoće u funkcionisanju hemijske, metalne, poljoprivredne pa i drvne industrije, u posljednjim godinama su prerasle u privredni kolaps velikih razmjera. Posljedica takvog stanja je bio gubitak brojnih radnih mjesti i porast nezaposlenosti, međutim ipak epilog je bio crnji od očekivanog. Problem nezaposlenosti je iz godine u godinu postajao sve izraženiji, a nakon pojave ekonomске krize poprimio je dramatične razmjere sa izraženim trendom rasta nezaposlenosti i najvećom disproporcijom u odnosu na zaposlenost. Prema statističkim pokazateljima Tuzlanski kanton je kanton koji ima najnepovoljniji odnos između broja nezaposlenih i broja zaposlenih i prema podacima iz tabele, broj nezaposlenih je za **17.590** veći od ukupnog broja zaposlenih. Ovakve poražavajuće podatke nema ni jedan kanton u FBiH.

	ZAPOSLENOST		NEZAPOSLENOST	
	2011	2012	2011	2012
I	82.892	81.061	92.788	96.057
II	83.380	80.828	92.682	96.004
III	82.873	80.916	92.965	95.669
IV	83.112	80.949	92.951	95.878
V	82.975	81.128	93.028	95.691
VI	82.865	81.042	93.353	96.052
VII	83.290	80.698	93.696	96.898
VIII	83.000	80.281	94.739	98.293
IX	82.932	80.518	94.089	97.958
X	83.784	80.315	94.529	97.685
XI	82.405		94.723	97.805

²³ Prema podacima Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, u devet mjeseci 2012. godine, u BiH je investirano svega 28 miliona eura, ili 81 posto manje nego u istom razdoblju protekle godine! Statističkih pokazatelja po kantonima nema pa se može smatrati da ravnomjerno dijele sudbinu države.

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje , u oktobru 2012.godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno **80.315 osoba**²⁴. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih je manji za 0,3%, dok je u odnosu na prosjek 2011.godine manji za 3,2%. Kao posljedica dugogodišnjeg neusmjeravanja investicija u proizvodni sektor, Vlade TK je proizvela veoma nepovoljnu strukturu zaposlenih (prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba), čime je tuzlanski industrijski bazen i njegova hemijska industrija gotovo postao stvar prošlosti.

KANTON	ZAPOSLENI (X 2012)	NEZAPOSLENI (X 2012)	NEZAPOSLENI (XI 2012)
Unsko-sanski	31.456	44.110	44.347
Posavski	5.569	5.588	5.594
Tuzlanski	80.315	97.685	97.805
Zeničko-dobojski	68.065	68.822	68.944
Bosansko-podrinjski	6.083	3.656	3.644
Srednjobosanski	38.238	40.069	40.151
Hercegovačko neretvanski	46.069	31.104	31.174
Zapadno-hercegovački	16.266	9.643	9.690
Kanton Sarajevo	126.238	72.465	72.875
Kanton 10	9.513	8.821	8.799
Zaposleni u Ministarstvu odbrane	8.000		
UKUPNO	435.812	381.963	383.023

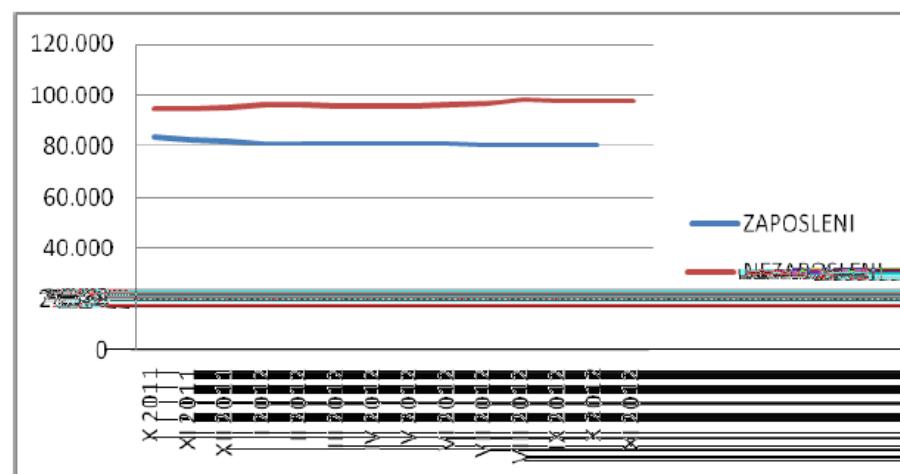
U odnosu na pokazatelje sa početka mandatnog perioda ove vlasti, **broj nezaposlenih je porastao za 5.677** a za isti period kanton je **izgubio 1.034 radna mjesta**.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u julu 21012. godine u Tuzlanskom kantonu je zabilježeno i nekoliko ekstrenih podataka kao što je **80.281** zaposlenih osoba (**najmanje u mandatu**), a prema podacima iz narednog mjeseca **broj nezaposlenih je bio najveći ikada – 98.293** osobe. U odnosu na prosjek iz 2012. godine broj zaposlenih je manji za 2,7% , a broj nezaposlenih je povećan za 3,8%.

Vrlo nepovoljni trendovi u oblasti zapošljavanja su pokazatelji da su se aktuelne vladine mjere pokazale kao **neefikasne** ili da one prave mjere nisu ni donešene.

²⁴ Korišteni podaci iz biltena broj. 8 u izdanju Poivredne komore TK „Privredna kretanja u Tuzlanskom kantonu“

Preged nezaposlenosti po opštinama u TK posredno dosta govori o vrlo neujednačenoj privrednoj razvijenosti opština. Strategija razvoja TK je sugerisala, a premijer nudio osnivanje opštinskih industrijskih zona i preduzetničkih inkubatora. Na žalost ni nakon dvije godine mandata u Tuzlanskom kantonu nije otvorena ni jedna industrijska ili poreduzetnička zona, a zbog nedostatka sredstava nisu donešeni ključni dokumenti koji bi mogli promijeniti stanje nezaposlenosti (Zakon o poticaju u privredi i Akcioni plan zapošljavanja.) Pošto navedenih mjera nema ni u planovima za 2013. godinu očito je da je Vlada zbog nedostatka finansijskih sredstava, odustala od donošenja mjera kojima bi se stimulisalo otvaranje radnih mesta, i nudio realizaciju mjera kojima bi se sačuvala postojeća mjesta i poboljšao poslovni ambijent.²⁵

Odavno se zna da je za nepovoljnu strukturu nezaposlenih na Tuzlanskom kantonu zaslužna Vlada i resorno ministarstvo, zbog čega se kroz preporuke CCl-a sugerisalo na potrebu usklađivanja upisne politike prema potrebama tržišta rada. Programom rada Skupštine Tuzlanskog kantona za 2013.g. je napokon predviđeno razmatranje Preporuka za obrazovnu upisnu politiku na području Tuzlanskog kantona, u vezi kojih očekujemo da budu donešene u skladu sa potrebama razvoja Kantona te da budu hitno usvojene i primjenjene već za narednu školsku godinu. Otpora za promjenama u oblasti obrazovanja je bilo oduvijek, ali statistički pokazatelji iz naredne tabele pokazuju da Vlada treba biti istrajnja u sprječavanju produkcije nepotrebnih kadrova.

	Nezaposlenost (XI 2012)
UKUPNO	97.805
Banovići	5.521
Čelić	2.730
Doboj-Istok	2.752
Gračanica	9.194
Gradačac	7.800
Kalesija	9.508
Kladanj	2.759
Lukavac	10.777
Sapna	2.614
Srebrenik	8.222
Teočak	1.902
Tuzla	20.106
Živinice	13.920

²⁵ Ministar Ministarstva za rad i socijalnu politiku i povratak je u odgovru na poslaničko pitanje poslanika Besima Imamovića u vezi nedonošenja Akcionog plana zapošljavanja 12.4.2012. g.. oddgovorio „ Smatramo da urađeni prijedlog Akcionog plana zapošljavanja treba da sačeka stabilnije vrijeme kako bi se stvorile pretpostavke za realno nizvršenje i realizaciji Akcionog plana zapošljavanja“

VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV/ VKV	Broj
Ekonomist	778	Nast.raz.nast	244	Gimnazija	3613	Prodavač	6081
Pravnik	616	Ekonomista	88	Mašin.teh.	2934	Automehan.	2400
Strojarski tehnik	234	Ekonomist	41	otsluž.	201	Vozilski vozač	143
Prakticirani kult.	2034	Nast.techn.kult	33	hemitchin	1194	Kuhar	132

Najveća stopa nezaposlenosti u Tuzlanskom kantonu kao posjednicu ima teško socijalno stanje ne samo građana koji su nezaposleni nego i zaposlenih koji zbog stanja u preduzećima u kojima rade imaju neredovna primanja ili plate ne dobijaju nikako. Iako je broj nezaposlenih dostigao cifru od skoro 100.000, u kantonu je obećano, ali se nije radilo na izradi socijalne karte niti na donošenju adekvatanog socijalnog programa.

Revizorski izvještaj

Uvod

Iz ekspertnih mišljenja „da država koja nema uspostavljenu funkciju revizije ne može se smatrati potpuno demokratskom, a parlamentarna procedura usvajanja budžeta ne bi bila potpuna bez revizorskog izvještaja o njegovom izvršenju za prethodni period“ se vidi koliko je bitno da se očuva uspostavljena nezavisna revizija finansijskog poslovanja svih javnih institucija u BiH .

Glavni cilj nezavisnih revizorskih institucija da revizijom javnih rashoda i prihoda provjerava i potvrđuje zakonitost i racionalnost korištenja javnog novca pri finansiranju zakonom utvrđenih potreba.

Državne, uz interne revezije su glavni mehanizmi države za [REDACTED] vanje propusne transparentnosti i davani preporuka za njihovo otklanjanje. Kako implementacija preporuka revizijskih institucija može značajno uticati na smanjenje korupcije, povećanje transparentnosti u radu , kao i povećanje racionalnosti trošenja. Zbog tog je veoma važno da revizore i revizorskih izvještaja i preporuka revizora ne dočekuju jedna i prolazni priča. Implementacija preporuka je najvažniji faktor u kome se javne organizacije i javnih institucija a naročito ministri, nalaze na vrhu prioriteta odgovornosti. Treba da iskoristiti svoju menadžersku sposobnost i privrženo pravu davini prava.

Komparativni pokazatelji revizorskih izvještaja

Ured za [REDACTED] u institucija u Federaciji BiH, početkom godine

četvrtog revizi(r) r(a)1.4422(j)-7.055(a)1.61334(n)1.9486(a)22()-11

udpšt u

r(a)1.4422(j)-7.055(a)1.61334(n)1.

1. Nisu poštovane odredbe članova 4., 22. i 23. Zakona o budžetima u FBiH, jer **nije vršeno usaglašavanje rashoda sa ostvarenim prihodima**. Navedeno je imalo za posljedicu ostvareni deficit za 2011. godinu od 13.976.475 KM, odnosno akumulirani deficit od 44.287.235 KM (tačka 4.3. Izvještaja);
2. Ostvareno **prekoračenje izdataka** u iznosu od 550.165 KM nije iskazano na poziciji troškova već na poziciji razgraničenja, čime je umanjen ostvaren deficit 2011. godine za navedeni iznos (tačka 4.9. Izvještaja);
3. Konsolidirani **finansijski izvještaji nisu potpuni** obzirom da u istim **nisu iskazani prihodi i rashodi Direkcije za ceste** Tuzlanskog kantona (tačka 4.3. Izvještaja);
4. **Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama** BiH u svim slučajevima prilikom provođenja postupaka nabavki kako za stalna sredstva tako i za tekuće izdatke (tačka 4.6. Izvještaja).

Federalni revizori su u svom izvještaju naveli određen broj propusta i nepravilnosti a u cilju otklanjanja istih su dali nepravilnosti i 21 preporuku koje se nalaze u dodatku izvještaja.

Činjenica da je broj preporuka revizora u 2011.g. povećan za 10% i činjenica da se neki propusti ponavljaju i ne otklanjaju, govori da kada je trošenje budžetskih sredstava u pitanju, ne može se govoriti o napretku, nego prije o bi se moglo govoriti o stagnaciji. Tu prije svega mislimo na neuspjeh Vlade da stabilizuje budžet kroz realno planiranje i da značajna finansijska sredstva sa kojima raspolaže Direkcija za ceste TK, uvrsti u Budžet. Obje aktivnosti su ranije najavljivanje kao nužna potreba i najavljivane su kako u ekspozeu tako i u političkim istupima stranaka parlamentarne većine, naročito u vremenu dok su bile u opoziciji.

I pored navedenih propusta Finansijski izvještaji Budžeta Tuzlanskog kantona, prema mišljenju revizora po svim bitnim pitanjima, prikazali istinito i objektivno, stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2011. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta za 2011. godinu i bili usklađeni sa važećom zakonskom regulativom.

Dobru praksu predstavlja to što će Revizorski izvještaj bit će dostavljen i Tužilaštvu Tuzlanskog kantona, kako bi se vidjelo da li je u finansijskom poslovanju institucija Tuzlanskog kantona bilo zakonom zabranjenih radnji.

Detaljnija analiza tretmana revizorskog izvještaja od strane Skupštine Tuzlanskog kantona će biti prikazana u godišnjem izvještaju.

Među brojnim nedostatcima u finansijskom poslovanju institucija TK se nalazi i jedan nedostatak koji se odnosi na Skupštinu Tuzlanskog kantona. Vlada je prilikom kreiranja mjera za otklanjanje nedostataka po preporuci revizora definisala kako postupiti. Kako je mjera vrlo precizna prenosimo je u cijelosti.

1. KONSTATACIJA REVIZORA: U Izvještaju o reviziji, tačka 4.5.2. - Izdaci za materijal i usluge, strana 12, konstatovano je:

„...naknada troškova korištenja vlastitog vozila u službene svrhe obračunava po kantonalm propisu iz 2002. godine u iznosu od 25 % prodajne cijene goriva za svaki pređeni kilometar... nije u skladu sa odredbama Federalne Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja po kojoj ova naknada iznosi 20% cijene litre goriva po pređenom kilometru...“

MJERA ZA POSTUPANJE: U narednom periodu dosljedno primjenjivati odredbe Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja i izvršiti povrat više isplaćenih naknada troškova korištenja vlastitog vozila u službene svrhe u 2011. godini.

IZVRŠILAC: Skupština Tuzlanskog kantona

ROK ZA REALIZACIJU MJERE: odmah i kontinuirano

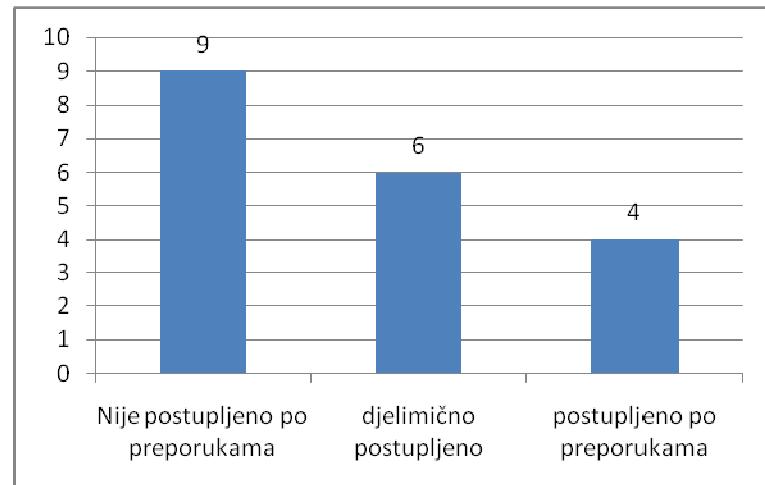
ORGAN/LICE ZADUŽENO ZA REALIZACIJU MJERE: Ovlašteno lice Skupštine

Program mjera za otklanjanje propusta i nepravilnosti u finansijskim Izvještajima Budžeta TK za 2011.

Program mjera predložen od strane Vlade je dokument koji se metodološki ne razlikuje od programa iz prethodnih godina, napravljen je tako da u sebi ima i izraženu namjeru Vlade „upravljanja rizicima svodeći ih na kontrolisanu/prihvatljuvu mjeru, kako bi se otklonila mogućnost nastanka propusta i nepravilnosti u narednom periodu. Na sam program se ne bi mogle izreći ozbiljnije primjedbe obzirom je sačinjen kao akcioni plan u kome su vrlo precizno navedeni: mjera za postupanje, izvršioci, rok za realizaciju mjere i organ/lice zaduženo za realizaciju mjere. U izradi Programa mjera Vlade učestvovao je Ured za internu reviziju TK za koji je konstatovano da je i sam uočio većinu propusta.

Uprkos takvoj metodičnosti, preporuke iz prethodnog izvještaja su samo djelimično realizovane i od 19 konstatovanih, po 9 nije uopšte postupljeno, po 6 preporuka je djelimično postupljeno, dok je po svega 4 u potpunosti postupljeno. Podatak da je Vlada postupila po tek svakoj petoj preporuci revizora, govori da Vlada **nije realizovala vlastite mјere** za otklanjanje nedostataka koje je uočio revizor. Zbog toga postupak evaluacije i izvještavanja o toku realizacije mјera treba revidirati i precizirati i ne čekati da neizvršenje ponovo konstatiše revizor.

Kako je za realizaciju mјera iz Programa bila jasno delegirana odgovornost ministara i menadžmenta budžetskih korisnika, njihovim neispunjavanjem su se stekli uslovi za utvrđivanje **disciplinske odgovornosti** zaduženih državnih

službenika. Međutim, pošto nije poznat ni jedan takav slučaj sankcionisanja, možemo pretpostaviti da će istu sudbinu doživjeti najnovije revizorske preporuke i vladine mјere, te da će realizovanjem marginalnih preporuka kao i dosad biti stvoren tek privid uvažavanja mišljenja revizora i odlučnosti da se po preporukama postupa.

Rasprava u Skupštini

Nakon Skupštinske rasprave o Programu mijera, poslanici su prihvatali mјere kao dobre i nije bilo poslanika koji su bili protiv predloženih Vladinih mјera za otklanjanje propusta .

Ono u čem su se složile i pozicija i opozicija je da Zakon o javnim nabavkama treba hitno revidirati kao i zakon o radu za koji poslanici smatraju da stimuliše rad na crno, a time i siromašenje budžeta i budžetskih fondova. Takođe saglasnost je postojala u potrebi periodičnog izvještavanja o realizaciji mјera i da je u TK

nedovoljno urađen sistem internih kontrola koje su glavna barijera neefikasnom trošenju budžeta i pojavi korupcije.

Većina „suzdržanih“ poslanika je iznijela niz primjedbi na način trošenja budžetskih sredstava, navodeći da su mnoge primjedbe Interne revizije mogle biti i ranije iznešene, nego se na ovakav način djeluje postfestum i sa velikom vjerovatnoćom da se sve ponovi u narednoj godini. Poslanici su takođe naveli da nije bilo dovoljno štedljivosti, da brojne komisije naplaćuju rad u radnom vremenu rade u nadzornim i upravnim odborima, a svoj posao odrađuju kao tezgu, da Program ne sadrži mjere kako smanjiti deficit, kako smanjiti administraciju za 20%,

Poslanici opozicije su podsjetili na nedosljednost sadašnje pozicije koja je dok je bila u opoziciji zalažala se da sredstva sa kojima raspolaže Direkcija cesta budu uvrštena u budžet, a sada kada to imju priliku i sprovesti i ne pomišljaju to da urade.

Poslanici su podcrtali da je dobro što su Izvještaji javni i što se šalju tužilaštvu i objavljaju na web stranici Vlade i što se ide na individualizaciju odgovornosti od vrha vlasti.

Poslanici opozicije su na kraju konstatovali da mjere za uravnoteženje budžeta nisu dovoljne, jer su mjere štednje iscrpljene i da Skupština treba zaključkom obavezati Vladu da napravi socijalni dijalog sa sindikatima, NVO-ima, kantonalnim institucijama i stručnim pojedincima, za uravnoteženje koje bi bilo realizovano u periodu 3 do 5 godina.

ZAKLJUČCI

REALIZACIJA PROGRAMA RADA u 2012. MANJA NEGO U 2011. godini

Skupština Tuzlanskog kantona je u 2012. g. od planiranih 70 mjera, razmotrila ukupno 56 mjera, čime je ispunila **79 %** planiranog. Realiizacija Programa rada u 2012. godini je za 4% manja od realizacije Programa rada u 2011. godini.

Kao što se pretpostavilo Skupština do kraja godine nije uspjela napraviti značajniji pomak u ispunjenju ukupnog Programa rada, a zbog problema u ubiranju i planiranju prihoda, među nerealizovanim mjerama su se našli Budžet TK za 2013. g. , Finansijski plan zdravstvenog osiguranja, 5 zakona i 3 strategije. Posebnu zabrinutost stvara kašnjenje u izradi strategija razvoja u oblasti turizma, saobraćaja i sporta Tuzlanskog kantona, jer je stanje u ovim oblastima, već dugi period i više nego loše.

PLANIRANJE URAĐENO BEZ POZNAVANJA BUDŽETA TK

Skupština je usvojila svoj Program rada za 2013. godinu , a da uopšte nije upoznata sa strateškim ciljevima i budžetskim kapacitetima kojim će biti realizovane programske aktivnosti.

Ako se još uzme u obzir da su u kantonu odranije na snazi 3 usvojene strategije koje su minimalno realizovane i na mizeran način podržane budžetom, jasno je da kanton pati od hronične nekoordinacije u planiranju prioritetnih aktivnosti i finansijskog okvira sa kojim bi iste bile realizovane.

U TRI KVARTALA TRI SKUPŠTINSKE VEĆINE I TRI SASTAVA VLADA

Nakon prekompozicije Vlasti koja je sredinom 2012. nastala na inicijativu SDP-a, broj mandata pozicije smanjen sa 25 na 19 i sa 71% pao je na 54%. Nova parlamentarna većina koju su činili SDP, SBB i NSRZB, bez sjednica Kolegija Skupštine sazivanjem hitnih sjednica Skupštine, organizovali smjenu starih i imenovanje novih ministara.

U obrazloženju premijera Čauševića kao razlozi smjene ministara navedeni su „sporo provođenje reformi i promjena odnosno nefunkcionisanje koalicionih vlasti na odgovarajućim nivoima, i slabosti u izvršavanju osnovnih funkcija iz nadležnosti Tuzlanskog kantona“.

U nastojanju da skupštinsku većinu ojača, i obezbjedi snažnu podršku Vladi TK kroz široku parlamentarnu većinu“, SDP je ušao u pregovore i sa strankom BPS. Pregovori su okončani 20.11. 2012. na način da je i ona postala dio parlamentarne većine, čime se broj poslanika pozicije, u parlamentu povećao na 21 (60%). Koncem godine su unutar parlamentarne većine su bila prisutna nova politička previranja, zbog čega postoji bojazan da će ipak izostati najavljeni „snažna podrška“.

PROBLEMI U KOALICIJAMA UDALJAVAJU VLAST OD PROBLEMA GRAĐANA

Politička zbivanja i koaliranje na višim nivoima vlasti su takva da sa sigurnošću možemo reći da u Tuzlanskom kantonu proces formiranja stabilne parlamentarne većine još nije okončan i da će ostatak mandata biti obilježen čestim promjenama i korištenjem mehanizama političkog djelovanja koje do sada nisu korištene. Sve to govori da će vlade na svim nivoima biti sve dalje od bavljenja problemima građana, a da će se sve više baviti sami sobom i problemima koji prate nestabilne koalicije.

POSTIZBORNA KOALICIJA U SKUPŠTINI DO SMJENE RADILA STABILNO

Sve do iznenadnog pokretanja inicijative za prekompoziciju vlasti postizborna vladajuća koalicija je radila stabilno.

Do tada mjere koje su na Vladi usvojene jednoglasno i bez preglasavanja, na sjednicama Skupštine su podržane, odnosno, nije bilo neusvojenih niti skinutih sa dnevnog reda.

PREKOMPOZICIJA VLASTI PRODUŽILA SJEDNICE SKUPŠTINE

Diskusije na sjednicama su se, nakon prekompozicije vlasti, povećanjem brojnosti poslanika u opoziciji produžile. Opozicioni poslanici su postali aktivniji i posvećeniji svojoj poslaničkoj ulozi.

MINISTRI DOBRI, A SMIJENJENI

Premijer je postizbornu Vladi TK nazvao najboljom u Federaciji BiH, a bivše ministre časnim ljudima koji su radili dobro dok su bili u Vladi, pa je ostao utisak da se iza ove nepomirljive kontradiktornosti, nadziru drugi razlozi smjene. Obzirom da je par mjeseci ranije Izvještaj o radu Vlade TK za 2012. g. za prihvaćen u parlamentu bez ijednog glasa protiv, razlozi za smjenu nikako nisu mogli biti nizak učinak smijenjenih ministara. Pogotovo što se među smijenjenim ministrima nalaze Bego Gutić i Senija Bubić koji su do tada ispunili sve što je planirano.

Sličnu pohvalu je premijer izrekao u vezi rada i učinka Aziza Čačkovića, a njegova smjena realizovana je kao politički ustupak BPS-u kao novom koalicionom partneru.

I REKONSTRUKCIJA VLASTI KOŠTA

Rekonstrukcija, vlasti pored ostalih imala i materijalne reprekusije koje su se ogledale u probijanja budžetskih stavki namijenjenih za rad Skupštine. Glavni nepredviđeni troškovi su nastali zbog organizovanja dvije hitne sjednice Skupštine (42.900 KM), povećanog broja sjednica radnih tijela i plata smijenjenih ministara. Nakon smjene broj plaćenih, a smijenjenih ministara se povećao na 3 tako da se procjenjuje se da su troškovi rekonstrukcije vlasti TK poreske obveznike na godišnjem nivou koštale preko 150.000 KM.

ODBIJANJEM IZVJEŠTAJA O RADU IZVRŠENA PRIPREMA ZA SMJENE NEPODOBNIH KADROVA U JAVNIM USTANOVAMA I PREDUZEĆIMA

Za razliku od drugog kvartala u trećem kvartalu nije bilo razrokovog glasanja Vlade i Skupštine o 3 izvještaja o radu javnih preduzeća. Izvještaji o radu i poslovanju 3 javna institucije: JP "Šume TK" JP "Spreča" i JZU "Univerzitetsko klinički centar" Tuzla za 2011. g. su odbijena iako su prva dva sadržavali podatke da su preduzeća poslovala sa dobitkom. Ako je odbijanje izvještaja o radu javnih preduzeća koja su poslovala sa gubitkom argument za smjenu nesposobnih menadžera, stječe se utisak da je Skupština odbijanjem izvještaja o radu ustanova koje su uspješno poslovale, neprincipijelno pristala da učestvuje u političkim egzekucijama i smjenama svih pa i uspješnih menadžera, a sve da bi se obezbjedila partijska kadrovska i menadžerska čistoća u javnom sektoru.

SVE ČEŠĆE IZOSTAJE PODRŠKA KOMISIJA VLADINIM I SKUPŠTINSKIM MJERAMA

Prilikom iznošenja stavova skupštinskih tijela nakon prekompozicije vlasti, nestala bezrezervna podrška vladinim mjerama i sve je češće disharmonično iznošenje stavova i nepodržavanje odluka Vlade i Skupštine.

VLAST NIJE FUNKCIONISLA PO VERTIKALI I PRIJE REKONSTRUKCIJE. KANTONIMA PRIJETI OSTRVSKI RAD

Sporost u donošenju i izmjenama Zakona o šumama, Zakona o socijalnoj zaštiti, Zakona o radu, Zakona o zdravstvenom osiguranju, Zakona o turističkoj djelatnosti, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o raseljenim licima i povratnicima u FBiH i izbjeglicama iz BiH, Zakona o vođenju stečaja, Zakona pripadnosti javnih prihoda, imaju veoma teške posljedice kako za kantone kao institucije tako i za građane (stečaji traju beskonačno, veliki broj zaposlenih "na crno" je prijavljeno na biro samo zbog zdravstvene zaštite, neujednačena socijalna prava,...). Od federale vlasti ne dolaze objašnjenja razloga nedonošenja ovih mjera, odnosno prema kantonima se ne upućuje jasna informacija da li je u pitanju politička blokada kantona ili je u pitanju birokratska tromost i neshvatanje hitnosti donošenja. Sve inicirane promjene propisa iz Tuzlanskog kantona Federalne vlasti ignorisu. Trenutno stanje u vlasti na nivou entiteta i BiH nakon prekompozicije ne daje nadu da će se stanje u skorijoj budućnosti, po ovom pitanju promijeniti nabolje, zbog čega će kantoni biti prinuđeni raditi ostrvski.

Zbog nefunkcionisanja vlasti po vertikali ministar Ministarstva trgovine turizma i saobraćaja Senaid Halilović, zbog velikog interesa kantona za donošenje Strategije turizma, najavio donošenje kantonalnih propisa i bez okvirnih zakona.

NEREALNO PLANIRANJE BUDŽETA

Budžet TK za 2012.g. u iznosu 355 milion KM je bio jedan od **najnižih** u poslijenjih 5 godina i u poređenju sa prethodnim ocijenjen je kao **restriktivan i kompromisan, a prilikom usvajanja je bilo je malo onih koji su sa njime bili zadovoljni**. Vlada nije bila zadovoljna jer nije postigla očekivano smanjenje javne potrošnje, a budžetski korisnici, jer su nakon smanjenja plata otvorili vrata za daljnje smanjenje i revidiranje Kolektivnih ugovora. Ponajmanje su mogli biti zadovoljni nezaposleni Tuzlanskog kantona i brojna preduzeća jer u budžetu nije bilo mjesta za perspektivu razvoja u obećanim vladinim poticajima i finansiranje Akcioneog plana zapošljavanja .

RASHODI POVEĆANI, A BUDŽET IZBALANSIRAN ZAHVALJUJUĆI DOMAĆEM ZADUŽIVANJU I NAPLATI DUGA

Pored neuravnoteženosti prihoda nad rashodima u 2012. godini, Vlada je Budžet rebalansirala i zbog sproveđenja odluke Skupštine TK o spajanju JU Srednja ekomska škola i JU Srednja Trgovačka škola iz Tuzle.

Rebalans Budžeta je nakon utvrđivanja na Vladi 19.11.2012.g u istom iznosu od **355.664.005,13 KM** i bez izmjena usvojen u Skupštini 29.11.2012. godine. Ukupni **rashodi su povećani** za 503.858,32 u odnosu na planirane, a ovakva realizacija je bila moguća smo zahvaljujući naplati duga od JP Elektroprivrede u iznosu od 6.7 mil KM i povećanim primicima od domaćeg zaduživanja za 8 mil KM.

I U 2012. GODINI BUDŽET NESTABILAN, DEFICIT NEPOKRIVEN JER SU NEREALIZOVANA KREDITNA SREDSTVA MMF-A

Nakon konstantnog smanjenje prihoda i održavanja postojećih rashoda i u 2012. godini Tuzlanski kanton je imao nestabilan budžet, uvećan deficit. Zbog hronične besparice i neobezbjedenih budžetskih sredstava u

2012. g. nisu donešeni Zakon o poticajima u privredi i Akcioni plan zapošljavanja. Vlada je donijela odluku da stari kreditni dug MMF-a reprogramira, a novi usmjeri za pokrivanje deficitu iz ranijih godina. Pošto su svi raniji deficiti nastali kao posljedica neumjerene javne potrošnje, istu je potrebno odlučno smanjivati a sva buduća zaduženja usmjeriti u razvoj.

RASIPANJE PARA PORESKIH OBVEZNIKA, A PRIMANJA POSLANIKA SE KRIJU

I pored višestrukih preporuka da se ukinu naknade za rad u skupštinskim komisijama, kolegiju i naknade za prisustvo sjednicama Skupštine (što je pogotovo neprihvatljivo u slučaju poslanika koji su profesionalizovali svoj rad i od Skupštine primaju platu) i preporuka da se plate poslanika regulišu Zakonom i svedu u realne okvire primjerene uslovima ekomske krize i standardu ostalih građana, ništa od toga još nije uvaženo. Primanja profesionalnih poslanika su i dalje 4,5 puta veća od prosječne plate zaposlenih u TK (3299 KM u odnosu na 723 KM), a poslanici, pored poslaničkog paušala od 655 KM, primaju dodatno i po 262 KM za prisustvovanje sjednicama Kolegija, Skupštine, i njenih radnih tijela.

Visoka ri6(i)5(s).534(n)1.4422(i)5(h)1atntu

□□□□□□□□□□□□□□

Zbog nerealnog planiranja budžeta i neuvrštavanja poslovanja Direkcije za ceste TK u Budžet Tuzlanski kanton nije dobio pozitivno nego je dobio **mišljenje sa rezervom**. Federalni revizor dao 21 preporuku od kojih se većina ista jer se nepravilnosti ponavljaju i iz godine u godinu, a ne otklanjaju. Podatak da je Vlada postupila po tek svakoj petoj preporuci revizora iz 2010. g. govori da Vlada **nije realizovala vlastite mjere** za otklanjanje nedostataka koje je uočio revizor.

Revizorski izvještaj bit će dostavljen i Tužilaštvu Tuzlanskog kantona, kako bi se vidjelo da li je u finansijskom poslovanju institucija Tuzlanskog kantona bilo zakonom zabranjenih radnji.

PREKORAČENA SREDSTVA ZA PREVOZ TREBAJU BITI VRAĆENA

Naknada troškova korištenja vlastitog vozila u službene svrhe, obračunavana po kantonalnom propisu iz 2002. godine u iznosu od 25 % prodajne cijene goriva za svaki pređeni kilometar, **nije u skladu** sa odredbama Federalne Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja po kojoj ova naknada iznosi 20% cijene litre goriva po pređenom kilometru. Revizor naložio povrat sredstava koja su isplaćena poslanicima..

NI SOCIJALNE KARTE NI SOCIJALNOG PROGRAMA, A NI POSLA ZA SKORO 100.000 NEZAPOSLENIH

Najveća stopa nezaposlenosti u Tuzlanskom kantonu kao posjednicu ima teško socijalno stanje ne samo građana koji su nezaposleni nego i zaposlenih koji zbog stanja u preduzećima u kojima rade imaju neredovna primanja ili plate ne dobijaju nikako. Zbog neshvatljivih primjera gdje radnici rade bez plata i žive kao socijalni slučajevi postali smo primjeri gaženja radničkih prava bez sankcija. Iako je broj nezaposlenih dostigao cifru od skoro 100.000, u kantonu je obećano ali se nije radilo na izradi socijalne karte, niti je donešen adekvatan socijalni program.

NEZAVISNI ODBOR TREBA BITI NEZAVISAN OD POLITIKE

Vlada je nakon utvrđivanja, povukla sa dnevnog reda Skupštine 2 zakona o iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, zbog primjedbi OHR-a na smanjenje nezavisnosti u radu Nezavisnog odbora.

PROGRAM RADA SKUPŠTINE ZA 2013.GODINU VEĆI ZA 27% ALI JE BEZ PROGRAMA ZA NOVA I BOLJA RADNA MJESTA

Usvojeni Program rada Skupštine za 2013. g. ima 84 mјere što je za 27% više nego u prethodnim godinama. U programu rada je planirano donošenje 25 zakona, 3 strategije i 7 Planova od strateškog značaja. Interesantno je da se među mjerama ponovo nalaze 3 strategije koje nisu usvojene u 2012. godini i kao novi dokumenti Plan za borbu protiv korupcije i Akcioni Plan za mlade za 2013-2014..

Dokument Program za bolja i nova radna mjesta koji je u 2012. godini nakon usvajanja u formi nacrtta upućen u javnu raspravu, nije planiran za razmatranje i usvajanje u 2013.godini, pa je ostala nedoumica da li je to slučajan propust ili to na direktni način potvrđuje odustajanje od ranije postavljenog cilja u oblasti zapošljavanja.

NEGATIVNI TRENDÖVI I STAGNACIJA U RAZVOJU KANTONA

Pad neto plata, pad standarda građana, porast nezaposlenosti, zatvaranje radnih mјesta i minimalna strana ulaganja su konstanta koja prati rad Vlasti u Tuzlanskom kantonu,

Vrlo nepovoljni trendovi u oblasti zapošljavanja su pokazatelji da su se aktuelne vladine mјere pokazale kao neefikasne ili da one prave mјere još uvijek nisu ni donešene.

NEMA ČAK NI ZAVIČAJNIH INVESTICIONIH ULAGANJA

Iako su pokazatelji o investicijama u BiH katastrofalni, ni Bosna i Hercegovina, a ni Tuzlanski kanton nisu ništa preduzeli da uspostave vezu sa brojnom **BH dijasporom** i iskoriste njezin ogroman investicioni potencijal. Procjenjuje se da je BH dijaspora u BiH poslala cca 30 milijardi KM od kojih je većina završila kao pomoć, a ne kao investicija. Da su ova sredstva investirana, procjena je da bi se moglo otvoriti 100.000 novih radnih mjesta. Iz svih aktivnosti vlasti TK u 2012. g. nije vidljivo da je ostvaren bilo kakav kontakt sa Svjetskim savezom dijaspore BH, koji je ranije najavljivao da bi u slučaju davanja pogodnosti od strane vlasti, uvijek bio spremjan za **zavičajna investiciona ulaganja.**²⁷

NIJE POZNATO ŠTA JE OD RAZVOJNIH STRATEGIJA REALIZOVANO

Za 3 ranije usvojene strategije razvoja, zapošljavanja i poljoprivrede nije poznato u kojoj mjeri su realizovane jer nije postojao monitoring niti su Vlada i Skupština razmatrale periodične izvještaje stepenu realizacije. Bez obzira što su do sada minimalno realizovane i na mizeran način podržavane budžetom, neophodno je analizirati šta je realizovano i preispitati zašto kanton pati od hronične nekoordinacije u planiranju prioritetnih razvojnih aktivnosti i obezbjeđenja finansijskog okvira sa kojim bi iste bile realizovane.

EU SUGERIŠE KLJUČNE MJERE ZA POBOLJŠANJE NAPRETKA U EVROPSKIM INTEGRACIJAMA

Među razmatranim mjerama Skupštine Tuzlanskog kantona **se nije našao dokument „Popis ključnih mjera za 2013. godinu“** upućen od strane Štefana Filea člana Evropske komisije, prema Vijeću ministara i Direkcije za evropske integracije, u kojem je sugerisana neophodnost „**uspostave djelotvornog mehanizma koordinacije između različitih razinama vlasti radi preuzimanja, provedbe i primjene zakonodavstva EU**“.

Pismom obraćanja i zaključcima Vijeća ministara eksplicitno „**zadužuju nadležne institucije i druga tijela uprave da navedene mjere uvrste u svoje planove rada za 2013.godinu**“, a kantonalnoj vlasti po prvi put sugeriše uključenje i način učešća u procesu EU integracija.

²⁷Korišteni podaci iz izjave Omera Mijičevića člana GO Svjetskog saveza dijaspore BH

PREPORUKE

Ekonomска kriza u svijetu ne prolazi, nego nailazi u talasima, a njezine posljedice u zemljama su različite i tek se sagledavaju. Centri civilnih inicijativa su u svojim izvještajima davali preporuke koje su prvenstveno bile usmjerene ka smanjenju javne potrošnje i stvaranju perspektiva za razvoj i novo zapošljavanje u realnom sektoru. Kako većina ekonomskih analiza pokazuje da će ekonomска kriza u BiH i TK biti nije prevladana, kroz ovaj izvještaj želimo obnoviti većinu ranije upućenih preporuka kojima bi njeni efekti mogli biti ublaženi.

1. Uvažiti sugestiju i preporuke Evropske komisije, Vijeća ministara i Direkcije za evropske integracije i mjere iz „**Popisa ključnih mjera za 2013. godinu**“ prioritetno uvrstiti u planove za 2013. godinu
2. Hitno i prioritetno razmatrati mјere kojima se povećava **zapošljavanje** i snažniji investicioni zamah (Zakon o poticajima u privredi, Akcioni plan zapošljavanja, Analiza i izmjena propisa u TK)
3. Organizovati **tematsku sjednicu Skupštine** na temu „Aktuelno stanje u privredi, zapošljavanju i investiranju u TK“
4. Razmotriti operativni plan za suzbijanje sive ekonomije, rada na crno i nepoštivanja radničkih prava i razmatrati periodične izvještaje o stanju i realizaciji mјera
5. Razmotriti **Izvještaje o stepenu realizacije strategija razvoja TK**, strategije razvoja poljoprivrede i strategije zapošljavanja
6. Poslanicima omogućiti kvalitetne uslove za rad i od njih **zahtijevati maksimalne učinke bazirane dominantno na javnom interesu, a ne partikularnim stranačkim politikama**
7. Poslanike-delegate zaključcima instruirati za djelovanje i prioritetno izglasavanje zakona u Domu naroda FBiH kojim će se poboljšati finansijska pozicija Tuzlanskog kantona, povećati investicije i zapošljavanje kao i efikasnost kantonalnih institucija u borbi protiv rada na crno
8. Uvesti sistem **elektronske evidencije prisutnosti i glasanja poslanika** i time rad poslanika učiniti odgovornijim i transparentnijim
9. Pojednostaviti procedure za dostupnost informacija, uvođenjem E-pristupa informacijama
10. Nakon donošenja inicijalnih mјera štednje,**donijeti Plan štednje** i Program mјera i aktivnosti za stabilizaciju Budžeta TK prema zahtjevima MMF-a
11. Iskoristiti činjenicu da Tuzlanski kanton ima nisku kreditnu zaduženost, te podići kredite sa ciljem ekonomskog oporavka privrede, te ih isključivo usmjeriti ka otvaranju radnih mјesta u privredi

12. Inicirati izradu **Analize reforme javne uprave u Tuzlanskom kantonu**, sačiniti plan smanjenja javne uprave okrupnjavanjem srodnih resora, prvenstveno primjenjujući **princip racionalizacije**
13. Prilikom upošljavanja u javnoj upravi i javnim preduzećima i kantonalnim ustanovama konkursne procedure provoditi javno, nepristrasno i bez uticaja politike
14. Prema Vladi uputiti zahtjev za izradu **plana povećanja ubiranja prihoda, plan kreditnih zaduženja i plan priliva sredstva putem kreiranja projekata** kojima se pristupilo međunarodnim fondovima i fondovima na nivou države i entiteta
15. Prilikom definisanja uslova i kriterija za dodjelu **kredita iz sredstava razvojne banke, veće pogodnosti dati recesijom pogodenim privrednim granama**
16. Tražiti od premijera javno izjašnjenje o tome sa kakvim će planovima rekonstruisana Vlada raditi u preostalom dijelu mandata
17. Programiranje rada bazirati na uz uvažavanje ciljeva iz usvojenih strategija i uz jasne i **mjerljive indikatore** promjene stanja u oblastima zapošljavanja, siromaštva, zdravstvene zaštite, obrazovanja i investiranja
18. U Program rada Skupštine i Vlade za 2013. g. uvrstiti aktivnosti:
 - razmatranje **polugodišnjeg izvještaja/informacije** o radu Vlade i Skupštine TK sa prijedozima mjera
 - razmatranje **godišnjeg izvještaja/informacije** Vlade i Skupštine TK
 - razmatranje godišnjeg učinka radnih tijela, sa prijedozima mjera
19. Donijeti **Akcioni plan zapošljavanja i Zakon o poticaju privredi**
20. Prilikom usvajanja zakona voditi računa o ekonomskoj osnovi za njihovu implementaciju
21. Razmatrati **Analize efekata svih poticajnih mjera** sa ciljem ocjene kvaliteta mjera i efekata koje su trebale postići, te izvršiti eventualnu korekciju propisa
22. Inicirati izradu socijalne karte i insistirati na donošenju **Socijalnog programa mjera za ublažavanje stanja socijalno ugroženih građana TK**
23. Pri donošenju mjera Skupština treba sa posebnim senzibilitetom, odgovornošću i visokom prioritetom donositi odluke kojim se na kvalitetniji način rješavaju zdravstvena i socijalna prava djece, uz **obezbjedenje kontinuirane isplate dječijeg dodatka**.
24. Skupština treba inicirati izradu **Analize tržišta rada TK** i insistirati na **uskladivanju obrazovne politike sa potrebama privrede**

25. Donijeti **Strategiju za borbu protiv korupcije** i uspostavu sistemskog rješavanja problema korupcije u javnom sektoru i time rasteretiti skupštinsku Komisiju za borbu protiv korupcije
26. Donijeti strategije razvoja sporta, turizma i saobraćaja
27. **Ukinuti naknade za rad u skupštinskim komisijama, kolegiju i naknade za prisustva sjednicama Skupštine**a plate regulisati Zakonom svođenjem u realne okvire primjerene uslovima ekonomske krize
28. Inicirati izradu Analize federalnih i kantonalnih propisa, i preporuka za njihovu izmjenu i dopunu
29. Prioritetno izvršiti usklađivanje kantonalnih propisa kojima će se **skratiti vrijeme i pojednostaviti procedura registrovanja i pokretanja biznisa** i time otvoriti povoljnija pozicija za domaće i strane ulagače
30. **Nastaviti sa započetim postupkom izrade prečišćenih verzija kantonalnih zakona** kako bi se napravio register kantonalnih propisa
31. Zakone donositi u skladu sa potrebama koje zahtijeva realizacija strateških razvojnih dokumenata, a kroz transparentan postupak i **funkcionalne javne rasprave**
32. **Pokrenuti izradu programa zajedničkog djelovanja Vlade FBiH i kantonalnih vlada** u ostvarivanju razvojnih i politika iz podijeljene nadležnosti , te oblasti koje se odnose na rad, socijalnu politiku, zdravstvo i boračko-invalidsku zaštitu. Program uvrstiti u Program rada Skupštine za 2013. g., te početkom godine javno **objaviti** planove i obaveze svakog nivoa vlasti
33. Preispitati mogućnost obavezivanja snažnijeg uključenja **Kantonalnog pravobranilaštva** u očuvanju javne imovine kantona u postupcima nepravilno vođenih stečajnih postupaka i usurpacije javnih površina
34. Socijalni dijalog sa sindikatima voditi kroz Ekonomsko–socijalno vijeće
35. Razmotriti i realizovati zaključke sa XIV sjednice ESV-a u kojima se sugerise rasterećenje privrede i podizanje konkurentne sposobnosti
36. Pokrenuti neophodne korake i aktivnosti neophodne za korekciju i reviziju Kolektivnih ugovora kako bi se spriječilo stvaranje unutrašnjeg duga
37. Izmjeniti Poslovnik i preciznije **definisati**: postupak smjene predsjednika Skupštine, razloge način sazivanja za sjednice hitnog karaktera
38. Izmjeniti Poslovnik o radu i uvesti finansijske sankcije za poslanike koji krše poslovničke norme

39. Realizovati sve preporuke Ureda za reviziju institucija FBiH i uvesti obavezu periodičnog evaluiranja realizacije Programa mjera Vlade na otklanjanju nedostataka u finansijskom poslovanju
40. Uvesti praksu redovnog razmatranja revizorskih izvještaja o reviziji finansijskih izveštaja JU Služba za zapošljavanje TK i JU Zavod zdravstvenog osiguranja TK
41. Stvoriti prepostavke za **zatvaranje** kolektivnih izbjegličkih centara
42. Obezjediti budžetsku liniju i razviti sistem podrške projektima nevladinog sektora finansiranih IPA i ostalim međunarodnim fondovima, kroz **obezbjedenje sredstava za participaciju** i time stvoriti prepostavke za zahvatanje desetostruko većih iznosa
43. Vlada i Skupština Tuzlanskog kantona bi trebali da prilikom izbora kandidata za javne i druge kantonalne funkcije u kriterijima za izbor zatjevati da svaki kandidat ima uvjerenje da redovno izmiruje sve poreske i komunalne obaveze

DODATAK - OSNOVNI OPŠTI I PODACI I PODACI O AKTIVNOSTI POSLANIKA

	IME I PREZIME	Ilić Slađan ²⁸		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Predsjednik Skupštine Član Kolegija Skupštine Predsjednik Kluba Srba Delegat u Domu naroda Parlamenta FBiH FBiH iz Skupštine TK		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Komisiju za pravdu, ljudska prava, građanske slobode		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2680 KM+ plata i ostala primanja u Domu naroda FBiH		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	4489		
AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE				
AKTIVNOST		BROJ		
ZAKON				
AMANDMAN		19		
INICIJATIVA				
POSLANIČKA PITANJA				
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO		86 ²⁹		
UKUPNO		105		

²⁸ Bajazit Jašarević je 4.6.2012. godne zamijenjen i od tada se nalazi na funkciji zamjenika predsjednika Skupštine i član je Kolegija. Od tada Predsjednik Skupštine i predsjedavajući Kolegija je poslanik Slađan Ilić

²⁹ U sveukupnim aktivnostima predsjednika su pobrojana i uvodna izlaganja i zaključci po tačkama dnevnog reda koji su obaveza predsjednika

	IME I PREZIME	Bajazit Jašarević		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Zamjenik predsjednika Skupštine ³⁰ Predsjedavajući Kolegija Skupštine		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za ustavna pitanja		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14		0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA ³¹ KM	5.530 KM		
BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine		13.484		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE³²

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN	10		
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	69		
UKUPNO	79		

	IME I PREZIME	Zlatko Šimić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Zamjenik predsjednika Skupštine Član Kolegija Skupštine Predsjednik kluba Hrvata		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Komisiju za rad, zdravstvo i socijalnu politiku		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.725 KM		
BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine		5528		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	11		
UKUPNO	11		

³⁰ Bajazit Jašarević je 4.6.2012. godine zamijenjen i od tada se nalazi na funkciji zamjenika predsjednika Skupštine i član je Kolegija. Od tada Predsjednik Skupštine i predsjedavajući Kolegija je poslanik Slađan Ilić

³¹ Osnovna mjesecačna neto plaća predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine i ostalih poslanika na radu u Skupštini TK, uvećava se za svaku godinu radnog staža 0,5%, ali ne za više od 20%

Predsjednik i zamjenik predsjednika Skupštine imaju na raspolaganju i službeni automobil i plaćen račun službenog mobitela.

Primanja poslanika honoraraca se kreću u rasponu **1.150 do 2000 KM**, dok se ukupna primanja poslanika profesionalaca se kreću u rasponu od **2800 do 3800 KM**

³² U pregledima su dati približni podaci, jer u zapisnicima sa sjednica Skupštine nisu uvijek autorizovane sve kategorije poslaničkih aktivnosti

	IME I PREZIME	Dževad Hadžić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Član Kolegija Skupštine Predsjednik Kluba SDP-a		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za poljoprivredu, vodoprivredu i zaštitu okoliša		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	3.525 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	5638		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN	2		
INICIJATIVA	3		
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	10		
UKUPNO	15		

	IME I PREZIME	Alić Senad		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Član Kolegija Skupštine Predsjednik Kluba SDA Predsjednik kluba Bošnjaka		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za poljoprivredu, vodoprivredu i zaštitu okoliša Član Komisije za jednakopravnost polova		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	3.810 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	9045		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN	39		
INICIJATIVA	2		
POSLANIČKA PITANJA	5		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	28		
UKUPNO	75		

	IME I PREZIME	Šabović Salih		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SBB		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Član kolegija Predsjednik Kluba SBB		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Komisiju za privredu, ekonomsku i finansijsku politiku		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.543 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	2672		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	16
INICIJATIVA	16
POSLANIČKA PITANJA	7
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	38
UKUPNO	77

	IME I PREZIME	Besim Imamović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SBiH		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Član Kolegija Skupštine Predsjednik Kluba SBiH		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za privredu, ekonomsku i financijsku politiku		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.921 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	3.671		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	13
INICIJATIVA	1
POSLANIČKA PITANJA	32
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	51
UKUPNO	97

	IME I PREZIME	Mersad Šerifović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	NSRZB		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Član Kolegija Skupštine Predsjednik Kluba SNSRB		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za poljoprivredu, vodoprivredu i zaštitu okoliša Član Komisije za borbu protiv korupcije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.081 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	2.861		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	1
INICIJATIVA	7
POSLANIČKA PITANJA	4
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	14
UKUPNO	26

	IME I PREZIME	Mirsad Selimović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	BPS		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Član Kolegija Skupštine Predsjednik Kluba BPS		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član komisije za borbu protiv korupcije Član Komisije za rad, zdravstvo i socijalnu politiku		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	3.472 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	2.861		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	9
INICIJATIVA	11
POSLANIČKA PITANJA	9
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	11
UKUPNO	40

	IME I PREZIME	Mijo Krešić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	HDZ BiH		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član komisije za borbu protiv korupcije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	13	IZOSTANCI	1
	MJESEČNA NETO PRIMANJA			
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	4.081		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	11
INICIJATIVA	3
POSLANIČKA PITANJA	14
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	22
UKUPNO	50

	IME I PREZIME	Redžiba Šiljić - Segati		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednica Komisije za rad, zdravstvo i socijalnu politiku Član Komisije za jednakopravnost polova		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.467KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	11.935		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	3
POSLANIČKA PITANJA	
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	1
UKUPNO	4

	IME I PREZIME	Zahid Bašić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik Delegat u Domu naroda Parlamenta FBiH FBiH iz Skupštine TK		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.369 KM + plata i ostala primanja u Domu naroda FBiH		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	10.095		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA	2		
POSLANIČKA PITANJA	3		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	13		
UKUPNO	18		

	IME I PREZIME	Fahrudin Skopljak		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade Član Komisije za ustavna pitanja		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	13	IZOSTANCI	1
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.754 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	8.076		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA	5		
POSLANIČKA PITANJA	5		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	15		
UKUPNO	30		

	IME I PREZIME	Rasim Dostović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za privredu, ekonomsku i finansijsku politiku		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.212 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	10.358		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA	5		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	1		
UKUPNO	6		

	IME I PREZIME	Mustafa Abdulahović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Administrativne komisije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.882 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	10.357		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN	1		
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA	4		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	1		
UKUPNO	6		

	IME I PREZIME	Muhamed Murselović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za borbu protiv korupcije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	12	IZOSTANCI	2
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.150 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	7.435		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN	6		
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	9		
UKUPNO	15		

	IME I PREZIME	Maida Smailović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Zakonodavno-pravne komisije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.936 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	6.996		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN	1		
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO			
UKUPNO	1		

	IME I PREZIME	Dženita Hrvić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDA		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.819 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	6.741		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO			
UKUPNO	0		

	IME I PREZIME	Hajrudin Bećirović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za pravdu, ljudska prava i građanske slobode		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.360 KM + plata i ostala primanja u Domu naroda FBiH		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	5.967		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	14		
UKUPNO	14		

	IME I PREZIME	Suada Mujčinović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	3.120 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	5.028		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA	2		
POSLANIČKA PITANJA	1		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	2		
UKUPNO	5		

	IME I PREZIME	Ferhat Mustafić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za poljoprivredu, vodoprivredu i zaštitu okoliša		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	3.256 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	5.444		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA			
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	6		
UKUPNO	6		

	IME I PREZIME	Omer Kupusović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Zakonodavno-pravne komisije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.258 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	5.048		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	14
INICIJATIVA	1
POSLANIČKA PITANJA	
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	2
UKUPNO	17

	IME I PREZIME	Azra Okić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za jednakopravnost polova Član Komisija za ustavna pitanja		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.998 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	5.047		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	2
POSLANIČKA PITANJA	1
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	4
UKUPNO	7

	IME I PREZIME	Ivo Divković		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za privredu, ekonomsku i finansijsku politiku		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.275 KM + i paušali i naknade u Domu naroda FBiH		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	3.299		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	2
INICIJATIVA	
POSLANIČKA PITANJA	2
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	20
UKUPNO	24

	IME I PREZIME	Senahid Šaković		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za borbu protiv korupcije Član Administrativne komisije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.352 KM + plata i ostala primanja u Domu naroda FBiH		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	4.378		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	
POSLANIČKA PITANJA	
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	9
UKUPNO	9

	IME I PREZIME	Zoran Jovanović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za ustavna pitanja Član Zakonodavno-pravne komisije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.736 KM + plata i ostala primanja u Domu naroda FBiH		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	3.196		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	
POSLANIČKA PITANJA	3
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	14
UKUPNO	17

	IME I PREZIME	Murisa Ustavdić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	Nezavisni poslanik		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.248 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	4.216		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	
POSLANIČKA PITANJA	
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	2
UKUPNO	2

	IME I PREZIME	Elvis Baraković		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SDP		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA			
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	13	IZOSTANCI	1
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	856 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	4.166		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	3
INICIJATIVA	3
POSLANIČKA PITANJA	2
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	1
UKUPNO	9

	IME I PREZIME	Alija Azabagić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SBB		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za rad, zdravstvo i socijalnu politiku		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	13	IZOSTANCI	1
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.208 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	5.561		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	
POSLANIČKA PITANJA	
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	4
UKUPNO	4

	IME I PREZIME	Semir Turbić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SBB		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisija za pravdu, ljudska prava, građanske slobode		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.475 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	2.414		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA	2		
POSLANIČKA PITANJA	7		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	5		
UKUPNO	14		

	IME I PREZIME	Mahir Nurkanović		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SBB		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Predsjednik Komisije za borbu protiv korupcije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	2.871 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	2.553		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN	3		
INICIJATIVA	2		
POSLANIČKA PITANJA	26		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	16		
UKUPNO	47		

	IME I PREZIME	Muhamed Šadić		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	SBiH		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Administrativne komisije Član Komisije za poljoprivredu, vodoprivredu i zaštitu okoliša		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.370 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	1.923		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	6
POSLANIČKA PITANJA	8
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	11
UKUPNO	25

	IME I PREZIME	Asmir Hasic		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	SBiH		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za borbu protiv korupcije Član Komisije za jednakopravnost polova		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	3.071 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	1.832		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ
ZAKON	
AMANDMAN	
INICIJATIVA	4
POSLANIČKA PITANJA	12
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	3
UKUPNO	19

	IME I PREZIME	Samir Kamenjaković		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	NE		
	STRANKA	NSRZB		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Član Komisije za obrazovanje, kulturu, sport i mlade		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	13	IZOSTANCI	1
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	1.207 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	1.778		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA	6		
POSLANIČKA PITANJA	6		
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	2		
UKUPNO	14		

	IME I PREZIME	Džemal Jukan		
	PROFESIONALNO ANAGAŽOVAN U SKUPŠTINI	DA		
	STRANKA	BPS		
	FUNKCIJE U SKUPŠTINI	Poslanik		
	RAD U SKUPŠTINSKIM KOMISIJAMA	Predsjednik Komisije za borbu protiv korupcije		
	PRISUSTAN NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	14	IZOSTANCI	0
	MJESEČNA NETO PRIMANJA	3.154 KM		
	BROJ OSVOJENIH GLASOVA NA OPŠTIM IZBORIMA 2010. godine	968		

AKTIVNOSTI NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

AKTIVNOST	BROJ		
ZAKON			
AMANDMAN			
INICIJATIVA	3		
POSLANIČKA PITANJA			
DISKUSIJE, ZAKLJUČCI, PRIJEDLOZI I OSTALO	4		
UKUPNO	7		

DODATAK – PREPORUKE UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

Preporuke Ureda za reviziju institucija u FBiH

Izvršenom revizijom Budžeta Kantona za 2011. godinu utvrđen je određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih date su sljedeće preporuke:

1. Potrebno je kontinuirano unapređivati kontrolno okruženje, u cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola, vršiti usaglašavanje i doradu postojećih internih akata, te ista dosljedno primjenjivati.
2. Kod pripreme, izrade i izvršenja Budžeta poštovati odredbe Zakona o budžetima u FBiH, kako bi se spriječila nepokrivena potrošnja.
3. Potrebno je izvršiti usaglašavanje definicije vlastitih prihoda Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele Vlade FBiH u cilju istinitog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima.
4. Potrebno je poduzeti sve zakonom propisane mjere u cilju naplate potraživanja po osnovu koncesionih naknada, te samim tim i zaštite javnih dobara.
5. Potrebno je obračun plaća i naknada plaća vršiti na osnovu stvarno izvršenih sati, a u srednjim školama obezbijediti jedinstven način obračuna sati preko norme.
6. Prilikom popunjavanja radnih mesta definiranih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji poštovati odredbe zakonskih propisa, a angažovanje po ugovorima vršiti samo za poslove koji nisu predviđeni navedenim pravilnicima, te preispitati opravdanost zaključivanja ugovora u cilju izvođenja redovne nastave.
7. Dosljedno poštovati Odluke Vlade kojima je reguliran rad u komisijama.
8. Dosljedno se pridržavati odredbi Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja.
9. U cilju efikasnijeg i racionalnijeg trošenja budžetskih sredstava, potrebno je da se budžetski korisnici pridržavaju odredbi Uredbe o uslovima i načinu korištenja sredstava reprezentacije, te da se utvrde ograničenja, odnosno limiti u korištenju ovih sredstava.
10. Potrebno je doraditi Pravilnik o ostvarenju novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji kako bi se onemogućile eventualne zloupotrebe.
11. Potrebno je transfere realizirati na osnovu jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija.
12. Potrebno je rad čuvarske službe organizirati u sastavu Uprave za šumarstvo, kako je to Uredbom o šumama i definirano.
13. Potrebno je nabavku stalnih sredstava iskazivati na način definiran Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
14. Potrebno je dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH.
15. Potrebno je osigurati odluke nadležnih kako bi brana Modrac, zemljište, objekti, uređaji, oprema i dokumentacija koji su u funkciji akumulacije Modrac bili knjigovodstveno evidentirani kao imovina Kantona, a u cilju istinitog iskazivanja vrijednosti imovine u finansijskim izvještajima.
16. Promjene na stalnim sredstvima evidentirati u skladu sa Računovodstvenim politikama za kantonalne budžetske korisnike i trezor.

17. U slučaju smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan potrebno je u skladu sa važećim zakonskim propisima blagovremeno izvršiti uravnoteženje rashoda sa istim i utvrditi izvore za finansiranje deficit-a.
18. Konsolidirnim finansijskim izvještajima obuhvatiti sve budžetske korisnike kako je to Zakonom o budžetima u FBiH i predviđeno.
19. Potrebno je međusobna potraživanja i obaveze budžetskih korisnika iskazivati kao obračunske odnose povezanih lica kako je to Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i predviđeno.
20. Potrebno je osigurati dosljednu provedbu potписанog Podsporazuma sa JZU Klinički centar Tuzla u dijelu sačinjavanja godišnjih protokola kojim se definira iznos i način vraćanja ustupljenih sredstava.
21. Potrebno je poštivati odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu stvaranja obaveza samo za namjene i do visine definirane u Posebnom djelu Budžeta.

Osvrt revizora na preporuke iz prethodnog izvještaja iz 2010. g.

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2011. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da **nije postupljeno po preporukama** koje se odnose na:

- realno planiranje prihoda budžeta i usklađivanje javne potrošnje sa istima;
- usaglašavanje definicije vlastitih prihoda kantonalne Uredbe o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele sa Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele Vlade FBiH;
- obračunavanje plaća i naknada na osnovu relevantne dokumentacije;
- provođenje kontrole obračuna putnih naloga u skladu sa primjenjivim propisima;
- popunjavanje radnih mjesta definiranih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a angažovanje po ugovorima za poslove koji nisu predviđeni navedenim pravilnicima;
- organiziranje rada čuvarske službe u sastavu Uprave za šumarstvo;
- dosljedno pridržavanje odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH i odredbi sklopljenih ugovora;
- dosljedno pridržavanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu stvaranja obaveza za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta;
- blagovremeno uravnoteženje rashoda u slučaju smanjenja ostvarenja prihoda i utvrđivanje izvora za finansiranje deficit.

Preporuke po kojima je *djelimično postupljeno*:

- kontinuirano unapređenje kontrolnog okruženja i usaglašavanje postojećih akata u cilju poboljšanja uspostavljenog sistema internih kontrola, te dosljedna primjena istih;
- poduzimanje zakonom propisanih mjera u cilju naplate potraživanja po osnovu koncesionih naknada;
- preispitivanje isplaćenih naknada za rad članovima komisija za poslove koji su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji predviđeni kao redovni poslovi, regulisanje poslova i zadataka koji će se obavljati putem komisija i koji će biti plaćeni, te jasno definisanje zakonskih komisija koje se izuzimaju od primjene;
- realiziranje tekućih transfera na osnovu jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija definiranih u programima utroška, i realiziranje sredstava nakon što se programi utroška usvoje od strane Vlade;

- intenziviranje napora u cilju naplate potraživanja;
- dosljednu provedbu potписаног Podsporazuma sa JZU Klinički centar Tuzla u dijelu sačinjavanja godišnjih protokola kojima se definira iznos i način vraćanja ustupljenih sredstava.

Preporuke po kojima su budžetski korisnici **postupili**:

- popunjavanje finansijskih izvještaja relevantnim podacima;
- priznavanje rashoda i izdataka u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- preračun isplaćenih troškova po osnovu korištenja mobilnih telefona za 2010. godinu, u skladu sa važećim propisima, od strane Ministarstva unutrašnjih poslova;
- blagovremeno realiziranje kapitalnih transfera.

DODATAK- KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUSLOVA ZA EFIKASAN RAD

Donošenje Programa rada Vlade i Skupštine i Budžeta TK predstavlja najznačajniji događaj u Tuzlanskom kantonu, jer ovi dokumenti govore na koji način će biti finansirane javne potrebe kantona, koji su strateški ciljevi vlasti pravci njenog djelovanja.

Kašnjenje u donošenju ovih dokumenata za javnu upravu predstavlja veliki problem i otežava rad većine kantonalnih institucija, a odražava se i na stanje u kompletnoj zajednici i kvalitet života njenih građana.

Program rada Skupštine za 2012. g.

Proces usvajanja Programa rada

Od strane Vlade je koncem 2011. godine donešena Odluka o metodologiji izrade i donošenja programa rada i

Za oba programska dokumenta, Skupštine i Vlade, može se reći da su **vrlo usaglašeni i po obimu i po rokovima**. Detaljna obrazloženja svrhe, postupka i osnove za donošenje mjera navedene u Programu rada Vlade, daju mogućnost sagledavanja promjena koje se želi postići njihovim donošenjem.

Ukoliko Vlada i Skupština budu zadržala praksu da se periodično razmatraju informacije o dinamici realizacije oba programa, oba tijela stvorila stvorila su dobre preduslove za realno sagledavanje vlastitog učinka i kvalitetan rad.

Prošla godina je, međutim, pokazala da dobro planiranje nije samo za sebe dovoljno za dobre rezultate. Pad prihoda i nedostatak finansijskih sredstava bili su razlog da aktuelna vlast u 2011. godini odustane od donošenja Zakona o poticanju provrede i Akcionom planu zapošljavanja - mjera od kojih se ponajviše očekivalo.

Struktura mjera i predviđena dinamika realizacije

Program rada Skupštine broji **70³⁴** mjera, i po broju mjera na nivou Programa rada iz protekle godine. To je u nivou najskromnijeg plana prethodnog saziva Skupštine, koji je, u prve dvije godine svog mandata imao znatno ambicioznije planove od aktuelnog saziva (obimnije za 32% u prvoj, a za 24% u drugoj godini svog mandata, od planova aktuelne Skupštine).

Gledajući strukturu mjera koje će biti razmatranje u Skupštini, trećina planiranih mjeru su zakoni (22) i po tom pitanju, imajući u vidu i eventualno donošenje 4 uslovljena zakona, ovo je uobičajena godina.

	Iz programa	Iz proširenog programa sa uslovjenim zakonima	%
Novi zakoni	9	10	41
Izmjene zakona	12	14	55
Prestanak važenja	1	2	4
Ukupno zakona	22	26	

Tabела: Rokovi usvajanja Programa rada i broj mjeru

Od 22 zakona, za donošenje je planirano 9 novih, za izmjenu i dopunu planirano 12 zakona, dok je jednim zakonom planiran prestanak važenja zakona.

Šest zakona (30%) se već ranije nalazilo u programima rada, ali zbog raznih okolnosti, nisu realizovani, pa su ponovo uvršteni u program.

Tipovi	Nove mjeru u programu za 2012 godinu	Ponovljene mjeru iz ranijih perioda	Ukupno
Analiza	3	0	3
Budžet	1	1	2
Finansijski plan	2	2	4
Informacija	11	0	11
Izvještaj	17	1	18
Odluka	2	0	2
Plan	1	0	1
Plan rada	1	0	1
Program	2	0	2

³⁴ Analiza iz prošlog izvještaja je greškom sadržavala jednu odluku više i u nastavku je u tabelama i graficima greška otklonjena

Prostorni plan	1	0	1
Strategija	3	0	3
Zakon	16	6	22
Ukupno	60	10	70

Tabela: Struktura mjera iz Programa rada Skupštine TK za 2012. g.

Za razliku od prošle godine kada u Programu rada nije bilo ni jedne, u Programu rada za 2012. g. se nalaze 3 strategije (Strategija razvoja sporta u Tuzlanskom kantonu, Strategija razvoja saobraćaja u Tuzlanskom kantonu i Strategija razvoja turizma u Tuzlanskom kantonu). Imajući u vidu u kakvom se stanju ove oblasti nalaze, donošenje strategija dolazi u pravom trenutku, međutim sami dokumenti neće ništa značiti ukoliko se, odmah po usvajanju, ne krene sa njihovom primjenom. Iako je u više prilika i od nadležne skupštinske komisije iniciralo donešenje Strategija za borbu protiv korupcije ona se ponovo nije našla u Programu rada Skupštine.

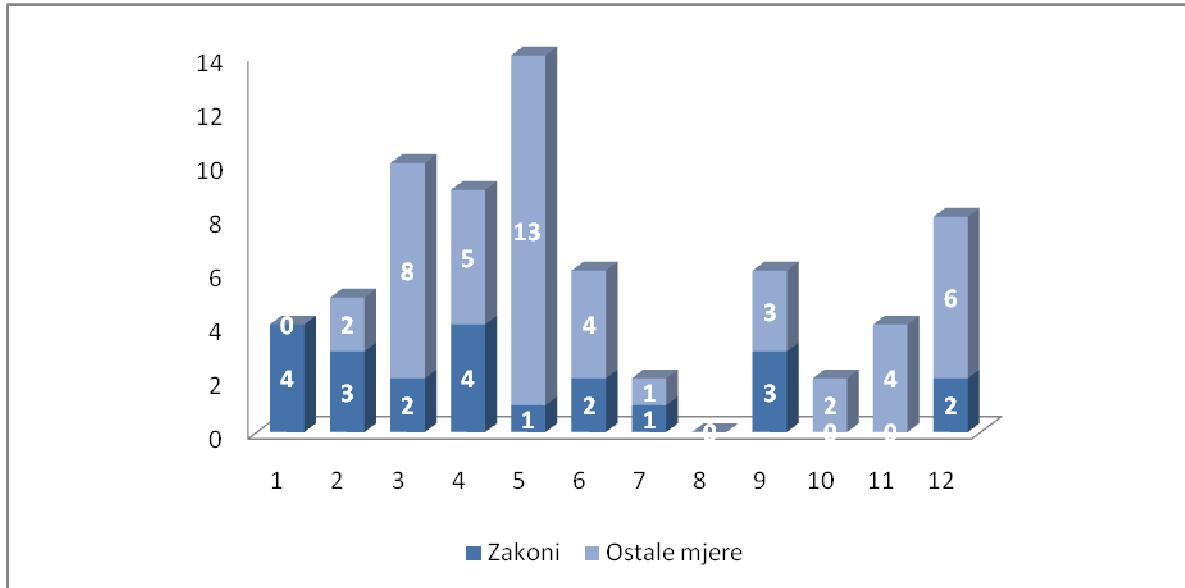
Tipovi	Ukupno za 2012 godinu	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
		jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
Analiza	3	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0
Budžet	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Finansijski plan	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Informacija	11	0	0	0	1	7	0	0	0	1	1	0	1
Izvještaj	18	0	0	5	4	6	3	0	0	0	0	0	0
Odluka	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Plan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Plan rada	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Program	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Prostorni plan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Strategija	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0
Zakon	22	4	3	2	4	1	2	1	0	3	0	0	2
Ukupno	70	4	5	10	9	14	6	2	0	6	2	4	8

Tabela: Struktura i dinamika razmatranja mjera iz Programa rada Skupštine TK za 2012. g.

Za razliku od prošle godine dinamika razmatranja mjera je daleko **ravnomjernija**. To se naročito može reći za planirane zakone za koje je vidljivo da su za razmatranje planirani uglavnom u prva dva kvartala 2012. g.

Prilikom planiranja rada Skupštine vidljivo je da se vodilo računa o terminu održavanja lokalnih izbora, jer su mjeseci septembar i oktobar relativno rasterećeni

Broj mjera koje su planirane za razmatranje po mjesecima govori da su mart i maj, najopterećeniji mjeseci u radu Skupštine. Način vođenja sjednica i dosadašnja praksa, iz prve godine mandata, pokazali su da se ovaj saziv Skupštine može nositi sa obimnjijim dnevnim redovima sjednica. Ukoliko bi se prema Skupštini uputio veći broj neplaniranih mjera, u takvim slučajevima Skupština bi morala, da bi održala zacrtanu dinamiku, imati više sjednica u jednom mjesecu. Situacija oko dinamike rada Skupštine će dodatno biti iskomplikovana ako se zna da će neki od zakona razmatranih po redovnom postupku biti u skupštini i dva puta.

Grafik: Struktura i dinamika razmatranja mjera iz Programa rada Skupštine TK za 2012. g.

Posmatrajući koncept izrade Program rada Skupštine uočeno je da je pretrpbmns 928 Ž.4422(bmns 928 79(r)-4.55617(p)1.44

Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja	4	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1
Ministarstvo unutrašnjih poslova	3	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Ministarstvo za boračka pitanja	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak	6	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1
Ministarstvo zdravstva	7	0	0	1	3	0	0	0	0	2	0	0	1
UO JP RTV TK	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlada TK	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavod za javno zdravstvo	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavod zdravstvenog osiguranja	4	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1
Ukupno	81	4	5	12	14	14	7	2	0	7	2	4	10

Tabela: Struktura i dinamika razmatranja mjera iz Programa rada Skupštine TK za 2012. g. po obrađivačima/predlagačima.

Budžet TK za 2012. g.

Praćenje rokova

Skupština Tuzlanskog kantona nije usvojila Budžet za 2012. godinu do kraja 2011., na šta je bila obavezna po Zakonu o Budžetima FBiH, nego tek pred sami kraj prestanka važenja Odluke o privremenom finansiranju – 30.03.2012.

Samo jednom u proteklih pet godina je Skupština Tuzlanskog kantona donijela budžet na vrijeme. Lista izgovora za kašnjenje je duga (konstituisanja i primopredaja vlasti, ekonomski kriza i kreditni aranžmani koji su sklapani sa MMF-om), a ove godine je proširena sa još jednim novim: „nisu bili poznati parametri za kreiranje Budžeta“.

Iza ovakve izjave predstavnika Vlade krilo se mnogo toga, ali ponajviše činjenica da je negativan splet okolnosti (pad prihoda, izostanak kredita MMF-a) doveo u poziciju vlast da teško ostvari želje i ranije data obećanja da će stabilizacija budžeta i novozapošljavanje biti vrhunski prioriteti vlade. Vlada budžetski deficit nije sanirala, a stabilizacija se odvija sa teškom mukom.

Postupak donošenja

Nakon tromjesečnog rada sa privremenim finansiranjem Skupština Tuzlanskog kantona je 30.3.2012. g. usvojila prijedlog Budžeta u iznosu **395.952.863,81 KM**, kroz redovan postupak, praćen štrajkovima i pregovorima Vlade sa budžetskim korisnicima.

Budžet je jedan od najnižih u posljenih 5 godina i ukratko može, zbog načina usvajanja i svoje restriktivnosti, biti ocijenjen kao kopromiserski. Ovakva ocjena je najprikladnija jer sa njime malo ko može biti zadovoljan. Vlada nije zadovoljna jer nije postigla očekivano - smanjenje javne potrošnje, a budžetski korisnici jer su nakon ovog smanjenja plata otvorili vrata za daljnje smanjenje. Ponajmanje mogu biti zadovoljni 95.669 nezaposlenih Tuzlanskog kantona i brojna preduzeća koji su od budžeta očekivali perspektivu razvoja u obećanim vladinim poticajima i novim radnim mjestima.

Uz ranije istaknuto činjenicu da budžet nije donešen na vrijeme, treba istaći i afirmativnu činjenicu da su Vlada i Skupština očuvale praksi donošenja najvažnijeg dokumenta kroz redovan postupak i javnu raspravu.

Vlada je 20.2.2012. godine utvrdila, a Skupština 29.2.2012. g. na svojoj 17. sjednici prihvatile **Nacrt Budžeta** u iznosu **347.251.705,81 KM**. Nacrtom Budžeta je planirano, da ukoliko budu realizovana kreditna sredstva MMF-a, ista bi u cijelosti bila iskorištena za pokrivanje procijenjenog akumuliranog deficit-a iz ranijeg perioda (44.231.899 KM). Takođe, nacrtom Budžeta je predviđena otplata vanjskog duga u iznosu 4.151.459,18 KM. Prilikom rasprave o Nacrtu Budžeta nije se moglo pretpostaviti da će njegovo usvajanje imati kasnije viđeni tok jer su sindikalni predstavnici obrazovanja izjavili da su spremni za kompromis i pregovore, ali da pri smanjenju plata političari trebaju krenuti od sebe. Predstavnici pozicije su isticali da se „ovakvim Budžetom spašava mandat i može trošiti samo ono što se zaradi“. Takođe je navedeno da su „najveće rezerve u smanjenju javne potrošnje u obrazovanju i da niko nije za smanjenje plata, ali na čemu onda smanjiti ako ne na platama“. Rečenica da je „za budžetska korisnike ova pilula gorka, ali je lijek“, najbolje oslikavala stav pozicije. Opozicija je, s druge strane, u svojim diskusijama ukazivala „da su plate ionako male i ne treba ih smanjivati“, ukazivala

je i na neubiranje dobiti javnih preduzeća, nedovoljne prihode od koncesija, nepostojanje plana ušteda i na kraju krajeva da nije problem podrška nego to što se ne vidi kraj ovom stanju.

Nakon utvrđivanja Nacrt Budžeta je upućen u javnu raspravu u trajanju od 10 dana. Kasno utvrđivanje Nacrt Budžeta, kratka dužina javne rasprave i vođenje ekonomsko socijalnog dijaloga mimo Ekonomsko-socijalnog vijeća, imali su za rezultat da su pregovori vođeni u toku štrajka i u pregrijanoj atmosferi prepunoj ultimatuma i nerazumijevanja.

Nakon okončane javne rasprave i nakon neuspjelih pregovora Vlada je usvojila **Prijedlog Budžeta TK za 2012** g. u iznosu **351.720.964,8 KM** za koji je navela da „ima stabilizacioni karakter kroz ograničenje javne potrošnje s osnovnim ciljem kontrole potrošnje, te održavanjem budžetske ravnoteže u skladu sa realnim prihodima“.

Ipak, neposredno pred 18. sjednicu, nakon postizanja dogovora i potpisivanja Sporazuma između Pregovaračkog tima Vlade i predstavnika sindikata budžetskih korisnika, Vlada je vlastitim amandmanima dogradila prijedlog Budžeta, povećala ga za 3.439.182 KM i time djelimično uvažila zahtjeve sindikata.

Budžet TK za 2012. g. je usvojen na 18. sjednici Skupštine 30.3.2012. g. u iznosu **355.160.146,81 KM**. Za dokument su glasala 23 poslanika stranaka pozicije, uzdržani su bila 3 poslanika HDZ-a i BPS-a, a 5 poslanika stranaka SBB i SBiH budžet nisu podržali.

Prilikom razmatranja Prijedloga budžeta poslanici su predložili 60 amandmana koji su od predлагаča odbijeni. Jedini prihvaćeni amandmani su Amandmani Vlade kojima su izvršene korekcije prijedloga budžeta proistekle iz Sporazuma Vlade i Sindikata (korekcija plata, korekcija naknada zaposlenih).

Prilikom rasprave o Amandmanima kojima su poslanici tražili povećanje prihoda, svi amandmani su odbijani sa sličnim obrazloženjem - povećanje prihoda je nemoguće zbog negativnih trendova u prikupljanju poreza.

Nakon odbijanja amandmana koji su upućivali na koji način bi trebali biti povećani prihodi, odbijeni su i amandmani koji su se odnosili na povećanje rashoda. Burne reakcije i duge rasprave poslanika o Budžetu su bile i očekivane i ličile su raspravama iz prethodnih godina. Poslanici opozicije su predlagali smanjenje broja ministarstava, da se sredstva Direkcije cesta nađu u Budžet, da se doneše plan štednje, a iz budžetskih sredstava namijenjenih za finansiranje političkih partija finansira stanogradnja za mlade i prvozapošljavanje. Pored toga opozicioni poslanici su iznijeli i nekoliko interesantnih konstatacija koje bi mogle biti od koristi Vladi: Po Budžetu se vidi da je situacija u Kantonu dramatična i da se treba ponašati kao da je u pitanju elementarna nepogoda; Izražena je sumnja da TK sa ovakvim pristupom može ispuniti uslove MMF-a, a za reformu javne uprave je rečeno da nije ni započeta, a sugerisano je da dio administracije treba transferisati u privredu. Ipak na kraju je jedan poslanik i optimistično konstatovao: „Ko zna upravljati krizom, on sada ima veliku šansu da uspije“,...

Poslanici pozicije su iznoseći afirmativne podatke zdušno podržavali predloženi Budžet. Tvrdili su da je smanjenje prihoda bilo za 15 miliona KM manje u odnosu na plan, ali je TK završio sa planiranim deficitom od 14 miliona.

Premijer kantona je cijelu situaciju u vezi budžeta ocijenio kao da „kanton u uslovima recesije ne može više, a da se u ovoj godini pokušava zatečeno stanje peglati“ pri tome sugerijući poslanicima „da ne pravimo Kanton crnjim nego što stvarno jeste“

Godina	Datum usvajanja budžeta	Plan Budžeta KM	Rebalans Budžeta	%	Broj budžetskih uposlenika
Budžet TK za 2007.	22.03.2007.	337.649.642	348.240.747	103	9.793
Budžet TK za 2008.	27.12.2007.	388.088.103	405.789.172	105	10.061
Budžet TK za 2009.	30.03.2009.	415.984.932	373.398.675	90	9.975
Budžet TK za 2010.	16.02.2010.	365.410.882	362.743.055	99	9.908
Budžet TK za 2011.	30.03.2011.	396.574.169	362.135.916	91	9750
Budžet TK za 2012	30.3.2012.	395.952.863	355.664.005		9.835

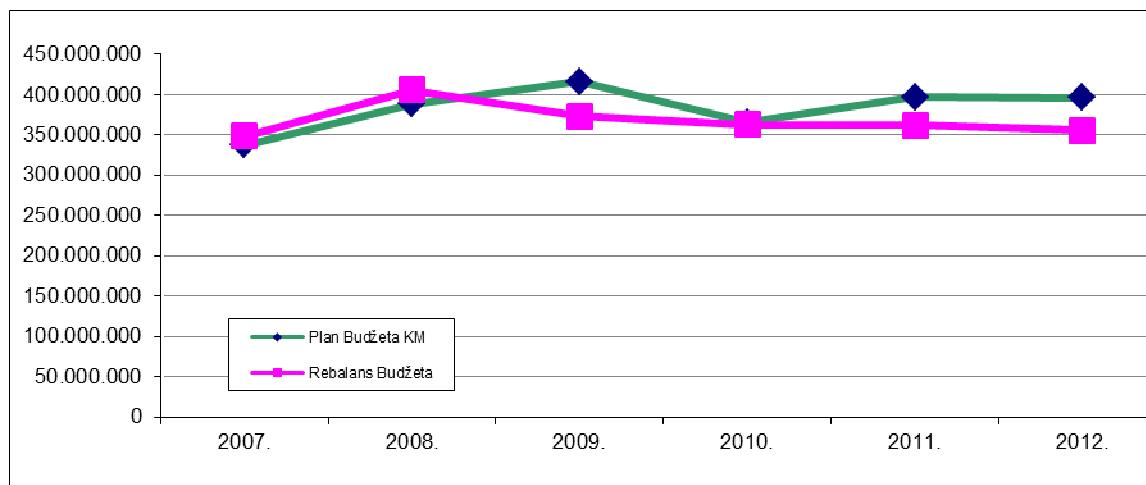
Tabela: Rokovi usvajanja i iznosi Budžeta TK

Budžet Tuzlanskog kantona za 2012. godinu je urađen na osnovu projekcija prihoda i od indirektnih i direktnih poreza za period 2012-2014. g. koju je u maju 2011. g. kantonima dostavilo Federalno ministarstvo finansijsa. Ove projekcije su bili osnova za izradu Smijernica i ciljeva fiskalne politike za 2012. g. i Dokumenta okvirnog Budžeta Tuzlanskog kantona za period 2012-2014.g. Međutim, u toku 2011. g. od strane Federalnog ministarstva finansijsa su dostavljene još dvije revidirane projekcije prihoda (9. novembar i 26. decembar) kojima je potvrđeno novo **smanjivanje prihoda od indirektnih poreza** za 13,7 mil KM. Česta revidiranja projekcija prihoda su prepostavljeni razlozi kašnjenja izrade Budžeta, ali se postavlja pitanje na koji način uz iste parametre su svoje budžete na vrijeme donijeli Kanton Sarajevo i Srednjebosanski kanton.

Negativni trendovi u punjenju budžeta bili su razlog da Vlada usvoji Budžet koji je za 2% manji od realizovanog Budžeta u 2011. g.

Gledajući strukturu u **prihodovnoj strani**, najveće učešće čine prihodi od indirektnih poreza koji čine 68 % Budžeta ili 83% ukupnih poreskih prihoda. Iz predhodno konstatovanog je vidljivo da na prihode Kanton nije u mogućnosti značajnije uticati. Priliku za direktan uticaj na povećanje prihoda naročito vlastitih, Vlada može imati samo ukoliko doprinese stvaranju ambijenta za privredni rast, smanji sivu ekonomiju te racionalizuje i smanji broj administarcije i budžetskih korisnika.

Na žalost, gledajući ključne dokumente (Budžet i Programi rada) ni u 2012. godini neće biti učinjeni vidljivi pomaci ni u jednoj od navedenih oblasti. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove je integrisana i ojačana, ali je siva ekonomija enormno visoka, broj budžetskih korisnika je ponovo u porastu, a o ambijentu za privredni rast se još uvijek samo govori.

Grafik : Prikaz Budžeta i rebalansa Budžeta TK

Rashodovna strana Budžeta je po zahtjevima budžetskih korisnika premašivala za 109. miliona KM predloženi budžet, zbog čega je Ministarstvo finansija nakon analize izvršilo „uklapanje troškova u raspoloživi okvir“. I ovako uklopljeni umanjeni troškovi prema prijedlogu Budžeta TK za 2012. g. nisu se mogli izfinansirati bez novog kreditnog zaduženja koje je za 2012. godinu planirano u iznosu 7,2 mil KM.

Najveće smanjenje u rashodima pretrpiila je stavka plate i naknade, koja i čini najveće učešće u budžetskim izdacima (57 %). Pored smanjenja plata od 2,5% najveće smanjenje pretrpjela je stavka Tekući transferi koja je smanjena za 5%. Najčešći argument koji su isticali predstavnici sindikata za vrijeme pregovora o smanjenju plata, je bio da se novim budžetom dok se njima plate smanjuju, istovremeno povećavaju izdaci za materijal i usluge i kapitalni izdaci za 5%.

Kada je u pitanju socijalna briga, zbog povećanja izdvajanja za ove namjene za 2%, za Budžet se ne može reći da rješava sve socijalne probleme, ali se sa sigurnošću može reći da korak po korak probleme rješava sve kvalitetnije.

Iako se teškoće oko održavanja likvidnosti Budžeta nastavljaju, u 2012. g. je planirano povećanje budžetskih korisnika za 85. Ovo povećavanje je neočekivano i nedovoljno objašnjeno jer iskustva iz okruženja pokazuju da bez smanjenja državnog aparata skoro nije moguće smanjiti javnu potrošnju.

Najveće povećanje zaposlenih bilježe se u oblasti obrazovanja (133), dok je najveće smanjenje u MUPU (46)

Grafik : Prikaz broja budžetski korisnika TK

Posmatrajući strukturu budžetskih rashoda, kanton u sve većem obimu finansira društvene usluge (59,28%), zatim slijede izdvajanja za opšte usluge (30%), dok je u ekonomski usluge usmjereni 6,38% i za 1% je manje od prošlogodišnjih izdvajanja. Ista sudbina zadesila je i izdvajanje u višenamjenske projekte razvoja jer je u njih usmjereni svega 0,19%. Budžeta ?!

Finansiranje aktivnosti Skupštine

Kada je u pitanju finansiranje rada Skupštine Budžetom TK je predviđeno iznos od **2.700.499,99 KM** što je za skoro 10% manje nego što je izvršeno Budžetom za 2011. godinu. Faktori koji su doprinijeli smanjenju Budžeta namijenjenog za funkcionisanje Skupštine su skidanje sa platne liste 11 poslanika i ministara koji su koristili pravo na jednogodišnja primanja poslije isteka javne funkcije i smanjenje transfera političkim partijama. Umanjenje je transfera političkim partijama je bilo u nivou ukupnih smanjenja sredstava namijenjenih Skupštini (10%) i predstavlja dobru odluku Vlasti da teret ekonomске krize političke partije podijele sa narodom.

Iz planiranog iznosa nije vidljivo da li su planirana sredstva za informatičko-tehničko unaprijeđenje i tehničko inoviranje sala u kojima se vode i sjednice Skupštine i skupštinskih radnih tijela.

DODATAK- POSLANICI I ČLANOVI VLADE NA PLATNOM SPISKU SKUPŠTINE

Popis poslanika koji su **radno (profesionalno) angažovani** u Skupštini Tuzlanskog kantona

1. Bajazit Jašarević
2. Dževad Hadžić
3. Džemal Jukan
4. Azra Okić
5. Asmir Hasić
6. Mahir Nurkanović
7. Ferhat Mustafić
8. Mustafa Abdulahović
9. Dženita Hrvić
10. Maida Smajlović
11. Suada Mujčinović
12. Senad Alić
13. Mirsad Selimović
14. Fahrudin Skopljak

Popis poslanika - delegata koji su radno angažovani u Domu naroda Parlementa Federacije BiH :

1. Hajrudin Bećirević
2. Slađan Ilić
3. Zoran Jovanović
4. Zahid Bašić (poslanik je od juna 2012. g. prekinuo profesionalni status)
5. Senahid Šaković

Popis bivših članova Vlade koji su nakon smjene na platnom spisku Skupštine:

1. Imšir Škahić
2. Mlađan Lazić